

.....EVROPSKA KOMISIJA

ERASMUS MUNDUS 2009–2013

Vodnik po programu

za informiranje prihodnjih vlagateljev in upravičencev

Vodnik po programu je potrebno brati skupaj z ustreznimi letnimi razpisi za zbiranje predlogov in smernicami za razpise za zbiranje predlogov za akcijo 2, ki vsebujejo podrobnejše informacije o posebnih postopkih za predložitev vloge za dotacijo.

Upoštevajte, da je pravno zavezujoča samo angleška različica Vodnika po programu Erasmus Mundus 2009–2013. Vse druge jezikovne različice so navedene zgolj informativno.

26/04/2010

1.	UVOD	4
1.1	OZADJE IN NAMEN VODNIKA PO PROGRAMU	4
1.2	CILJI PROGRAMA	5
1.3	STRUKTURA IN PRORAČUN PROGRAMA	5
1.4	KAKO SODELOVATI, ČE STE	8
	1.4.1 EVROPSKA VISOKOŠOLSKA USTANOVA (HEI):	8
	1.4.2 VISOKOŠOLSKA USTANOVA (HEI) IZ TRETJE DRŽAVE	9
	1.4.3 POSAMEZNIK	9
	1.4.4 RAZISKOVALNA ORGANIZACIJA	9
	1.4.5 ORGANIZACIJA, KI DELUJE V VISOKOŠOLSKEM IZOBRAŽEVANJU	10
2.	OPREDELITVE IN RAZLAGA POJMOV	11
3.	SKUPNIDEL, KI SE NANAŠA NA ZA VSE AKCIJE	16
3.1	PRIJAVNI IN IZBIRNI POSTOPKI	16
3.2	MERILA ZA IZKLJUČITEV	17
3.3	IZBIRNA MERILA	18
3.4	FINANČNI POGOJI	19
3.5	POGODBENI POGOJI	19
4.	AKCIJA 1 A – MAGISTRSKI PROGRAMI ERASMUS MUNDUS (EMMC)	22
4.1	UVOD	22
4.2	EMMC – MERILA O IZPOLNJEVANJU POGOJEV	23
	4.2.1 UPRAVIČENI UDELEŽENCI IN SESTAVA KONZORCIJA	23
	4.2.2 DEJAVNOSTI, KI IZPOLNJUJEJO POGOJE	25
4.3	EMMC – MERILA ZA DODELITEV	27
4.4	PROGRAMI EMMC – FINANČNI POGOJI	29
4.5	PROGRAMI EMMC – POGODBENI POGOJI	31
4.6	PROGRAMI EMMC – IZBIRNI POSTOPEK IN OKVIRNI ČASOVNI RAZPORED	32
4.7	POGOJI ZA UPORABO BLAGOVNE ZNAMKE ERASMUS MUNDUS	34
5.	AKCIJA 1 B: SKUPNI DOKTORSKI PROGRAMI ERASMUS MUNDUS (EMJD)	35
5.1	UVOD	35
5.2	EMJD – MERILA O IZPOLNJEVANJU POGOJEV	36
	5.2.1 UPRAVIČENI UDELEŽENCI IN SESTAVA KONZORCIJA	36
	5.2.2 DEJAVNOSTI, KI IZPOLNJUJEJO POGOJE	38
5.3	EMJD – MERILA ZA DODELITEV	40
5.4	PROGRAMI EMJD – FINANČNI POGOJI	41
5.5	PROGRAMI EMJD – POGODBENI POGOJI	43
5.6	PROGRAMI EMJD – IZBIRNI POSTOPEK IN OKVIRNI ČASOVNI RAZPORED	44
6.	AKCIJA 2: PARTNERSTVA ERASMUS MUNDUS	46
6.1	EMA2 – SKLOP 1: PARTNERSTVA Z DRŽAVAMI, KI JIH POKRIVAJO INSTRUMENTI ENPI, DCI, ERS IN IPA	46
	6.1.1 TEMATSKA ŠTUDIJSKA PODROČJA IN POTREBE REGIJ/DRŽAV	47
	6.1.2 MERILA O IZPOLNJEVANJU POGOJEV	47

6.1.2.a	UPRAVIČENI KANDIDATI IN SESTAVA PARTNERSTEV	47
6.1.2 b	UPRAVIČENE DEJAVNOSTI	51
6.1.3	MERILA ZA DODELITEV	56
6.2	EMA2 – SKLOP 2: PARTNERSTVA Z DRŽAVAMI IN OZEMLJI, KI JIH POKRIVA INSTRUMENT ZA INDUSTRIJSKO RAZVITE DRŽAVE (ICI).....	60
6.2.1	TEMATSKA ŠTUDIJSKA PODROČJA IN POTREBE REGIJ/DRŽAV	61
6.2.2	MERILA O IZPOLNJEVANJU POGOJEV	61
6.2.2 a	UPRAVIČENI KANDIDATI IN SESTAVA PARTNERSTEV	61
6.2.2 b	UPRAVIČENE DEJAVNOSTI	64
6.2.3	MERILA ZA DODELITEV	67
6.3	FINANČNI POGOJI	69
6.4	POGODBENI POGOJI.....	73
6.5	IZBIRNI POSTOPEK IN OKVIRNI ČASOVNI RAZPORED	74
7.	AKCIJA 3: PROJEKTI ZA SPODBUJANJE PROGRAMA ERASMUS MUNDUS	75
7.1	UVOD	75
7.2	MERILA O IZPOLNJEVANJU POGOJEV	76
7.2.1	UPRAVIČENI UDELEŽENCI.....	76
7.2.2	DEJAVNOSTI, KI IZPOLNJUJEJO POGOJE	77
7.3	MERILA ZA IZBIRO	78
	TEHNIČNE ZMOŽNOSTI	78
	FINANČNE ZMOŽNOSTI	79
7.4	MERILA ZA DODELITEV	79
7.5	FINANČNI POGOJI	81
7.6	POGODBENI POGOJI.....	82
7.7	IZBIRNI POSTOPEK IN OKVIRNI ČASOVNI RAZPORED	84
8	PRILOGE	85
8.1	SEZNAM NACIONALNIH STRUKTUR PROGRAMA ERASMUS MUNDUS	85
8.2	SEZNAM PREDSTAVNIŠTEV EU	85
8.3	UPORABNI SPLETNI NASLOVI IN DOKUMENTI.....	85

1. UVOD

1.1 OZADJE IN NAMEN VODNIKA PO PROGRAMU

Erasmus Mundus je program za sodelovanje in mobilnost na področju visokošolskega izobraževanja za:

- ✓ izboljšanje kakovosti v evropskem visokošolskem izobraževanju,
- ✓ promocijo Evropske unije kot središča odličnosti na področju učenja po svetu,
- ✓ spodbujanje medkulturnega razumevanja prek sodelovanja s tretjimi državami in razvoj tretjih držav v na področju visokošolskega izobraževanja.

Erasmus Mundus je odgovor na izzive globalizacije, s katerimi se danes spopada evropsko visokošolsko izobraževanje, zlasti v zvezi s potrebo po prilagoditvi izobraževalnih sistemov zahtevam družbe znanja, da se povečata privlačnost in opaznost evropskega visokošolskega izobraževanja po vsem svetu in spodbudi postopek zблиževanja diplomskih struktur po Evropi. Te teme imajo osrednje mesto v sedanjih nacionalnih reformah visokega šolstva, ki se izvajajo v državah članicah. Poleg tega je pomembno sredstvo spodbujanja medkulturnega dialoga med Evropsko unijo in preostalimi deli sveta.

Program nadaljuje in širi obseg dejavnosti, ki so že bile začete v prvi fazi (2004–2008), in vključuje program Erasmus Mundus za zunanje sodelovanje, ki se je začel leta 2006 kot dopolnilo izvirnega programa.

Odločitev o ustanovitvi druge faze programa Erasmus Mundus sta Evropski parlament in Svet sprejela dne 16. 12. 2008 (Odločba št. 1298/2008/ES)¹. Program zajema obdobje 2009–2013, pri čemer njegov celotni proračun za akciji 1 in 3 znaša 470 milijonov EUR, okvirni proračun za akcijo 2 pa 460 milijonov EUR.

Komisija je izvajanje programa Erasmus Mundus 2009–2013 zaupala Izvajalski agenciji za izobraževanje, avdiovizualno področje in kulturo (v nadaljnjem besedilu: Agencija). Zato je Agencija odgovorna za upravljanje tega programa – med drugim za pripravo razpisov za zbiranje predlogov, izbiro projektov in podpisovanje sporazumov o projektih, finančno upravljanje, spremljanje projektov (ocenjevanje vmesnih in končnih poročil), komunikacijo z upravičenci in preverjanja na kraju samem – in sicer pod nadzorom Generalnega direktorata za izobraževanje in kulturo (GD EAC) v zvezi z akcijama 1 in 3, pod nadzorom Urada za sodelovanje EuropeAid (GD Aidco) v zvezi z EMA2-SKLOP1 ter pod nadzorom GD RELEX v zvezi z EMA2-SKLOP2. Poleg tega je Agencija odgovorna za izvajanje več kot 15 programov in akcij na področju izobraževanja in usposabljanja, aktivnega državljanstva in mladine ter na avdiovizualnem in kulturnem področju, ki jih financira Skupnost.

Vodnik po programu velja skozi celotno trajanje programa in si prizadeva pomagati vsem, ki jih zanima izvajanje dejavnosti s skupnim sodelovanjem ali prejemanje štipendij za posameznike na podlagi programa Erasmus Mundus (2009–2013). Pomagati bi jim moral, da razumejo cilje in različne programske ukrepe, vrste dejavnosti, za katere se lahko dodeli dotacija (ali za katere se dotacija ne more dodeliti), ter pogoje, pod katerimi je to dotacijo mogoče podeliti in prejeta dotacijo uporabiti.

Čeprav vodnik velja skozi celotno obdobje trajanja programa, kot je navedeno zgoraj, ga morajo prihodnji vlagatelji brati skupaj s posebnim razpisom za zbiranje predlogov, na katerega se nameravajo prijaviti. Razpisi za zbiranje predlogov bodo objavljeni v skladu z dejavnostmi, ki jih načrtuje Komisija v svojem letnem delovnem programu, v njih pa bodo podane dodatne informacije o predvideni proračunski dodelitvi sredstev in drugi podatki in/ali dokumenti, pomembni za razpis.

¹ UL 340, 19.12.2008, str. 83.

Vsi obrazci ali dokumenti, ki so potrebni za prijavo za dodelitev sredstev, so na voljo na spletnih straneh programa.

1.2 CILJI PROGRAMA

Cilj programa je promovirati evropsko visokošolsko izobraževanje, pomagati izboljšati in povečati poklicne možnosti študentov ter spodbujati medkulturno razumevanje v sodelovanju s tretjimi državami v skladu z zunanjepolitičnimi cilji EU, da bi prispevali k trajnostnemu razvoju tretjih držav v visokošolskem izobraževanju.

Posebni cilji programa so:

- spodbujati strukturirano sodelovanje med visokošolskimi ustanovami in ponudbo boljše kakovosti v visokošolskem izobraževanju s posebno evropsko dodano vrednostjo, ki bo privlačna v Evropski uniji in zunaj njenih meja, da se ustvarijo centri odličnosti;
- prispevati k vzajemni obogatitvi družb z razvijanjem kvalifikacij žensk/moških, tako da bodo imeli primerna znanja in spretnosti, še zlasti za trg dela, ter bodo odprtega duha in bodo pridobili mednarodne izkušnje s pomočjo spodbujanja mobilnosti najbolj nadarjenih študentov in akademikov iz tretjih držav, v okviru česar si lahko pridobijo kvalifikacije in/ali izkušnje v Evropski uniji, in spodbujanja mobilnosti najbolj nadarjenih evropskih študentov in akademikov v tretje države;
- prispevati k razvoju človeških virov in zmogljivosti visokošolskih ustanov v tretjih državah za mednarodno sodelovanje prek povečanih tokov mobilnosti med Evropsko unijo in tretjimi državami;
- izboljšati dostopnost ter okrepiti profil in opaznost evropskega visokošolskega izobraževanja po svetu ter tudi njegovo privlačnost za prebivalce tretjih držav in državljane Unije.

Komisija zagotavlja, da nobena skupina državljanov EU ali državljanov tretjih držav ni izključena ali prikrajšana.

1.3 STRUKTURA IN PRORAČUN PROGRAMA

Program Erasmus Mundus sestavljajo tri akcije:

- **akcija 1** : izvajanje skupnih programov na magistrski (akcija 1 A) in doktorski (akcija 1 B) ravni ter podeljevanje štipendij posameznikom za sodelovanje v teh programih,
- **akcija 2** : partnerstva Erasmus Mundus,
- **akcija 3** : promocija evropskega visokošolskega izobraževanja.

Akcija 1: Skupni programi Erasmus Mundus (vključno s štipendijami)

Akcija 1 zagotavlja:

- ✓ podpora visokokakovostnim skupnim magistrskim (akcija 1 A) in doktorskim (akcija 1 B) programom, ki jih ponuja konzorcij evropskih visokošolskih ustanov in po možnosti visokošolskih ustanov iz tretjih držav. V konzorciju lahko sodelujejo tudi druge vrste organizacij, na katere se nanašajo vsebina in rezultati skupnega programa;
- ✓ štipendije za študente/doktorske kandidate iz tretjih držav in Evrope, vpisane v magistrske in doktorske programe Erasmus Mundus;

- ✓ kratkotrajne štipendije za akademike iz tretjih držav in Evrope za izvajanje raziskav ali poučevanje, ki so del skupnih magistrskih programov.

Ta akcija bo spodbujala sodelovanje med visokošolskimi ustanovami in akademskim osebjem v Evropi in tretjih državah, da bi ustvarila centre odličnosti in zagotovila visoko usposobljene človeške vire. Skupni programi morajo vključevati mobilnost med ustanovami v konzorciju in voditi do podelitve priznanih skupnih, dvojnih ali večstranskih diplom uspešnim študentom/doktorskim kandidatom.

Okvirna razdelitev proračunskih sredstev in število rezultatov, ki so predvideni za različne dejavnosti, zajete v akciji 1 v obdobju 2009–2013, morata biti naslednja²:

	Pričakovano število rezultatov do leta 2013	Ocenjen skupni proračun (v milijonih EUR)
Skupni programi		
Magistrski programi Erasmus Mundus (EMMC)	150	19
Doktorski programi Erasmus Mundus (EMJD)	35	6
Skupno število skupnih programov	185	25
Štipendije za posameznike		
Štipendije kategorije A za študente magistrskega programa ³	5 300	245
Štipendije kategorije B za študente magistrskega programa	3 400	63
Štipendije kategorije A za doktorske kandidate	440	35
Štipendije kategorije B za doktorske kandidate	330	30
Štipendije za znanstvenike iz tretjih držav v magistrskih programih Erasmus Mundus	1 900	28
Štipendije za evropske znanstvenike v magistrskih programih Erasmus Mundus	1 900	28
Skupno število štipendij	13 270	429
Skupni okvirni proračun		454

Akcija 2 – Partnerstva Erasmus Mundus (nekdanje področje zunanjega sodelovanja)

Cilj partnerstev Erasmus Mundus je spodbujanje dejavnosti institucionalnega sodelovanja in mobilnosti med visokošolskimi ustanovami iz Evrope in tretjih držav. Ta akcija temelji na prejšnjem programu Skupnosti za področje zunanjega sodelovanja (2006–2008) s širšo geografsko pokritostjo, večjim obsegom in različnimi cilji.

Akcija 2 je razdeljena na dva sklopa:

² Ta razdelitev je navedena samo informativno in se lahko med programom spreminja.

³ Glej opredelitev kategorij A in B v poglavjih 4.2.1 in 5.2.1 v nadaljevanju.

- EMA2-SKLOP1: Partnerstva z državami, ki so vključene v instrumente ENPI, DCI, ERS in IPA⁴ (nekdanje področje zunanjega sodelovanja);
- EMA2-SKLOP2: Partnerstva z državami in ozemlji, ki so vključeni v instrumente industrializiranih držav (ICI)⁵

Akcija 2 zagotavlja:

- ✓ podporo za ustanavljanje partnerstev za sodelovanje med evropskimi visokošolskimi ustanovami in visokošolskimi ustanovami iz tretjih držav/ozemelj, da se organizirajo in izvajajo strukturirani dogovori o mobilnosti posameznikov med partnerji iz evropskih in tretjih držav;
- ✓ štipendije z različnim trajanjem – odvisno od prednostnih nalog, ki so določene za ustrezno tretjo državo/ozemlje, stopnje študija ali posebnih dogovorov, sklenjenih znotraj partnerstva – za posameznike iz Evrope⁶ in tretjih držav/ozemelj (študente, znanstvenike, raziskovalce, strokovnjake).

Podobno kot pri akciji 1 je tudi cilj obeh sklopov akcije 2 uresničitev ciljev odličnosti. Poleg tega je EMA2-SKLOP1 usmerjen zlasti k razvojnim ciljem.

V nasprotju z akcijama 1 in 3, ki se financirata iz proračuna Skupnosti, dodeljenega izobraževalnim dejavnostim Evropske unije, se dejavnosti akcije 2 financirajo z različnimi finančnimi instrumenti, ki so na voljo na podlagi dejavnosti zunanjih odnosov Unije (tj. evropski instrument sosedstva in partnerstva, instrument za predpristopno pomoč, instrument za politiko razvojnega sodelovanja in gospodarskega sodelovanja, Evropski razvojni sklad in instrument industrializiranih držav)⁷. Zaradi raznovrstnosti ciljev politike, ki jih ti finančni instrumenti zajemajo, pa tudi zaradi različnih potreb in prednostnih nalog zadevnih tretjih držav se lahko izvedbena pravila za akcijo 2 bistveno od leta do leta razlikujejo in od države partnerice do druge države partnerice.

Poglavje o akciji 2 v tokratnem Vodniku po programu je zato omejeno na splošne in nespremenljive vidike akcije za pet let programa, medtem ko bodo podrobnejše informacije o zadevni tretji državi in posebna pravila za sodelovanje, ki veljajo zanje, opredeljeni v letnem razpisu za zbiranje predlogov za akcijo 2 programa Erasmus Mundus.

Za financiranje projektov akcije 2 so bila predlagana skupna okvirna sredstva v znesku v višini 460 milijonov EUR. proračun bi moral omogočati izbiro približno 100 partnerstev sodelovanja, katerih financiranje bo pokrivala finančna pomoč ustreznih instrumentov zunanje politike.

⁴ ENPI – Evropski instrument sosedstva in partnerstva
DCI – Instrument za razvojno sodelovanje
IPA - Instrument za predpristopno pomoč

ESR - [Evropski razvojni sklad](#) je glavni instrument za zagotavljanje pomoči Skupnosti za razvojno sodelovanje na podlagi Cotonoujskega sporazuma: „Sporazum o partnerstvu med članicami skupine afriških, karibskih in pacifiških držav na eni strani ter Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na drugi“.

⁵ Za več informacij o instrumentu ICI glej http://ec.europa.eu/dgs/external_relations/index_en.htm.

⁶ Možnost podelitve šolnin posameznikom iz Evrope je odvisna od finančnega instrumenta, ki se uporablja za financiranje dejavnosti sodelovanja z zadevno tretjo državo. Vlagatelji naj v letnem razpisu za zbiranje predlogov poiščejo podrobnejše informacije o dejavnostih sodelovanja akcije 2 s posameznimi tretjimi državami.

⁷ Za več informacij o teh instrumentih glej: http://ec.europa.eu/europeaid/index_en.htm.

Akcija 3 – Promocijski projekti

Akcija 3 zagotavlja podporo nadnacionalnim pobudam, študijam, projektom, dogodkom in drugim dejavnostim, katerih cilj je povečati privlačnost ter izboljšati profil, podobo, odmevnost in dostopnost evropskega visokošolskega izobraževanja v svetu.

Aktivnosti akcije 3 se nanašajo na mednarodno razsežnost vseh vidikov visokošolskega izobraževanja, kot so promocija, dostopnost, zagotavljanje kakovosti, priznavanje kreditnih točk, priznavanje evropskih kvalifikacij v tujini in medsebojno priznavanje kvalifikacij s tretjimi državami, razvoj učnega načrta, mobilnost, kakovost storitev itd.

Dejavnosti lahko vključujejo promocijo programa Erasmus Mundus in njegovih rezultatov, izvajajo pa jih lahko mešane mreže evropskih organizacij in organizacij iz tretjih držav, ki delujejo v visokošolskem izobraževanju.

Dejavnosti akcije 3 se lahko izvajajo v različnih oblikah (konference, seminarji, delavnice, študije, analize, pilotni projekti, nagrade, mednarodne mreže, priprava gradiva za objavo, razvoj informacijskih, komunikacijskih in tehnoloških orodij) in lahko potekajo kjer koli po svetu.

Cilj dejavnosti akcije 3 je vzpostavitev povezav med visokošolskim izobraževanjem in raziskavami ter visokošolskim izobraževanjem in zasebnim sektorjem v evropskih in tretjih državah ter izkoriščanje mogoče sinergije, kjer je to mogoče.

Proračun za akcijo 3 za celotno trajanje programa znaša 16 milijonov EUR in kar bi zadoščalo za financiranje približno 50 projektov.

1.4 KAKO SODELOVATI, ČE STE ...

1.4.1 EVROPSKA⁸ VISOKOŠOLSKA USTANOVA (HEI)⁹:

Evropske visokošolske ustanove lahko predložijo:

- ✓ **vlogo za akcijo 1**, ki predlaga skupni program na magistrski ali doktorski ravni, razvit v sodelovanju s partnerskimi univerzami iz Evrope in tretjih držav, če je to ustrezno. Če bo vaš predlog izbran, bodo sredstva programa Erasmus Mundus podeljena za pet zaporednih let (pri tem se upošteva, ali se program podaljša po letu 2013), njihov namen pa je:
 - prispevati k stroškom izvajanja in upravljanja skupnega programa;
 - ponuditi štipendije študentom/doktorskim kandidatom iz Evrope in tretjih držav, ki so vpisani v skupni program;
 - ponuditi kratkotrajne štipendije akademikom iz Evrope in tretjih držav za izvajanje raziskav ali poučevanje v skupnem programu;
- ✓ **vlogo za akcijo 2**, ki predstavlja strukturirano partnerstvo za sodelovanje, osredotočeno na posamezne neevropske države/regije, ki ga sestavljajo visokošolske ustanove z zadevnega geografskega območja v Evropi in tretjih državah, da se ponudijo polne in kratkotrajne štipendije študentom, znanstvenikom in strokovnjakom iz zadevnih tretjih držav, ob izpolnjevanju pogojev pa tudi evropskih držav.

⁸ Glej opredelitev evropske ustanove v poglavju 2.

⁹ Za namene akcije 1 B – Skupni doktorski programi pojem visokošolskih ustanov vključuje tudi doktorske/dodiplomske/raziskovalne šole in raziskovalne ustanove, ki ponujajo doktorsko usposabljanje in raziskave; glej opredelitev v poglavju 2.

- ✓ **vlogo za akcijo 3**, predloženo v imenu partnerstva/mreže visokošolskih ustanov/organizacij iz Evrope in tretjih držav, ki delujejo v visokem šolstvu, da se poveča privlačnost evropskega visokošolskega sektorja in se spodbuja njegovo sodelovanje s preostalimi deli sveta.

1.4.2 VISOKOŠOLSKA USTANOVA (HEI) IZ TRETJE DRŽAVE¹⁰

Čeprav lahko visokošolske ustanove iz tretjih držav sodelujejo kot dejavne članice konzorcija/partnerstva/mreže v popolnoma istih dejavnostih kot evropske visokošolske ustanove, **ne morejo predložiti predloga za dotacijo** v imenu celotnega konzorcija/partnerstva/mreže. Take vloge morajo predložiti evropske organizacije.

1.4.3 POSAMEZNIK

Akciji 1 in 2 programa zagotavljata finančno podporo posameznikom iz Evrope in tretjih držav, da jim omogočita študij, poučevanje ali raziskovalne dejavnosti v izbranih konzorcijih ali partnerstvih:

Posamezniki iz Evrope in tretjih držav	Skupni programi		Partnerstva	
	Akcija 1A EMMC	Akcija 1B EMJD	Akcija 2 Sklop 1	Akcija 2 Sklop 2
• Dodiplomski študenti			X	
• Študenti magistrskega programa	X		X	X
• Doktorski kandidati		X	X	X
• Podoktorski kandidati			X	X
• Znanstveniki/akademsko osebje	X		X	X
• Zaposleni na visokošolskih ustanovah			X	X

Vedeti je treba, da:

- ✓ se v okviru akcije 2 vrsta posameznih upravičencev lahko spreminja v skladu s posebnimi potrebami in cilji zadevne tretje države in v skladu s finančnim instrumentom, ki se uporablja za financiranje stroškov mobilnosti;
- ✓ bo podelitev štipendij za posameznike evropskim znanstvenikom na podlagi akcije 1 A odvisna od sodelovanja visokošolske ustanove iz tretje države v zadevnem konzorciju;
- ✓ se opredelitev posameznikov iz Evrope in tretjih držav pri akciji 1 in akciji 2 razlikuje (za več podrobnosti glej ustrezna poglavja o akciji 1 A, 1 B in akciji 2).

Posamezniki, zainteresirani za pridobitev štipendije Erasmus Mundus, morajo vlogo predložiti neposredno izbranemu konzorciju za akcijo 1 ali partnerstvu za akcijo 2 in sodelovati v izbirnem postopku, ki ga pripravijo vključeni partnerji. Izbirni postopek bo organiziran v skladu s postopkom in merili, ki jih oblikuje konzorcij/partnerstvo in jih Agencija vnaprej odobri. Seznam obstoječih konzorcijev in partnerstev je na voljo na spletnem naslovu:

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/results_compendia/selected_projects_en.php

1.4.4 RAZISKOVALNA ORGANIZACIJA

¹⁰ Glej opredelitev ustanove iz tretje države v poglavju 2.

Čeprav cilj programa Erasmus Mundus ni neposredna podpora raziskovalnim dejavnostim v Evropi, je program odprt za vse javne ali zasebne raziskovalne organizacije, ki lahko prispevajo k njegovim ciljem, predvsem v zvezi z izboljšanjem kakovosti visokošolskega izobraževanja ter dopolnjevanjem visokošolskega izobraževanja, raziskovalnih in razvojnih dejavnosti.

Te organizacije lahko sodelujejo v vseh treh akcijah programa, vendar lahko vloge za dotacijo predložijo samo za akcijo 1 B (če imajo pravico podeljevati doktorske diplome) in za akcijo 3.

1.4.5 ORGANIZACIJA, KI DELUJE V VISOKOŠOLSKEM IZOBRAŽEVANJU

Medtem ko se večina dejavnosti programa Erasmus Mundus osredotoča na visokošolske ustanove in posameznike, vključene vanje, je program odprt za vse organizacije, ki posredno ali neposredno delujejo v visokošolskem izobraževanju. To so lahko organi javne uprave, nevladne organizacije, socialni partnerji, strokovne organizacije, gospodarske ali trgovinske zbornice, podjetja itd.

Te organizacije lahko kot partnerice ali povezane članice sodelujejo v vseh treh akcijah programa, pri čemer lahko projekte predložijo in usklajujejo na podlagi akcije 3.

2. OPREDELITVE IN RAZLAGA POJMOV

- **Vlagatelj/(koordinatorska organizacija)** – organizacija, ki predloži vlogo za dotacijo v imenu konzorcija, partnerstva ali mreže sodelujočih organizacij. Vlagatelj/koordinatorska organizacija v odnosih z Agencijo predstavlja skupino sodelujočih organizacij in deluje v njenem imenu. Če je vloga za dotacijo izbrana, vlagatelj postane glavni upravičenec (glej opredelitev upravičenca v nadaljevanju) in bo podpisal sporazum v imenu sodelujočih organizacij;
- **pridružena članica** – vsaka organizacija, ki lahko prispeva k promociji, izvajanju, spremljanju, dejavnostim vrednotenja in/ali trajnostnemu razvoju konzorcija/partnerstva za akcijo 1 ali 2, se lahko šteje za povezano članico. To velja zlasti za socialno-ekonomske partnerje (tj. trgovska podjetja, javne organe ali organizacije, neprofitne ali dobrodelne organizacije itd.) ali v nekaterih primerih za visokošolske ustanove iz tretjih držav¹¹. V primerjavi s „partnericami“ (glej opredelitev spodaj) povezane članice niso upravičene do dotacije;
- **dodiplomski študent (študent prve stopnje)** – oseba, vpisana na prvo stopnjo visokošolskega izobraževalnega programa, ki bo po dokončanju programa prejela visokošolsko diplomu prve stopnje;
- **upravičenec in soupravičenec**¹² – upravičenec (imenovan tudi „glavni upravičenec“ ali „koordinatorska organizacija“) je organizacija, ki je v imenu konzorcija/partnerstva/mreže sodelujočih organizacij z Agencijo podpisala sporazum. Upravičenec nosi glavno pravno odgovornost nasproti Agencije za pravilno izvajanje sporazuma; odgovoren je tudi za splošno in sprotno usklajevanje in upravljanje projekta v partnerstvu, konzorciju ali mreži ter uporabo sredstev Skupnosti, ki so bila dodeljena projektu. Samo pri „sporazumu o dotaciji, sklenjenem z več upravičenci“ je partnerje mogoče šteti za **soupravičence**, njihove izdatke pa vključiti v končni proračun projekta; v vseh drugih primerih so upravičeni samo izdatki, ki jih ima glavni upravičenec in so ustrezno knjiženi v skladu z veljavnimi knjigovodskimi standardi države, v kateri ima upravičenec sedež;
- **koordinator /koordinatorska organizacija** – koordinator je projektni vodja v koordinatorski organizaciji. Deluje kot kontaktna oseba v stikih z Agencijo, povezanih z upravljanjem konzorcija, partnerstva ali projekta. Usklajevalna organizacija je organizacija, odgovorna za splošno upravljanje projekta v partnerstvu, konzorciju ali mreži. Usklajevalna organizacija običajno deluje kot upravičenec (ali glavni soupravičenec) v pogodbenih in finančnih odnosih med konzorcijem, partnerstvom ali mrežo in Agencijo (glej zgoraj);
- **somentorstvo** – skupni nadzor dveh univerz iz različnih držav nad doktorskim študijem. Če doktorski kandidat uspešno opravi program, pridobi skupno ali dvojno doktorsko diplomu, ki mu jo podelita obe ustanovi;
- **priloga k diplomu** – model priloge k diplomu so razvili Evropska komisija, Svet Evrope in UNESCO/CEPES. Namen priloge je navesti dovolj neodvisnih podatkov, da se izboljšata mednarodna „preglednost“ ter pošteno akademsko in strokovno priznanje kvalifikacij (diplom, spričeval, potrdil itd.). Oblikovana je tako, da vsebuje opis narave, stopnje, okvira, vsebine in statusa študija, ki ga je opravljal in

¹¹ Za dodatne informacije o sodelovanju visokošolskih ustanov iz tretjih držav kot „pridruženih članic“ ali partnerjev glej spletno stran EACEA na naslovu:
http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/index_en.php.

¹² Za projekte akcije 3 se uporabljajo pogoji za soupravičenca.

uspešno dokončal posameznik, naveden na izvorni kvalifikaciji, ki ji je ta priloga priložena. Priloga ne sme vsebovati nobenih ocen o vrednosti, izjav o enakovrednosti ali predlogov o priznanju (http://ec.europa.eu/education/policies/rec_qual/recognition/diploma_en.html);

- **razširjanje** – načrtovani postopek zagotavljanja informacij o kakovosti, ustreznosti in učinkovitosti rezultatov programov in pobud ključnim akterjem. Razširjajo se rezultati programov in pobud, in sicer takrat, ko postanejo dostopni;
- **doktorski kandidat (kandidat tretje stopnje)** – raziskovalec na začetku raziskovalne kariere, ki se začne na datum pridobitve diplome, ki mu daje formalno pravico za začetek doktorskega študija;
- **pogodba doktorskega kandidata** – sporazum, ki ga podpišeta konzorcij in doktorski kandidat, vpisan v skupni doktorski program. V sporazumu so natančno navedene vse akademske, raziskovalne, finančne in upravne podrobnosti, povezane s sodelovanjem kandidata v programu, če je ustrezno, pa tudi s podelitvijo in uporabo štipendije;
- **doktorski program (tretje stopnje)** – program visokošolskega študija in raziskovanja, ki se izvaja po pridobljeni visokošolski diplomi in vodi do doktorske diplome, ki jo podelijo visokošolske izobraževalne ustanove, v državah članicah, v katerih je to v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso, pa raziskovalna organizacija;
- **doktorska šola** – raziskovalna in pedagoška struktura, ki združuje in usklajuje več raziskovalnih skupin v okviru celovitega raziskovalnega projekta ter organizira in/ali zagotavlja dejavnosti usposabljanja za doktorske kandidate in jih pripravlja na njihovo poklicno pot;
- **dvojna ali večkratna diploma** – dve ali več nacionalni diplomi, ki ju izdajo dve ali več visokošolski ustanovi in so uradno priznane v državah, v katerih imajo te ustanove sedež;
- **izvajanje** skupnega magistrskega programa/skupnega doktorskega programa – „izvajanje“ programa EMMC ali EMJD pomeni celotno trajanje skupnega programa od vpisa študentov/doktorskih kandidatov do podelitve magistrske ali doktorske diplome; ko bodo izbrani, se bos posameznimi EMMC in EMJD programi sklenil okvirni sporazum o partnerstvu (glej poglavje 4.5 ali 5.5), ki bo določal izvedbo petih zaporednih „izvajanj“ skupnega programa; vsako „izvajanje“ se začne na začetku študijskega leta in se konča eno, dve, tri ali štiri leta pozneje, odvisno od trajanja skupnega programa;
- **EURAXESS**– portal s koristnimi informacijami o upravljanju raziskovalnih dejavnosti in zaposlovanju raziskovalcev; več informacij je na voljo na naslovu: <http://ec.europa.eu/euraxess>;
- **ECTS (European Credit Transfer System)** – Evropski sistem prenašanja in zbiranja kreditnih točk, ki je sistem osredotočen na študenta, temelji na delovnih obveznostih študentov, ki so potrebne za izpolnitev ciljev programa, pri čemer so cilji po možnosti opredeljeni kot učni rezultati in kompetence, ki jih je treba pridobiti; več informacij je na voljo na spletni strani: http://ec.europa.eu/education/programmes/socrates/ects/index_en.html;
- **sporazum/memorandum o soglasju o skupnih doktorskih programih Erasmus Mundus (EMJD)**– sporazum, ki ga podpišejo vsi partnerji konzorcija (in pridruženi partnerji, v katerem so jasno določena akademska, raziskovalna, upravna in finančna pravila in postopki skupnega doktorskega programa v skladu s pravili in zahtevami, določenimi v programu Erasmus Mundus;
- **sporazum/memorandum o soglasju o magistrskih programih Erasmus Mundus (EMMD)** – sporazum, ki ga podpišejo vsi partnerji konzorcija (in povezani partnerji, če je to ustrezno), v njem pa so jasno določeni akademska, raziskovalna, upravna in finančna pravila in postopki skupnega magistrskega programa v skladu s pravili in zahtevami, določenimi v programu Erasmus Mundus;

- **nacionalne strukture programa Erasmus Mundus** – nacionalne strukture programa Erasmus Mundus so kontaktne in informacijske točke, ki jih določijo sodelujoče evropske države. Javnost obveščajo o programu, ponujajo pomoč in nasvete potencialnim vlagateljem in že sodelujočim ter Komisiji in Agenciji zagotavljajo povratne informacije o izvajanju programa. Zagotovijo lahko uporabne informacije glede posebnosti nacionalnih izobraževalnih sistemov, zahtevanih vizumih, prenašanju kreditnih točk in drugih orodjih; zagotavljajo nasvete glede priznavanja diplom, upravičenosti ustanov in drugih dejavnikov kakovosti v zvezi s programom. Glej seznam nacionalnih struktur programa Erasmus Mundus v poglavju 8;
- **podjetje** – vse organizacije, ki se ukvarjajo z gospodarskimi dejavnostmi v javnem in zasebnem sektorju, ne glede na velikost, pravni status ali gospodarski sektor, v katerem delujejo, vključno z družbeno ekonomijo;
- **Evropsko ogrodje kvalifikacij (EQF)** – deluje kot prevajalno orodje za boljše razumevanje nacionalnih kvalifikacij po vsej Evropi, s tem pa spodbuja mobilnost delavcev in učečih med državami ter olajšuje njihovo vseživljenjsko učenje. Več informacij je na voljo na naslovu http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc44_en.htm;
- **evropska država** – država, ki je članica Evropske unije, ali država, ki sodeluje v programu v skladu s 9. členom Sklepa o programu (to so države EFTA, države kandidatke, vključene v predpristopno strategijo, države zahodnega Balkana in Švicarska konfederacija, če na datum odločitve o izbiri velja sporazum o njihovem sodelovanju v programu EM);
- **evropski posameznik** - oseba, ki je državljan(ka) katere koli države članice ali države, ki sodeluje v programu v skladu s členom 9 Sklepa o programu ali živi v kateri od teh držav;
- **evropska ustanova** - ustanova v kateri koli državi članici ali državi, ki sodeluje v programu v skladu s členom 9 Sklepa o programu;
- **odbor za ocenjevanje** – odbor, ki je pristojen za pripravo osnutka izbirnega predloga, o katerem se bo formalno odločalo o dodelitvi dotacije. Sestava odbora za ocenjevanje se sicer lahko od akcije do akcije spreminja, vendar mora biti odbor sestavljen iz vsaj treh oseb, ki predstavljajo dva različna organizacijska subjekta, med katerima ni hierarhične povezave. Za program Erasmus Mundus je sestavljen iz predstavnikov Agencije in zadevnih služb Evropske komisije; Pri akciji 1 odboru za ocenjevanje pomaga *izbirna komisija*, sestavljena iz vodilnih evropskih akademikov, ki jih predlagajo države članice in imenuje Komisija;
- **izkoriščanje rezultatov** je sestavljeno iz „vključevanja“ in „razširjanja“. Vključevanje je načrtovani postopek prenašanja uspešnih rezultatov programov in pobud na ustrezne nosilce odločanja v reguliranih lokalnih, regionalnih, nacionalnih in evropskih sistemih. Razširjanje je načrtovani postopek prepričevanja posameznih končnih uporabnikov, naj sprejmejo in/ali uporabijo rezultate programov in pobud;
- **visokošolsko izobraževanje** – vse vrste študijskih programov ali skupin študijskih programov, usposabljanj ali usposabljanj za raziskovanje po srednješolskem izobraževanju, ki jih pristojni nacionalni organ sodelujoče države prizna kot izobraževanje, ki pripada visokošolskemu sistemu;
- **visokošolska ustanova (HEI)** – ustanova, ki izvaja visokošolsko izobraževanje in ki jo pristojni nacionalni organ sodelujoče države prizna kot ustanovo, ki pripada visokošolskemu sistemu. Za namene akcije 1 B – Skupni doktorski programi pojem visokošolske ustanove vključuje tudi doktorske/dodiplomske/raziskovalne šole in raziskovalne ustanove, če zagotavljajo dejavnosti doktorskega usposabljanja in raziskav ter podeljujejo doktorske diplome, ki jih kot take priznavajo ustrezni organi zadevne države;

- **zaposleni v visokošolskem izobraževanju** – vse osebe, ki v skladu s svojimi dolžnostmi neposredno sodelujejo v izobraževalnem in/ali upravnem procesu, povezanem z visokošolskim izobraževanjem;
- **skupna diploma** – ena diploma, ki jo izdaja najmanj dve visokošolski ustanovi, ki ponujata celosten program, in je uradno priznana v državah, v katerih imajo te ustanove sedež. V skladu s sklepom o programu Erasmus Mundus se „spodbujajo programi, ki se končajo s podelitvijo skupnih diplom“;
- **mreža Marie Curie za osnovno usposabljanje** – program, ki ga financira Evropska komisija in katerega cilj je izboljšati poklicne možnosti mladih raziskovalcev v javnem in zasebnem sektorju ter s tem narediti raziskovalno poklicno pot privlačnejšo za mlade. Več informacij je na voljo na naslovu http://cordis.europa.eu/fp7/people/initial-training_en.html;
- **magistrski program (druga stopnja)** – visokošolski program druge stopnje, ki sledi diplomu na prvi stopnji ali enaki ravni znanja in vodi k magistrskemu nazivu, ki ga ponuja visokošolska ustanova;
- **magistrski študent (študent druge stopnje)** – oseba, ki je vpisana v visokošolski program druge stopnje in je že pridobila visokošolsko diplomu na prvi stopnji ali ima v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso priznano enako raven znanja;
- **mobilnost** – fizična preselitev v drugo državo zaradi študija, delovne prakse, raziskovanja, drugih dejavnosti učenja ali poučevanja ali raziskovanja ali sorodnih upravnih dejavnosti, ustrezno podprta, če je le mogoče, s pripravljalnimi tečaji v jeziku države gostiteljice;
- **partner** – katera koli organizacija, ki izpolnjuje merila o izpolnjevanju pogojev, posebna za vsako akcijo, in deluje kot polnopravna članica konzorcija, partnerstva ali projektne mreže. V primerjavi s „pridruženimi članicami“ (glej opredelitev zgoraj) lahko partnerji pridobijo dotacijo Skupnosti in imajo – v tesnem sodelovanju z upravičencem – odločilno vlogo pri upravljanju in izvajanju dejavnosti sodelovanja;
- **podoktorski program** – program visokošolskega študija ali raziskav po opravljeni doktorski diplomu, ki ga izvaja visokošolska izobraževalna ustanova ali raziskovalna organizacija, ustanovljena v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso;
- **promocija in ozaveščanje** se uporabljata predvsem v kontekstu objavljanja gradiva o programu in pobudah, njihovih namenih, ciljih in dejavnosti ter sredstvih, ki so na voljo za zadevne namene;
- **podoktorski raziskovalec** – izkušen raziskovalec z doktorsko diplomu ali najmanj tremi leti raziskovalnih izkušenj s polnim delovnim časom, vključno z obdobjem raziskovalnega usposabljanja v raziskovalni organizaciji, ustanovljeni v skladu z nacionalnim pravom in prakso, po pridobitvidoktorata, ki mu daje formalno pravico za začetek doktorskega študija, ki ga ponuja visokošolska ustanova;
- **znanstvenik (/akademik)** – oseba z izjemnimi akademskimi in/ali strokovnimi izkušnjami, ki predava ali raziskuje na visokošolski izobraževalni ustanovi ali v raziskovalni organizaciji, ustanovljeni v skladu z nacionalnim pravom in prakso;
- **študijski sporazum** – sporazum, ki ga podpišeta konzorcij in študent, vpisan v skupni magistrski program, v sporazumu pa so izrecno navedene vse akademske, finančne in upravne podrobnosti, povezane s sodelovanjem študenta v programu, ter po potrebi s podelitvijo in uporabo štipendije;
- **tretja država** – država, ki ni država članica Evropske unije in ne sodeluje v programu v skladu s členom 9 Sklepa o programu;
- **posameznik iz tretje države** - oseba, ki ni državljan(ka) nobene države članice ali države, ki sodeluje v programu v skladu s členom 9 Sklepa o programu, in ne živi v nobeni od teh držav;

- **ustanova iz tretje države** - ustanova, ki nima sedeža v nobeni od držav članic ali držav, ki sodelujejo v programu v skladu s členom 9 Sklepa o programu. Države, ki sodelujejo v programu Vseživljenjsko učenje,¹³ se ne štejejo za tretje države za izvajanje akcije 2.

¹³ UL L 327, 24.11.2006, str. 45.

3. SKUPNIDEL, KI SE NANAŠA NA ZA VSE AKCIJE

Naslednje poglavje se uporablja za vse tri akcije, ki jih zajema Vodnik po programu.

Postopek in merila iz Vodnika morajo zato spoštovati vsi vlagatelji in sodelujoči, ne glede na akcijo, za katero se prijavljajo ali v njej sodelujejo. Dopolnjujejo jih posebni elementi, ki se uporabljajo za posamezne akcije in so podrobno opisani v ustreznih poglavjih Vodnika.

Vloge za dotacijo se izberejo na podlagi štirih različnih meril, to so merila o izpolnjevanju pogojev, merila za izključitev, merila o izboru in merila za dodelitev. Medtem ko so merila za izključitev, ki so opisana v poglavju 3.2, enaka za vse akcije programa Erasmus Mundus, se druga merila od akcije do akcije razlikujejo in so podrobno opisana v ustreznih razdelkih Vodnika.

3.1 PRIJAVNI IN IZBIRNI POSTOPKI

- a) Vlagatelji soprozvani k predložitvi vlog za dotacijo v skladu z merili o izpolnjevanju pogojev, izbirnimi merili in merili za dodelitev, ki se uporabljajo za tisto akcijo programa Erasmus Mundus, za katero nameravajo predložiti vlogo.
- b) Ena koordinatorska organizacija/organizacija vlagateljica predloži vlogo v imenu konzorcija/partnerstva/mreže sodelujočih organizacij.
- c) Koordinatorska ustanova/ustanova vlagateljica bo kontakten naslov za predlog pri komuniciranju z Agencijo. Če je predlog izbran, bo prevzela pravne obveznosti z Agencijo, uradno predstavljala konzorcij/partnerstvo/mrežo in ji poročala.
- d) Predlogi morajo biti Agenciji poslani na naslov, ki je naveden na prijavnem obrazcu¹⁴.
- e) Rok za predložitev vloge se lahko glede na posamezno akcijo razlikuje. Naveden je na ustreznem prijavnem obrazcu in v razpisu za zbiranje predlogov.
- f) Vloge za dotacijo morajo biti izpolnjene v enem od uradnih jezikov EU in oddane na obrazcu, ki je bil pripravljen posebej za ta namen.
- g) Sprejete bodo samo vloge, ki so bile oddane v predpisanem roku in izpolnjujejo zahteve, navedene na obrazcu.
- h) Po predložitvi vloge predloga ni več mogoče spreminjati. Kljub temu pa se lahko Agencija obrne na vlagatelja, če je treba pojasniti nekatere vidike vloge.
- i) Med izbirnim postopkom vlagatelji ne bodo prejeli obvestil o rezultatu posameznih vlog.
- j) Vlagatelje bo Agencija v 15 delovnih dneh obvestila o prejemu vloge.
- k) Za dodelitev dotacije bodo obravnavane samo vloge, ki ne izpolnjujejo nobenega splošnega merila za izključitev (glej poglavje 3.1 zgoraj) in ki izpolnjujejo merila o izpolnjevanju pogojev in izbirna merila, ki so posebna za vsako akcijo. Če se šteje, da vloga ne izpolnjuje pogojev, vlagatelj prejme dopis, v katerem so navedeni razlogi za neizpolnjevanje pogojev.
- l) Projekti bodo izbrani v skladu s proračunom, ki je na voljo za ustrezno akcijo, in glede na kakovost predloženih predlogov.
- m) Vsi vlagatelji bodo pisno obveščeni o rezultatih izbirnega postopka.

¹⁴ Če se uporabljajo elektronske vloge, bodo v ustreznih elektronskih obrazcih opisani posebni postopki.

Povzetek izbirnega postopka, ki se uporablja za predloge programa Erasmus Mundus

- (1) Registracija pri Agenciji in potrditev prejema s strani Agencije;
- (2) Agencija preveri izpolnjevanje meril o izpolnjevanju pogojev in izbirnih meril;
- (3) visoki mednarodni akademski strokovnjaki s področja ustreznih ved, ki imajo izkušnje z mednarodnimi projekti sodelovanja v visokošolskem izobraževanju, pripravijo oceno;
- (4) sestane se odbor za ocenjevanje¹⁵, da priporoči predloge za izbiro in pripravi osnutek izbirnega predloga;
- (5) sočasno s korakoma 3 in 4, če je ustrezno, poteka posvetovanje z nacionalnimi strukturami in/ali delegacijami EU glede upravičenosti v zvezi z visokoškolskimi ustanovami;
- (6) Agencija pripravi osnutek izbirnega predloga, pri čemer upošteva mnenja, podana v zgornjih korakih 3, 4 in 5;
- (7) Agencija sprejme odločitev o izboru¹⁶;
- (8) Agencija vlagatelje obvesti o izboru. Vsem vlagateljem je zagotovljena ocena strokovnjakov.

Roki za predložitev vloge

Spodnji roki so podani zgolj informativno. Kandidate vlagatelje pozivamo, naj v vsakoletnem razpisu za zbiranje predlogov poiščejo potrditev roka za predložitev vloge.

Akcija	Roki
Akcija 1A – Skupni magistrski programi (EMMC) Akcija 1B – Skupni doktorski programi (EMJD)	30. april (predložitev povzetka do 31. marca)
Akcija 2 – Partnerstva	30. april
Akcija 3 – Spodbujanje evropskega visokošolskega izobraževanja	30. april

3.2 MERILA ZA IZKLJUČITEV

Vlagatelji in (so)upravičenci morajo izjaviti, da se ne nanhajajo v nobenem od položajev, ki so opisani v členih 93 in 94 finančne uredbe, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti,¹⁷ in so navedeni v nadaljevanju.

Vlagatelj bo izključen iz sodelovanja v razpisih za zbiranje predlogov programa Erasmus Mundus, če je v katerem koli od naslednjih položajev:

- a) če je proti vlagatelju uveden stečajni ali likvidacijski postopek ali postopek prisilne poravnave, če je sklenil dogovor z upniki, prenehal poslovati na podlagi sodne ali druge prisilne odločbe ali je proti

¹⁵ Pri odločanju za akcijo 1 odbor za ocenjevanje sestavlja *izbirna komisija* vodilnih evropskih akademikov, ki jih predlagajo države članice, imenuje pa Komisija.

¹⁶ Sočasno in samo pri akcijah 1 in 3 Komisija izbirni predlog posreduje v vednost programskemu odboru in Evropskemu parlamentu.

¹⁷ Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 1525/2007 z dne 17. decembra 2007 o spremembi Uredbe (ES, Euratom) št. 1605/2002 o finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti (UL L 390/2006, 30.12.2006); Uredba Komisije (ES, Euratom) št. 478/2007 z dne 23. aprila 2007 o spremembi Uredbe (ES, Euratom) št. 2342/2002 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 o Finančni uredbi, ki se uporablja za splošni proračun Evropskih skupnosti.

njemu uveden postopek, ki se nanaša na te postopke, ali je v kakršnih koli podobnih okoliščinah, ki nastanejo iz podobnega postopka, predvidenega v nacionalni zakonodaji ali drugih predpisih;

- b) če je bil pravnomočno obsojen za kaznivo dejanje v zvezi s svojim poslovanjem;
- c) če mu lahko naročnik na kakršni koli upravičeni podlagi dokaže hujšo kršitev poklicnih pravil;
- d) če ni poravnal obveznosti v zvezi s plačilom prispevkov za socialno varnost ali davkov v skladu z zakonitimi predpisi države, v kateri ima sedež, ali države, v kateri ima sedež naročnik, ali države, v kateri naj bi se pogodba izvajala;
- e) če je bil pravnomočno obsojen zaradi goljufije, korupcije, sodelovanja v kriminalni združbi ali druge nezakonite dejavnosti, ki škodi finančnim interesom Skupnosti;
- f) če je bila v drugem postopku za oddajo naročila ali odobritev dotacije, ki se financira iz proračuna Skupnosti, ugotovljena resna kršitev pogodbe zaradi neizpolnjevanja pogodbениh obveznosti.

Vlagatelj, (so)upravičencem in kandidatom za štipendije ni mogoče dodeliti finančne pomoči, če so na dan odločitve o dodelitvi dotacije:

- a) v položaju navzkrižja interesov;
- b) dali zavajajoče informacije glede na zahteve naročnika, ki so pogoj za sodelovanje v postopku za dodelitev dotacije, ali pa teh informacij sploh niso dali.

V skladu s členi od 93 do 96 finančne uredbe se lahko upravičencem, ki so dali zavajajoče informacije ali so hudo kršili pogodbene obveznosti v predhodnem postopku dodelitve pomoči, izrečejo upravne ali denarne kazni.

Za izpolnjevanje teh določb morajo vlagatelji in partnerji podpisati izjavo o častnih namenih, s katero potrjujejo, da niso v nobenem od položajev, navedenih v členih 93 in 94 finančne uredbe.

3.3 IZBIRNA MERILA

TEHNIČNE ZMOŽNOSTI

Vlagatelj in (so)upravičenci morajo imeti strokovne kompetence in kvalifikacije, potrebne za dokončanje predlaganega projekta. Za dokaz kompetenc mora vloga za dotacijo vsebovati življenjepis oseb, ki so odgovorne za izvajanje in upravljanje projekta v vsaki od partnerskih ustanov¹⁸.

Tehnične zmožnosti vlagatelja se bodo po potrebi ocenjevale ob upoštevanju različnih vlog, ki jih predloži ena organizacija/oddelek v okviru istega razpisa za zbiranje predlogov.

FINANČNE ZMOŽNOSTI

Vlagatelji in (so)upravičenci morajo imeti stalne in zadostne vire sredstev, ki so potrebna za ohranjanje njihove dejavnosti skozi celotno obdobje izvajanja akcije. Da vlagatelji omogočijo oceno svojih finančnih zmožnosti, morajo skupaj z vlogo ali pred stopnjo sklepanja pogodb (veljavni postopek bo določen v prijavnem obrazcu, priloženem ustreznemu razpisu za zbiranje predlogov) predložiti:

- izpolnjeno in pravilno podpisano izjavo o častnih namenih, ki potrjuje njihov status pravne osebe ter izvedbene in finančne zmožnosti za dokončanje predlaganega projekta;
- obrazec za finančno identifikacijo¹⁹, ki ga izpolni organizacija vlagateljica, potrdi pa banka (zahtevajo se originalni podpisi).

¹⁸ Število in značilnosti življenjepisov, ki jih je treba predložiti, bodo določeni v prijavnem obrazcu, priloženem ustreznemu razpisu za zbiranje predlogov.

Preverjanje finančnih zmožnosti se ne uporablja za fizične osebe, ki prejemaajo štipendijo, javne organe in mednarodne organizacije.

3.4 FINANČNI POGOJI

Splošni pogoji, ki veljajo za dotacije Skupnosti

Prijavitelje in prihodnje upravičence želimo opomniti, da:

- ✓ so dotacije Skupnosti spodbude za izvajanje projektov, ki ne bi bili izvedljivi brez finančne podpore Skupnosti in temeljijo na načelu sofinanciranja. Dopolnjujejo finančni prispevek vlagatelja in/ali nacionalno, regionalno ali zasebno pomoč, ki je bila pridobljena drugje;
- ✓ za vsak projekt se lahko za posameznega upravičenca dodeli samo ena dotacija Skupnosti. Za dodeljevanje dotacij velja načelo preglednosti in enakega obravnavanja;
- ✓ dotacije se ne smejo kopičiti ali dodeljevati za nazaj; kljub temu se dotacija lahko dodeli za projekt, ki se je že začel, vendar le v primeru, če lahko predlagatelj dokaže, da se je projekt moral začeti še pred podpisom sporazuma. V takih primerih upravičeni izdatki za financiranje ne smejo nastati pred datumom predložitve vloge za dotacijo;
- ✓ prejetje vloge za dotacijo ne pomeni obveznosti podelitve finančnega prispevka v višini, ki jo zahteva upravičenec. Čeprav dodeljeni znesek ne sme presežati zahtevanega zneska, se lahko dodeli dotacija, nižja od zneska, ki ga je zahteval vlagatelj;
- ✓ dodelitev dotacije ne pomeni, da je vlagatelj do dotacije upravičen tudi v naslednjih letih;
- ✓ namen ali učinek dotacije Skupnosti ne sme biti ustvarjanje dobička za upravičenca. Dobiček je opredeljen kot presežek prihodkov glede na odhodke. Razen če predlagana dotacija temelji izključno na pavšalnih zneskih, pavšalnih tarifah ali stroških na enoto – v tem primeru je pravilo neustvarjanja dobička že bilo upoštevano pri določanju posameznih pavšalnih zneskov, pavšalnih tarif in stroškov na enoto – se znesek dotacije zniža za znesek morebitnega presežka, ugotovljenega v finančni izjavi, ki je vključena v končno poročilo o projektu;
- ✓ bančni račun ali podračun, ki ga navede upravičenec, mora omogočati identifikacijo sredstev, ki jih nakaže Agencija. Če sredstva, nakazana na ta račun, ustvarjajo obresti ali enakovreden dobiček v skladu z zakonodajo države, v kateri je račun odprt, se tak dobiček ali obresti izterjajo, če so nastali zaradi vnaprejšnjega plačila;

na podlagi analize upravnih in finančnih tveganj (glej poglavje 3.2 zgoraj in razdelek o projektih 7.3.2 za akcijo 3) se lahko v podporo morebitnemu vnaprejšnjemu plačilu zahteva zunanja revizija računovodskih izkazov, ki jo izdelata pooblaščen revizor.

3.5 POGODBENI POGOJI

Pravna oseba

¹⁹ http://ec.europa.eu/budget/execution/ftiers_en.htm.

V programu Erasmus Mundus se lahko sporazum predlaga samo na podlagi prejema dokumentov, s katerimi je mogoče določiti **pravnega zastopnika /pravno osebo** upravičenca (javna uprava, zasebno podjetje, neprofitna organizacija itd.).

V ta namen mora upravičenec predložiti naslednje dokumente:

zasebne organizacije:

- pravilno izpolnjen in podpisan obrazec za finančno identifikacijo,
- izpis iz uradnega lista/registra gospodarskih družb in potrdilo, da je davčni zavezanec (v nekaterih državah sta registrska številka in davčna številka enaki; v takem primeru se zahteva samo eden od teh dokumentov);

javnopravna oseba:

- pravilno izpolnjen in podpisan obrazec za finančno identifikacijo,
- pravni sklep ali odločba, sprejeta v zvezi z javnim podjetjem, ali drug uradni dokument, sprejet za javnopravno osebo.

Podatki o dodeljenih dotacijah

Dotacije, ki so bile dodeljene v poslovnem letu, morajo biti objavljene na spletni strani ustanove Skupnosti v prvi polovici leta po zaključku poslovnega leta, za katero so bile dodeljene. Podatki se lahko objavijo tudi v katerem koli drugem primernem sredstvu obveščanja, vključno z *Uradnim listom Evropske unije*.

S soglasjem upravičenca (pri čemer se upošteva, ali so podatki take narave, da lahko ogrozijo njegovo varnost ali škodujejo njegovim finančnim interesom) Agencija objavi naslednje podatke:

- ime in naslov upravičenca,
- predmet dotacije,
- dodeljeni znesek in stopnjo financiranja.

Obveščanje javnosti

Poleg predvidenih ukrepov za odmevnost projekta ter razširjanje in izkoriščanje njegovih rezultatov (kar je merilo za dodelitev) ima vsak odobren projekt tudi obveznost minimalnega obveščanja javnosti.

Upravičenci morajo podporo Evropske unije jasno navesti v vseh sporočilih ali publikacijah, ne glede na njihovo obliko ali medij, vključno z internetom, ter pri izvajanju vseh dejavnosti, za katere se dotacija uporablja (za informacije o logotipih, ki se uporabljajo, glej: http://eacea.ec.europa.eu/about/eacea_logos_en.php). Če ta zahteva ni v celoti izpolnjena, se lahko upravičencu dotacija zniža.

Vlagatelji morajo upoštevati, da sta možnost sklicevanja na program Erasmus Mundus in uporaba z njim povezanih blagovnih znamk – kot so „Magistrski program Erasmus Mundus (EMMC)“, „Skupni doktorski program Erasmus Mundus (EMJD)“, „Partnerstvo Erasmus Mundus“ ali „Projekt Erasmus Mundus“ – za promocijo in razširjanje njihovih dejavnosti omejeni izključno na izbrane predloge.

Vendar se lahko za magistrske programe Erasmus Mundus, ki se financirajo za vsaj pet zaporednih edicij (/vpisov študentov) in katerih financiranje s strani EU je bilo prekinjeno – zaradi proračunskih omejitev ali ker so pridobili druge trajnostne vire financiranja –, še naprej uporablja blagovna znamka Erasmus Mundus za njihove dejavnosti promocije in razširjanja v skladu s pogoji, opredeljenimi v poglavju 4.7 spodaj.

Evropska komisija je vzpostavila brezplačno večjezično elektronsko platformo za razširjanje in izkoriščanje rezultatov projektov. Ta platforma se imenuje EVE („*Espace Virtuel d'Echange*“ – virtualni prostor za izmenjavo), njen cilj pa je izboljšati dostop do rezultatov programov in pobud Skupnosti na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine itd. ter hkrati izboljšati njihovo odmevnost. Izbrani projekti programa Erasmus Mundus so lahko povabljeni, naj na platformo EVE naložijo podatke o svojih dejavnostih, doseženem napredku in rezultatih (npr. izdelke, slike, povezave ali predstavitve itd.).

Revizije in spremljanje

Odobreni projekt je lahko predmet revizije in/ali spremljanja na kraju samem. Vlagatelj se s podpisom sporazuma o dotaciji zaveže, da bo zagotovil dokaze, da je bila dotacija pravilno uporabljena. Agencija, Evropska komisija in/ali Evropsko računsko sodišče ali organ, ki ga pooblastijo, lahko preveri, ali se dejavnosti pravilno izvajajo (v skladu z zahtevami programa in izvorno vlogo) in ali se dotacija pravilno uporablja, kadar koli med trajanjem sporazuma, za potrebe revizije pa kadar koli v petih letih po preteku dotacije.

Varovanje podatkov

Vsi osebni podatki v sporazumu o dotaciji se obdelujejo v skladu z:

- Uredbo (ES) št. 45/2001 Evropskega parlamenta in Sveta o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah in organih Skupnosti in o prostem pretoku takih podatkov;
- kadar je ustrezno, nacionalno zakonodajo države, v kateri je bila vloga izbrana.

Ti podatki bodo obdelani izključno v zvezi z izvajanjem in ocenjevanjem programa, brez poseganja v možnost posredovanja takih podatkov organom, odgovornim za inšpekcijo in revizijo v skladu z zakonodajo Skupnosti (notranjim revizijskim službam, Evropskemu računskemu sodišču, Komisiji za finančne nepravilnosti ali Evropskemu uradu za boj proti goljufijam). Na zahtevo lahko prejmete svoje osebne podatke, da jih popravite ali dopolnite. Za morebitna vprašanja v zvezi s temi podatki se obrnite na Agencijo. Upravičenci lahko pri Evropskem nadzorniku za varstvo podatkov kadar koli vložijo pritožbo zoper obdelavo svojih osebnih podatkov.

Vlagatelje vlog za dotacije, če so pravne osebe, osebe, ki imajo pooblastila za zastopanje, odločanje ali nadzor nad tem, se v primeru, ko se znajdejo v enem od položajev, navedenih v:

- Sklepu Komisije z dne 16. decembra 2008 o sistemu zgodnjega opozarjanja za odredbodajalce Komisije in izvajalske agencije (UL L 344, 20.12.2008, str. 125) ali
- Uredbi Komisije z dne 17. decembra 2008 o centralni podatkovni zbirki o izključitvah (UL L 344, 20.12.2008, str. 12),

obvesti, da se lahko njihovi osebni podatki (naziv, ime v primeru fizične osebe, naslov, pravna oblika ter naziv in ime oseb s pooblastili za zastopanje, odločanje ali nadzor, če gre za pravno osebo) vpišejo samo v sistem zgodnjega opozarjanja ali v sistem zgodnjega opozarjanja in centralno podatkovno zbirko o izključitvah ter se posredujejo osebam in subjektom, navedenim v zgoraj navedenem sklepu in uredbi, v zvezi z dodelitvijo ali izvajanjem pogodbe o javnem naročilu ali sporazuma ali sklepa o dotaciji.

4. AKCIJA 1 A – MAGISTRSKI PROGRAMI ERASMUS MUNDUS (EMMC)

4.1 UVOD

Magistrski programi Erasmus Mundus (EMMC) so bili uvedeni v prvi fazi programa (2004–2008), njihov cilj pa je bil podpreti programe najvišje kakovosti na podiplomski ravni, ki bi lahko prispevali k večji opaznosti in privlačnosti evropskega sektorja visokošolskega izobraževanja.

EMMC:

- morajo trajati od enega do dveh let (od 60 do 120 kreditnih točk ECTS);
- izvajati ga mora konzorcij evropskih visokošolskih ustanov, in kadar je to ustrezno, visokošolskih ustanov iz tretjih držav;
- morajo študentom iz Evrope in tretjih držav zagotavljati visokokakovostno izobraževanje in rezervirati določeno število mest za imetnike štipendije Erasmus Mundus;
- morajo vključevati obvezno študijsko obdobje študentov v vsaj dveh od sodelujočih držav;
- morajo vključevati obvezno mobilnost znanstvenikov med visokošolskimi ustanovami v konzorciju;
- voditi do podelitve skupnih, dvojnih ali večkratnih diplom študentom, ki uspešno končajo program.

Med prvo fazo programa je bil z vsakim konzorcijem visokošolskih ustanov v konzorciju, ki je izvajala program EMMC, sklenjen petletni okvirni sporazum o partnerstvu, ki je zagotavljal finančno podporo za pet zaporednih edicij programa ter štipendije za sodelovanje študentov in znanstvenikov iz tretjih držav v vsakem programu EMMC. Ob koncu prve faze programa so bili izbrani 103 programi EMMC, študentom in znanstvenikom iz tretjih držav pa je bilo podeljenih približno 7 300 štipendij.

Akcija, ki je bila osrednja točka prve faze programa, se nadaljuje tudi v drugi fazi, krepijo pa jo naslednji elementi:

- podeljevanje štipendij evropskim študentom, ki so vpisani v izbrane programe EMMC;
- možnost, da visokošolske ustanove iz tretjih držav postanejo polnopravne partnerice v konzorcijih, ki izvajajo programe EMMC. Čeprav se vloga in stopnja vključenosti novih partneric lahko razlikujeta od enega programa EMMC do drugega (glede na potrebe in pripravljenost konzorcija in zadevne partnerice iz tretje države), lahko delujejo tudi kot ustanove, ki podeljujejo diplome in imajo dejavno vlogo pri oblikovanju, izvajanju in vrednotenju programa EMMC;²⁰
- večji poudarek na trajnostnih strategijah programov EMMC, da se zagotovi nadaljevanje njihovega sodelovanja tudi po koncu obdobja financiranja ES. V tem smislu bo posebna pozornost namenjena vrednotenju in izbiri novih predlogov za programe EMMC, poleg tega pa se bo od petega izvajanja učnega programa postopno zmanjševalo število štipendij Erasmus Mundus, ponujenih programom EMMC.

Naslednji odstavki poglavja 4 ponujajo visokošolskim ustanovam iz Evrope in tretjih držav, ki želijo izvajati program EMMC, vse potrebne informacije. Navajajo tudi pogoje za upravičenost in finančne pogoje, ki veljajo za štipendije za posameznike. Ker odgovornost za izbiro, iskanje in nadaljnje spremljanje posameznih imetnikov štipendij nosi program EMMC, visokošolske ustanove vlagateljice pozivamo, naj posebno pozornost namenijo tem pogojem za upravičenost.

²⁰ Konzorciji, ki izvajajo programe EMMC brez partneric iz tretjih držav, lahko zaprosijo za razširitev konzorcija, tako da lahko vključijo partnerice iz tretjih držav. (glej razdelek 4.5 za več podrobnosti).

4.2 EMMC – MERILA O IZPOLNJEVANJU POGOJEV

Spoštovati je treba rok za predložitev vloge in vsa druga formalna merila o izpolnjevanju pogojev, ki so navedena v ustreznem letnem razpisu za zbiranje predlogov in prilogah k njemu (zlasti prijavni obrazec).

4.2.1 UPRAVIČENI UDELEŽENCI IN SESTAVA KONZORCIJA

SESTAVA KONZORCIJA PROGRAMA EMMC

- Konzorcij, ki je odgovoren za izvajanje programa EMMC, sestavljata prijavitelj /koordinatorska ustanova in njene partnerice; v zvezi s pogodbenimi vprašanji in vprašanji finančnega upravljanja se „ppridružene članice“ ne štejejo za del konzorcija;
- **najmanjši upravičeni konzorcij** je sestavljen iz visokošolskih ustanov iz treh različnih držav prosilk, od katerih mora biti vsaj ena država članica EU.

VLAGATELJ/USKLAJEVALNA USTANOVA PROGRAMA EMMC

- Vlagatelji morajo biti visokošolske ustanove iz **upravičenih držav prosilk**²¹ (tj. iz držav članic EU, držav EGP - Efte²², Turčije, držav zahodnega Balkana²³ ali Švice) in jih morajo ustrezni organi države, v kateri imajo sedež, priznavati kot visokošolske ustanove. Za namen programa Erasmus Mundus in za zadevne države prosilke se visokošolska ustanova šteje za priznano, če ji je bila na podlagi programa „Vseživljenjsko učenje“ podeljena univerzitetna listina Erasmus. Če ta vlagatelju ni bila podeljena, Agencija pri zadevni nacionalni strukturi programa Erasmus Mundus²⁴ preveri, ali zadevna ustanova ustreza opredelitvi visokošolske ustanove, ki je podana v členu 2 Sklepa o programu.
- Zavedajte se, da se podružnice visokošolske(-ih) ustanov(-e) iz tretjih držav v upravičenih državah prosilkah ali podružnice evropskih visokošolskih ustanov v tretjih državah ne štejejo za upravičene vlagateljice.

PARTNERJI PROGRAMOV EMMC

Vsaka visokošolska ustanova, ki jo kot tako priznava država, v kateri ima sedež, je lahko polnopravna partnerica konzorcija, ki izvaja program EMMC. Medtem ko je podelitev univerzitetne listine Erasmus na podlagi programa „Vseživljenjsko učenje“ za evropske visokošolske ustanove veljaven dokaz priznanja, bo Agencija delegacije EU prosila, naj se povežejo z ustreznimi organi zadevne države, da se prepričajo, ali visokošolske ustanove iz tretjih držav, vključene v konzorcij, ustrezajo opredelitvi visokošolske ustanove, ki je podana v členu 2 Sklepa o programu.

POVEZANE ČLANICE PROGRAMA EMMC

- Vsako organizacijo, ki lahko prispeva k spodbujanju, izvajanju, vrednotenju in trajnostnemu razvoju programa EMMC, je mogoče šteti za povezano članico konzorcija.

²¹ Projekt, ki ga predloži država, ki ni članica EU, je upravičen na podlagi akcije 1, če sporazum (ali memorandum o soglasju ali sklep skupnega odbora EGP) o sodelovanju te države v programu Erasmus Mundus začne veljati pred dnem odločitve o izbiri (najpozneje do oktobra eno leto pred prvim izvajanjem programa EMMC). Če ta pogoj ni izpolnjen, se bodo organizacije iz zadevne države šteje za organizacije iz tretjih držav, ki so upravičene do sodelovanja v projektih, ne pa do njihove predložitve ali usklajevanja.

²² Islandija, Norveška in Lihtenštajn.

²³ Države zahodnega Balkana vključujejo Albanijo, Bosno in Hercegovino, Hrvaško, Kosovo v skladu z Resolucijo VS ZN 1244/99, Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo, Črna gora in Srbijo.

²⁴ Na podlagi programa Erasmus Mundus obstaja v vsaki državi članici EU in državi Efte - EGP nacionalna kontaktna in informacijska točka, v nadaljnjem besedilu: nacionalna struktura. Seznam nacionalnih struktur programa Erasmus Mundus in njihovi naslovi so na voljo v poglavju 8.

Od teh organizacij se pričakuje, da bodo prispevale k strategijam, ki jih je razvil program EMMC, zlasti v zvezi s trajnostjo programa (podpora konzorciju pri izvajanju, organizaciji in promociji programa, zagotavljanje dodatnih prihodkov/virov, kot so dodatne štipendije za prihodnje študente, itd.) in zaposljivostjo študentov (zagotovitev, da akademska vsebina programov ustreza ustreznim strokovnim potrebam, prispevek k prenašanju znanja in veščin, zagotavljanje dopolnilnih tečajev za pridobivanje veščin in/ali možnosti za napotitev/prakso itd.).

ŠTUDENTI KANDIDATI ZA ŠTIPENDIJE ZA PROGRAME EMMC

- Do štipendije so upravičeni samo kandidati, ki so konzorciju programa EMMC predložili vlogo in je bila ta sprejeta v skladu s posebnimi merili konzorcija za prijavo in izbiro študentov;
- študenti se lahko prijavijo za štipendijo Erasmus Mundus za kateri koli skupni program akcije 1 Erasmus Mundus (EMMC ali EMJD), vendar mora biti število vlog omejeno na največ tri različne skupne programe;
- med trajanjem zadevnega programa se lahko za vsak projekt dodeli samo ena dotacija Skupnosti za posameznega študenta za isti skupni program;
- da bi naredili program zanimivejši za državljane tretjih držav, je znesek za štipendije za čas celotnega študija višji za magistrske študente iz tretjih držav (štipendija kategorije A) kot za evropske magistrske študente (štipendija kategorije B). Natančneje:
 - **štipendija kategorije A** se lahko podeli magistrskemu študentu, ki jih izbere konzorcij, ki izvaja programe EMMC, iz države, ki ni upravičena država prosilka, in ki v eni od teh držav niso prebivali ali izvajali svoje glavne dejavnosti (študija, usposabljanja ali dela) več kot 12 mesecev v zadnjih petih letih;
 - **štipendija kategorije B** se lahko podeli evropskemu magistrskemu študentu, ki jih je izbral konzorcij, ki izvaja program EMMC, ter tudi kateremu koli magistrskemu študentu, ki ga izbere konzorcij, ki izvaja program EMMC, in ne izpolnjuje zgoraj navedenih meril za štipendijo kategorije A;
- kandidati za štipendije morajo že imeti visokošolsko diplomu prve stopnje ali dokazati priznano enakovredno stopnjo izobrazbe v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso;
- posamezniki, ki so že prejeli štipendijo za program EMMC, niso upravičeni do druge štipendije za izobraževanje v istem ali drugem programu EMMC;
- študenti, ki prejema štipendijo za program EMMC, ne morejo izkoristiti druge dotacije Skupnosti, medtem ko obiskujejo magistrski študijski program Erasmus Mundus;
- študentske štipendije za programe EMMC se podeljujejo izključno za redni vpis v enega od programov.

ZNANSTVENIKI KANDIDATI ZA ŠTIPENDIJE ZA PROGRAM EMMC

- Štipendije za program EMMC se znanstvenikom iz Evrope in tretjih držav podelijo v skladu z naslednjimi merili:
 - **štipendije se lahko dodelijo znanstvenikom, ki so vpisani v ustanove v tretjih državah** in jih bo izbral konzorcij, ki izvaja program EMMC, da bodo prispevali k skupnemu programu;
 - če konzorcij vključuje partnerice iz tretjih držav, **se lahko štipendije dodelijo znanstvenikom, vpisanim v partnerske ustanove EU**, da bodo prispevali k skupnemu programu v tej partnerici ali partnericah iz tretje države ali držav;
- znanstveniki v programu EMMC morajo dokazati izjemne akademske in/ali strokovne izkušnje ter k izvajanju programa EMMC doprinesti konkretno dodano vrednost;

- do štipendije so upravičeni samo kandidati, ki jih je konzorcij, ki izvaja program EMMC, sprejel v skladu s svojimi posebnimi izbirnimi merili za znanstvenike.

4.2.2 DEJAVNOSTI, KI IZPOLNJUJEJO POGOJE

Program EMMC oblikujejo in izvajajo konzorciji visokošolskih ustanov iz Evrope in vseh drugih delov sveta. Vpisani študenti bodo študirali v vsaj dveh državah, zastopanih v konzorciju, in jim bodo v njegovem imenu po uspešnem dokončanju študija podeljene skupne, dvojne ali multiple diplome.

Program EMMC (se) mora:

- trajati najmanj eno in največ dve študijski leti ter mora tako prinesiti od 60 do 120 kreditnih točk ECTS na magistrski ravni;
- biti ob izvajanju popolnoma razvit in pripravljen za vsaj pet zaporednih izvajanj od študijskega leta po letu predložitve vloge (npr. vloga za program EMMC je bila predložena aprila leta „n – 1“, zato mora biti skupni program pripravljen za prvo izvajanje avgusta/septembra leta „n“);
- vključevati študente iz Evrope in tretjih držav ter vsako leto pridržati določeno število mest za imetnike štipendije Erasmus Mundus. To število se bo razlikovalo od enega leta do drugega in bo jeseni v letu pred zadevnim študijskim letom²⁵ sporočeno izbranim konzorcijem, ki izvajajo programe EMMC;
- začeti ne prej kot 1. avgusta „leta n“ in končati najpozneje do konca oktobra „leta n + 1“ (programi s 60 kreditnimi točkami ECTS) ali „leta n + 2“ (programi s 120 kreditnimi točkami ECTS); končni datum vključuje sporočanje končnih rezultatov študenta;
- imeti skupna merila za prijavo, izbiro, sprejem in preskus študentov. Izbirni postopek za študente in merila, ki jih je oblikoval konzorcij, mora Agencija odobriti pred izdajo prvega posebnega sporazuma o dotaciji. Postopek prijave in rok morata biti določena tako, da so študentom pravočasno zagotovljene vse potrebne informacije in da imajo dovolj časa za pripravo in predložitev vloge (tj. načeloma štiri mesece pred rokom);
- v skladu z nacionalno zakonodajo članic konzorcija sprejeti soglasje o tem, ali bodo šolnine uvedene ali ne. Kadar so uvedene, mora konzorcij, ki izvaja program EMMC, zagotoviti, da so te šolnine pregledne in razumljive študentom, ki se prijavljajo. Študentom iz Evrope in študentom iz tretjih držav je mogoče zaračunati različne šolnine. Za imetnike štipendije Erasmus Mundus mora šolnino v celoti pokrivati najvišji znesek prispevka k stroškom sodelovanja v programu EMMC, ki je vključen v šolnino (glej poglavje 4.4 spodaj). Če je treba, se oprostijo tisti zneski šolnine, ki presega ta najvišji prispevek;
- zagotavljati, da imajo vse partnerske visokošolske ustanove razpoložljive možnosti, da so lahko „gostujoče“ ustanove za študente programa EMMC;
- biti oblikovan tako, da študentom omogoča opravljanje dela študijskega obveznosti v vsaj dveh državah od držav, ki so zastopane v konzorciju²⁶. Vsako od teh obveznih obdobj mobilnosti mora vključevati obseg študija/raziskav ali enakovrednih dejavnosti (npr. terenskega dela, laboratorijskih dejavnosti, prakse ali raziskav za znanstveno delo), ki ustreza vsaj:
 - 15 kreditnim točkam ECTS ali enemu trimesečju za visokošolske ustanove iz tretjih držav ali
 - 20 kreditnim točkam ECTS za enoletne programe EMMC in 30 kreditnim točkam ECTS za programe EMMC, ki trajajo dlje, kadar so to evropske visokošolske ustanove;

²⁵ Okvirno bo študentskih štipendij najverjetneje od sedem do 17 na izvajanje programa, število pa bo odvisno od „prednostnega statusa“ programa EMMC.

²⁶ Študijski program in poti mobilnosti morajo biti oblikovani tako, da lahko študenti iz tretjih držav celotni študij programa EMMC dokončajo v Evropi.

- brez poseganja v jezik študija zagotavljati uporabo vsaj dveh evropskih jezikov, ki se govorita v državah, ki jih obišejo študenti med svojim študijem v okviru programa EMMC, in po potrebi ponujati jezikovno pripravo in pomoč za študente, zlasti s tečajji, ki jih organizirajo zadevne ustanove;
- v imenu konzorcija zagotavljati podelitev skupnih, dvojnih ali večkratnih diplom vsem uspešnim študentom.²⁷ Spodbujajo se programi, ki se končajo s podelitvijo skupnih diplom. To (te) diplomo(-e) morajo ustrezni organi zadevnih držav v celoti priznavati. Ta pogoj za upravičenost mora biti izpolnjen najpozneje na dan vpisa prvih študentov programa Erasmus Mundus;²⁸ neizpolnitev tega pogoja lahko vodi do ukinitve financiranja programa Erasmus Mundus;
- imeti sklenjeno zavarovanje, ki zagotavlja zadostno kritje ob nesrečah, poškodbah, boleznih itd., ki jih lahko utrpijo študenti med sodelovanjem v programu EMMC²⁹;
- izvajati potrebne ukrepe za pomoč študentom kategorije A in znanstvenikom iz tretjih držav pri pridobivanju potrebnih vizumov in dovoljenj za bivanje;
- razviti skupno in jasno strategijo za promocijo in opaznost programa, zlasti še posebno spletno stran programa EMMC, ki se nanaša izključno na program Erasmus Mundus in ponuja vse potrebne informacije o študijskem programu z akademskega, finančnega in upravnega vidika;
- temeljiti na sporazumu EMMC, ki ga podpišejo ustrezni vodilni organi partnerskih visokošolskih ustanov in ki zajema najpomembnejše vidike izvajanja, financiranja in spremljanja programa;
- študentom zagotavljati potrebno pomoč (npr. mednarodno pisarno, nastanitev, inštruiranje, pomoč pri pridobitvi vizumov itd.), vključno s storitvami, ki jih potrebujejo družinski člani štipendistov in štipendisti s posebnimi potrebami.

Čeprav lahko programi EMMC delujejo na vseh področjih študija, od posameznih specializiranih področij do širših multidisciplinarnih študijskih področij, vlagatelje pozivamo, naj preverijo letni razpis za zbiranje predlogov za morebitne tematske prednostne naloge za zadevno izbirno leto.

Študenti programov EMMC, ki imajo štipendijo Erasmus Mundus, (se) morajo:

- obvezati, da bodo v magistrskem programu sodelovali v skladu s pogoji, ki jih določi konzorcij v ***pogodbi študenta***³⁰. Neupoštevanje tega lahko vodi do ukinitve štipendije;
- preživeti svoje študijsko obdobje v vsaj dveh partnerskih državah konzorcija. Ti dve državi ne smeta biti država, v kateri je prejemnik štipendije pridobil svojo zadnjo univerzitetno diplomo³¹. Obveznih obdobj mobilnosti ni mogoče nadomestiti z virtualno mobilnostjo, prav tako ne moreta potekati v ustanovah, ki niso del konzorcija;

²⁷ Dvojne ali večkratne diplome so opredeljene kot dve ali več nacionalnih diplom, ki jih uradno izdaja dve ustanovi ali več ustanov, vključenih v povezan študijski program. Skupna diploma je opredeljena kot ena diploma, ki jo izdaja vsaj dve ustanovi, ki ponujata povezan študijski program.

²⁸ Vlagateljem svetujemo, naj se obrnejo na svojo nacionalno strukturo programa Erasmus Mundus za informacije in pomoč v zvezi s priznavanjem njihovih diplom v nacionalnem okviru.

²⁹ Glej najmanjše zahteve glede zavarovanja na naslovu http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/index_en.php.

³⁰ Primeri pogodb s študenti so na voljo na strani:

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/tools/good_practices_en.php. To so samo primeri; Agencija ni odgovorna za njihovo vsebino.

³¹ Študenti s skupno, večkratno ali dvojno diplomu lahko prosto izberejo državo dodelitve.

- preživeti večino študijskega/učiteljskega/raziskovalnega obdobja v evropskih državah, ki so zastopane v konzorciju. Če pa konzorcij za izvajanje programa EMMC vključuje partnerice iz tretjih držav, lahko:
 - prejemniki štipendij kategorije A preživijo obdobje učenja/usposabljanja/raziskovanja/terenskega dela, ki traja največ eno trimesečje (tj. tri mesece ali obdobje, enakovredno 15 kreditnim točkam ECTS), v teh tretjih državah pod neposrednim nadzorom ene od partneric iz konzorcija in samo, če ta država ni študentova domovina. Obdobje, ki presega ta čas ali obdobje, prebito v študentovi domovini, ne more biti zajeto v štipendiji za program EMMC;
 - prejemniki štipendij kategorije B lahko preživijo najmanj eno trimesečje in do največ polovico trajanja magistrskega programa v teh tretjih državah pod neposrednim nadzorom ene od partneric iz konzorcija. Obdobje, ki presega ta čas, ne more biti zajeto v štipendijo programa EMMC.

Znanstveniki v programih EMMC, ki imajo štipendijo Erasmus Mundus, (se) morajo:

- obvezati, da bodo aktivno sodelovali v dejavnostih magistrskega programa;
- preživeli najmanj dva tedna in največ tri mesece v partnerskih visokošolskih ustanovah;
- poučevati/raziskovati/inštruirati študente:
 - v partnerskih evropskih visokošolskih ustanovah (za znanstvenike iz tretjih držav);
 - v partnerskih visokošolskih ustanovah iz tretjih držav (za evropske znanstvenike);
- študijskemu programu in študentom doprinesiti konkretno dodano vrednost (s poučevanjem posebnih predmetov, vodenjem seminarjev ali delavnic in sodelovanjem na njih, spremljanjem in mentorstvom študentov pri raziskavah/projektnih dejavnostih, sodelovanjem pri pregledovanju znanstvenih prispevkov, pripravi novih učnih modulov itd.);
- po svojih dejavnostih, ki jih imajo kot gostujoči znanstveniki, prispevati k promoviranju in razširjanju programa Erasmus Mundus na splošno in še posebno zadevnega študijskega programa EMMC na svoji visokošolski ustanovi in v domovini.

4.3 EMMC – MERILA ZA DODELITEV

Izbira programov EMMC bo konkurenčni postopek, ki ga bo izvedla Agencija in bo temeljil na oceni kakovosti predloga z akademskega in organizacijskega vidika. Ocena bo temeljila na naslednjih petih merilih za dodelitev (za vsako merilo za dodelitev bodo na prijavnem obrazcu navedena posebna vprašanja, ki podrobno obravnavajo vsako posamezno temo):

Merila	Ponder
<i>Akademska kakovost</i>	30 %
<i>Povezovanje programa</i>	25 %
<i>Ukrepi za upravljanje, prepoznavnost in trajnost programa</i>	20 %
<i>Pomoč študentom in nadaljnje ukrepanje</i>	15 %
<i>Zagotavljanje kakovosti in vrednotenje</i>	10 %
Skupaj	100 %

Akademski kakovost (30% končne ocene)

Na podlagi tega merila za dodelitev morajo vlagatelji predstaviti cilje svojega predloga za program EMMC z akademskega stališča in njegov morebitni prispevek k odličnosti, inovativnosti in konkurenčnosti evropskega sektorja visokošolskega izobraževanja.

Povezovanje programa (25 % končne ocene)

Merilo povezovanja programa se bo osredotočilo na vprašanja, povezana z načinom izvajanja programa EMMC v partnerskih ustanovah in med njimi, kar zadeva izvajanje samega programa in mehanizme za izbiro in sprejemanje študentov ter preskušanje njihovega znanja in priznavanje njihovih rezultatov.

Ukrepi za upravljanje, prepoznavnost in trajnost programa (20 % končne ocene)

To merilo se bo osredotočalo na način, na katerega namerava konzorcij upravljati program EMMC, da zagotovi njegovo učinkovito in uspešno izvajanje.

Pomoč in podpora študentom (15 % končne ocene)

Na podlagi tega merila bo posebna pozornost posvečena storitvam in pomoči, ki so zagotovljene vpisanim študentom, ter načinu, na katerega nameravajo vlagateljski konzorciji zagotoviti učinkovito sodelovanje teh študentov v dejavnostih programa EMMC.

Zagotavljanje kakovosti in vrednotenje (10 % končne ocene)³²

Na podlagi tega merila bodo morali vlagatelji za program EMMC opisati strategijo za zagotavljanje kakovosti in strategijo vrednotenja, ki jo je konzorcij predvidel za zagotavljanje učinkovitega spremljanja programa (s stališča vsebine in upravnega stališča), in redno izboljševanje strategij med petletnim izvajanjem. Vlagatelje in upravičence pozivamo, naj si ogledajo priročnik o kakovosti programov EMMC (EMMC Quality Handbook), ki je bil sestavljen med prvo fazo programa in je na voljo na spletni strani programa Erasmus Mundus. Navesti bodo morali tudi dejanske ukrepe, ki jih je konzorcij sprejel, da v skupnem programu omogoča uravnoteženo zastopanost spolov in študij prikrajšanim študentom/znanstvenikom.

³² Vlagatelji so pozvani tudi, naj si ogledajo Evropski register za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu na naslovu <http://www.eqar.eu>.

4.4 PROGRAMI EMMC – FINANČNI POGOJI

Finančni prispevek k tekočim stroškom programa EMMC

Med trajanjem zadevnega programa se lahko za vsak projekt dodeli samo ena dotacija Skupnosti kateremu koli končnemu upravičencu (tj. konzorciju, študentu ali znanstveniku) za isti skupni program.

Finančni prispevek za stroškom upravljanja konzorcija, ki izvaja program EMMC, bo pavšalni znesek v višini 30 000 EUR na izvajanje/edicijo programa (tj. 10 000 EUR na sodelujočo visokošolsko ustanovo, znesek je omejen na največ 30 000 EUR).

Poleg tega bo štipendija vsakega študenta vključevala najvišji znesek, ki je dodan dotaciji in je namenjen kot prispevek k stroškom sodelovanja študenta v programu EMMC (glej *Preglednico štipendij za posameznike za program EMMC* v nadaljevanju).

Od upravičenca se ne bo zahtevalo, naj poroča o porabi pavšalnega zneska in prispevka štipendije k stroškom programa EMMC.

Štipendije za posameznike

Za postopke in merila, ki se uporabljajo za **podelitev štipendij za posameznike Erasmus Mundus študentom in znanstvenikom**, so odgovorni izbrani programi EMMC. Za zagotovitev pregledne in objektivne izbire študentov kandidatov bodo morali izbrani programi EMMC Agenciji pred dodelitvijo svojega prvega posebnega sporazuma o dotaciji predložiti celovit opis svojih postopkov in meril za izbiro študentov, kar je del njihovih pogodbenih obveznosti.

Posamezniki, ki se želijo potegovati za štipendijo programa EMMC, si morajo ogledati seznam izbranih magistrskih programov in podrobne informacije, ki so na voljo na spletni strani izbranega magistrskega programa ali programov.

Štipendije Erasmus Mundus se bodo znanstvenikom in študentom podelile za vsako od petih izvajanj/edicij programa EMMC. Število štipendij za vsako kategorijo posameznikov (študenti iz kategorij A in B ter znanstveniki iz tretjih držav, in kadar je to ustrezno, iz Evrope) bo določeno vsako leto posebej in bo izbranim programom EMMC sporočeno jeseni v letu pred zadevnim študijskim letom. Za lažjo predstavbo, to najverjetneje pomeni od 7 do 17 štipendij za študente (odvisno od „prednostnega statusa“ programa EMMC), tri ali štiri štipendije za znanstvenike iz tretjih držav in enako število štipendij za znanstvenike iz Evrope (če konzorcij vključuje partnerice iz tretjih držav).

Zavedajte se, da medtem ko je treba štipendije kategorije A obravnavati kot „**polne štipendije**“, ki pokrivajo vse potrebne stroške študenta med njegovim študijem v Evropi, je treba štipendije kategorije B šteti za „**finančni prispevek**“ k študentovim stroškom med opravljanjem študija po programu EMMC.

Štipendije za znanstvenike se podelijo za največ tri mesece. Kljub temu pa se lahko konzorciji, ki izvajajo programe EMMC, odločijo, da povabijo/financirajo več znanstvenikov za krajše obdobje, če vsako posamezno obdobje mobilnosti traja najmanj dva tedna.

Brez poseganja v visoke akademske standarde bodo konzorciji, ki izvajajo programe EMMC, za zagotovitev geografske raznolikosti med študenti/znanstveniki spoštovale naslednja osnovna merila pri izbiri študentov/znanstvenikov za štipendijo Erasmus Mundus:

- največ dva študenta, ki sta bila izbrana za štipendijo za program EMMC; smeta imeti isto državljanstvo
- vsak znanstvenik iz Evrope ali tretje države, ki je bil izbran za prejemnika štipendije, mora prihajati z druge visokošolske ustanove.

Če konzorciji ne želijo upoštevati katerega od teh meril, morajo za to predhodno dobiti soglasje Agencije.

Preglednica štipendij

		Štipendije kategorije A	Štipendije kategorije B	Štipendije za znanstvenike
I	Prispevek k potnim stroškom, stroškom namestitve in drugim vrstam stroškov	4 000 EUR za enoletne programe EMMC; 8 000 EUR za programe, daljše od enega leta	3 000 EUR – <u>samo</u> če program EMMC vključuje obdobje mobilnosti v partnerici iz tretje države	
II	Najvišji prispevek k stroškom sodelovanja v programu EMMC (vključno z zavarovanjem) ³³	4 000 EUR/semester	2 000 EUR/semester	
III	Mesečna žepnina ³⁴	1 000 EUR/mesec	500 EUR/mesec	
IV	Nadomestilo za življenjske stroške (vključno s potnimi stroški)			1 200 EUR/teden s trajanjem največ tri mesece na znanstvenika

Za štipendije kategorije A: Najnižji znesek štipendije za študente je 16 000 EUR za enoletni program EMMC, če je prispevek k stroškom sodelovanja v programu EMMC 0 EUR. Najvišji znesek štipendije za študente je 48 000 EUR za dvoletni program EMMC, če prispevek k stroškom sodelovanja doseže najvišji prag v višini 4 000 EUR na semester.

Za štipendije kategorije B: Najnižji znesek štipendije za študente je 10 000 EUR za enoletni program EMMC brez mobilnosti v tretjo državo. Najvišji znesek štipendije za študente je 23 000 EUR za dvoletni program EMMC z mobilnostjo v tretjo državo, če prispevek k stroškom sodelovanja doseže najvišji prag v višini 2 000 EUR na semester.

Za štipendije za znanstvenike: najnižja štipendija je 2 400 EUR za dvotedensko bivanje, najvišja štipendija pa 14 000 EUR za trimesečno bivanje.

Zneski štipendij se bodo konzorciju, ki izvaja program EMMC, plačali na podlagi posebnih sporazumov o dotacijah, izdanih za vsako izvajanje programa. Naloga konzorcija je zagotoviti, da se štipendija izplača študentu/znanstveniku na naslednji način:

- **znesek I** (prispevek k potnim stroškom, stroškom namestitve in drugim osebnim stroškom študenta) je treba plačati:

³³ „Stroške sodelovanja“ je treba razumeti kot vse obvezne upravne stroške ali stroške delovanja, ki so povezani s sodelovanjem študenta v programu EMMC (npr. stroški za knjižnice, laboratorije, šolnino, socialno varstvo, zavarovanje itd.). O vseh drugih stroških, ki jih je mogoče dodatno zaračunati (npr. za sodelovanje pri terenskem delu), je treba študenta kandidata obvestiti ob vpisu, ne glede na to, ali so obvezni ali prostovoljni.

³⁴ Znesek teh mesečnih žepnin je mogoče povišati, tako da lahko prispevajo k pokritju dodatnih stroškov študentov s posebnimi potrebami; programi EMMC bodo morali Agencijo o tem ustrezno obvestiti v svojih letnih vlogah za štipendije za študente.

- za **štípendije kategorije A** ob koncu postopka vpisa v celotnem znesku (za programe EMMC, ki trajajo eno študijsko leto) ali v dveh obrokih (za programe EMMC, ki trajajo dlje);
- za **štípendije kategorije B** med pripravami na obdobje mobilnosti v tretji državi;
- **znesek II** (*najvišji prispevek k stroškom za sodelovanje v programu EMMC, vključno s stroški zavarovanja*) lahko konzorcij, ki izvaja program EMMC, prejme neposredno, če je študent s konzorcijem podpisal „**pogodbo študenta**“, v kateri so jasno navedeni znesek in stroški, ki jih znesek pokriva. Čeprav lahko konzorcij, ki izvaja program EMMC, prosto določi ustrezní znesek stroškov sodelovanja, ki se zaračunajo študentom, morajo biti prejemniki štípendije Erasmus Mundus oproščeni šolnine v znesku, ki presega najvišji znesek prispevka v šolnini za te stroške;
- **znesek III** (*mesečna žepnina*) mora biti vsak mesec izplačan na študentov osebni bančni račun;
- **znesek IV** (*nadomestilo za življenjske stroške (vključno s potnimi stroški)*): v skladu z znanstvenikovimi potrebami.

Programi EMMC morajo upoštevati politike obdavčevanja, ki se uporabljajo za štípendije za posameznike v različnih sodelujočih državah, ter o tem ustrezno obvestiti prejemnike štípendije. Za več informacij naj se izvajalci programov EMMC posvetujejo z zadevno nacionalno strukturo Erasmus Mundus (glej seznam v poglavju 8).

4.5 PROGRAMI EMMC – POGODBENI POGOJI

„Okvirni sporazum o partnerstvu“

Če bo predlog za program EMMC izbran, bo Agencija z koordinatorsko ustanovo sklenila petletni **okvirni sporazum o partnerstvu**. Ta se sklene za pet let z možnostjo podaljšanja programa po letu 2013. To pomeni, da se izbrani konzorciji, ki izvajajo programe EMMC, zavežejo, da bodo v tem obdobju ohranili sestavo konzorcija in vsebino programa v odobreni obliki (seveda ob upoštevanju posodobitev in prilagoditev različnim potrebam).

Za spremembe sestave konzorcija – vključno z npr. vključevanjem partnerjev iz tretjih držav v obstoječi program EMMC – ali večje spremembe vsebine/strukture programa (ki se ne nanašajo na redno posodabljanje posameznih vsebin programa) je treba vnaprej zaprositi Agencijo, in ta jih mora uradno odobriti v postopku spremembe. Če so spremembe odobrene, se začnejo uporabljati z naslednjim izvajanjem programa.

„Posebni sporazum o dotaciji“

Na podlagi okvirnega sporazuma o dotaciji se letno izdajo posebni sporazumi o dotaciji, da se zajame vsako od petih izvajanj/edicij programa EMMC. Posebni sporazum o dotaciji zajema finančni prispevek za stroške upravljanja konzorcija (pavšalni znesek v višini 30 000 EUR) in štípendije za posameznike Erasmus Mundus, ki so bile študentom in znanstvenikom podeljene za vsako izvajanje/edicijo magistrskega programa.

Izvajanje magistrskega programa se bo redno pregledovalo na podlagi poročil posebnega sporazuma o dotaciji, ki jih bo v imenu programa EMMC predložila usklajevalna ustanova. Odločitev o obnovitvi posebnega sporazuma bo temeljila na tem, ali se je program izvajal v skladu s predlogom in pravili programa Erasmus Mundus, ali so prejemniki štípendij Erasmus Mundus obiskovali program in ali so se upoštevali visoki standardi kakovosti.

V primeru očitnega nespoštovanja standardov visoke kakovosti lahko Agencija zavrne obnovo dotacije in imenovanje programa EMMC ali pa celo zahteva povrnitev dela dotacije, ki je že bil izplačan. Agencija se lahko posvetuje z ustrežno nacionalno strukturo in po možnosti s prejemniki štípendij.

Izplačilo dotacije

Dotacija programa Erasmus Mundus, ki zajema prispevek k tekočim stroškom programa EMMC in štipendijam študentov in znanstvenikov, se konzorciju izplača v dveh obrokih za predhodno financiranje, ki sta namenjena temu, da se upravičencu zagotovijo likvidna sredstva:

- prvi obrok za predhodno financiranje ustreza 80 % dotacije za enoletne programe EMMC ali 70 % za programe EMMC, ki trajajo dlje, izplača pa se, ko letni posebni sporazum o dotaciji podpišeta obe stranki. To plačilo se izvede v 45 dneh od datuma, ko zadnja od strank (tj. Agencija) podpiše sporazum in ko so bila prejeta vsa potrebna poročila;
- drugi obrok za predhodno financiranje, ki ustreza preostanku dotacije, se izplača, ko Agencija od upravičenca prejme uradni zahtevek za plačilo in ko ta potrdi, da je bilo porabljenih vsaj 70 % prvega obroka za predhodno financiranje.

„Sporazum EMMC“

Za zagotovitev primerne institucionalne zavezanosti sodelujočih visokošolskih ustanov v programu EMMC morajo ustrezni organi vključenih ustanov podpisati **sporazum EMMC**. Ta mora čim natančneje vsebovati vse akademske, upravne in finančne vidike, ki so povezani z izvajanjem, upravljanjem, spremljanjem in vrednotenjem dejavnosti programa EMMC, vključno z upravljanjem posameznih štipendij.

Kopijo tega sporazuma je treba predložiti Agenciji pred podelitvijo prvega posebnega sporazuma o dotaciji.

„Pogodba študenta“

Konzorcij je odgovoren za zagotovitev aktivnega sodelovanja vseh študentov v dejavnostih programa EMMC. Za zagotovitev zadostne preglednosti pravil sodelovanja v programu EMMC morajo konzorciji jasno določiti obveznosti študentov v **študentski sporazum**, ki jo na začetku programa podpišeta obe stranki. Ta pogodba mora čim natančneje opredeljevati pravice in obveznosti obeh strank in zajemati vprašanja, kot so:

- stroški sodelovanja, ki se zaračunajo študentu, kaj zajemajo, in če je ustrezno, česa ne;
- glavne mejnike v študijskem koledarju magistrskega programa, vključno z izpitnimi obdobji;
- naravo izpitov/preskusov znanja in sistem ocenjevanja, ki se uporablja za ocenjevanje uspešnosti študentov;
- obveznosti študentov v zvezi s prisotnostjo na predavanjih/dejavnostih in akademskim uspehom ter posledice neizpolnjevanja teh obveznosti.

Prejemniku štipendije Erasmus Mundus, ki se odloči za umik vloge pred ali med svojim študijskim obdobjem ali je izključen iz magistrskega programa zaradi neuspešnosti (ali nezadostne uspešnosti), je treba – po ustreznem obvestilu/opozorilu s strani konzorcija – izplačevanje štipendije prekiniti. Kopijo te pogodbe je treba predložiti Agenciji pred podelitvijo prvega posebnega sporazuma o dotaciji.

Vzorci *okvirnega sporazuma o partnerstvu* in *posebnega sporazuma o dotaciji* ter prilog k njima so na voljo na spletnih straneh programa Erasmus Mundus pod naslovom Razpis za zbiranje predlogov.

Razdelek „[Dobra praksa](#)“ na spletni strani vključuje tudi primere sporazumov EMMC in pogodb študentov. To so le primeri; Agencija ni odgovorna za njihovo vsebino.

4.6 PROGRAMI EMMC – IZBIRNI POSTOPEK IN OKVIRNI ČASOVNI RAZPORED

Poleg elementov, ki so predstavljeni v poglavju 3.3, se nacionalnim strukturam programa Erasmus Mundus v državah, ki so zastopane v konzorciju, pošljejo tudi kopije vlog za programe EMMC (glej seznam nacionalnih struktur v poglavju 8).

Poleg tega bodo konzorciji, ki izvajajo programe EMMC, za lažje prepoznavanje in zaposlovanje strokovnjakov, specializiranih na posebnih akademskih področjih, ki jih zajema vsaka posamezna vloga, pozvani, naj **štiri tedne pred rokom za predložitev popolne vloge podajo povzetek svojega prihodnjega predloga** (največ ena stran, vključno z naslovom, zajetim(-i) področjem(-i), ključnimi partnericami ter kratkim povzetkom strukture programa in njegovih ključnih značilnosti).

Programi EMMC, ki so že bili izbrani v prvi fazi programa in želijo predložiti vlogo za nov petletni cikel financiranja programa Erasmus Mundus, morajo predložiti svoj novi predlog za program EMMC do določenega roka v letu pred petim izvajanjem svojega magistrskega programa.

Okvirni časovni raspored

Vlagatelji morajo upoštevati, da je naslednji časovni raspored zgolj informativen in se lahko spremeni v letnem razpisu za zbiranje predlogov:

- 1) **December „leta n – 2“/januar „leta n – 1“**: objava letnega razpisa za zbiranje predlogov (vključno s podatki o obrazcih, ki jih je treba uporabiti, in drugimi ustreznimi informacijami, ki veljajo za zadevno izbirno leto);
 - 2) **31. marec „leta n – 1“**: predložitev povzetka programa EMMC;
 - 3) **30. april „leta n – 1“**: rok za predložitev predlogov;
 - 4) **od maja do julija „leta n – 1“**: ocena in izbira predlogov;
 - 5) **september „leta n – 1“**: sporočijo se rezultati izbire, izbranim konzorcijem, ki izvajajo programe EMMC, pa se pošljejo okvirni sporazumi o partnerstvu;
 - 6) **od septembra „leta n – 1“ do**
 - a) **januarja „leta n“**: informativna in promocijska kampanja konzorcijev, ki izvajajo programe EMMC in bodo sprejemali prijave kandidatov s šolninami kategorije A in znanstvenikov iz tretjih držav;
 - b) **maja „leta n“**: nadaljevanje informativne in promocijske kampanje za sprejem in obravnavanje prijav kandidatov s šolninami kategorije B.
- Za obe kategoriji štipendij bodo programi EMMC določili roke za sprejemanje vlog za štipendije, ki so skladni z roki Agencije (glej točko 7 spodaj);
- 7) **november „leta n – 1“**: število štipendij, ki je na voljo, se sporoči vsem programom EMMC (novim in tistim, ki so bili izbrani v prejšnjih letih in se njihov petletni cikel še ni iztekel);
 - 8) **vloge za štipendije za programe EMMC**:
 - a) **konec januarja „leta n“**: konzorciji, ki izvajajo programe EMMC, predložijo svoje sezname izbranih študentov kategorije A in znanstvenikov iz tretjih držav Agenciji, ki sezname potrdi in pripravi uradne dokumente za lažjo pridobitev vizumov;
 - b) **konec maja „leta n“**: konzorciji, ki izvajajo programe EMMC, predložijo Agenciji sezname izbranih študentov kategorije B;
 - 9) **julij „leta n“**: obe stranki podpišeta posebne sporazume o dotaciji; Agencija upravičencu nakaže prvo plačilo za predhodno financiranje;

10) *od avgusta „leta n“*: programi EMMC začnejo izvajati svoje dejavnosti.

4.7 POGOJI ZA UPORABO BLAGOVNE ZNAMKE ERASMUS MUNDUS

Kot je navedeno v poglavju 3.5 „Obveščanje javnosti“, je sklicevanje na program Erasmus Mundus in z njim povezane blagovne znamke – kot so „Magistrski program Erasmus Mundus (EMMC)“, „Skupni doktorski program Erasmus Mundus (EMJD)“, „Partnerstvo Erasmus Mundus“ ali „Projekt Erasmus Mundus“ – za promocijo in razširjanje njihovih dejavnosti in rezultatov omejeno izključno na izbrane predloge.

Edina izjema od tega pravila se nanaša na tiste programe EMMC, ki so bili financirani v prvi fazi (2004–2008) in katerih financiranje ni bilo podaljšano iz razlogov, ki niso povezani z njihovo dejansko kakovostjo (tj. iz proračunskih razlogov).

Da bi se za te programe lahko še naprej uporabljalo ime programa Erasmus Mundus, morajo biti izpolnjeni naslednji pogoji:

- zadevni program EMMC se je iz sredstev programa Erasmus Mundus financiral vsaj pet zaporednih let/izvajanj/edicij programa EMMC;
- vloga³⁵ je bila predložena v okviru letnega razpisa za zbiranje predlogov za akcijo 1A, pri čemer so točke ob koncu ocenjevalnega in izbirnega postopka dosegale vsaj 75 % najvišjih mogočih točk;
- uradno se morajo zavezati spoštovanju zahtev za akcijo 1A programa Erasmus Mundus, kot je določeno v oddelku 4.2.2 Vodnika, in ohranjanju visoke kakovosti izvajanja, ki so jo izkazali v letih financiranja.

Če ti pogoji niso izpolnjeni, bo Agencija samodejno umaknila dovoljenje, da se je mogoče pri dejavnostih programa v zvezi z obveščanjem in promocijo sklicevati na program Erasmus Mundus.

³⁵ Vloga za uporabo blagovne znamke Erasmus Mundus bo sestavni del običajne vloge za akcijo 1A. Vlagatelji, ki se želijo prijaviti samo za to uporabo, bodo morali izpolniti samo del uradnih zahtev, ki jih vključuje celotna vloga.

5. AKCIJA 1 B: SKUPNI DOKTORSKI PROGRAMI ERASMUS MUNDUS (EMJD)

5.1 UVOD

V veliko evropskih državah in drugih delih sveta doktorsko usposabljanje trenutno preživlja obdobje intenzivne presoje in sprememb, katerih hitrost in narava se spreminjata glede na državo, vrsto visokošolske ustanove ali področje študija.

Čeprav evropski konsenz o enotnem „modelu doktorskega študija“ ali o kakršnem koli „evropskem skupnem doktoratu“ ne obstaja, je mogoče prepoznati nekatere jasne težnje. Njihov namen je po eni strani razjasniti in deloma formalizirati naravo doktorskega usposabljanja (pri vprašanjih, kot so cilji, dostopnost, status doktorskih kandidatov, trajanje, priznavanje, povezava z raziskovalnim in/ali gospodarskim področjem itd.), po drugi strani pa združiti vire in zmanjšati vrzeli med področji študija, akademskimi krogi in družbo (na primer z uvedbo doktorskih/diplomskih/raziskovalnih šol ali somentorstva, skupnih podjetij in oddeljenih podjetij med visokošolskimi ustanovami, raziskovalnimi organizacijami in podjetji).

V tem pogledu se zdi, da je model programa EMMC z visoko stopnjo združevanja in hkrati veliko raznolikostjo pristopov popoln temelj, na katerem lahko sodelujoče visokošolske ustanove eksperimentirajo in gradijo nove modele za prihodnje evropske skupne doktorate.

Medtem ko ima Evropska komisija že dolgoletne izkušnje s podeljevanjem finančne podpore mladim raziskovalcem – med katerimi so tudi doktorski kandidati – prek štipendijske sheme Marie Curie in še zlasti mreže Marie Curie za osnovno usposabljanje, so se programi EMJD vedno šteli kot dopolnitev teh programov financiranja glede na usmerjenost, ki jo prinašajo v same doktorske programe, ter svojo institucionalno razsežnost in prispevek k oblikovanju doktorskega študija v evropskem visokošolskem prostoru.

Zato je glavni cilj programov EMJD razviti strukturirano in celostno sodelovanje v visokošolskem izobraževanju za oblikovanje in izvajanje skupnih doktorskih programov, ki vodijo do podelitve medsebojno priznanih skupnih, dvojnih ali večkratnih doktorskih diplom.

Iz tega razloga je treba prek ustanove šteti za kot ključne cilje programa, medtem ko so same raziskovalne dejavnosti in vključeni posamezniki drugotnega pomena. Od njih se pričakuje, da bodo prispevale k napredovanju inovativnih modelov za posodobitev doktorskega študija, tako da se osredotočajo na sodelovanje med ustanovami in razvoj modelov skupnega upravljanja (tj. zaposlovanje, nadzor, vrednotenje, podelitev diplom in politika šolnin).

V tem smislu bi (se) morali programi EMJD:

- ✓ prispevati k napredovanju znanja, med drugim v svojem strokovnem okviru, z izvirnimi in neodvisnimi raziskavami;
- ✓ spopadati z novimi izzivi v znanstvenem in tudi družbenogospodarskem smislu;
- ✓ prispevati h krepitvi povezav med univerzami/raziskovalnimi organizacijami in drugimi sektorji (med drugim z industrijo, trgovinskim sektorjem in storitvenim sektorjem), da se okrepi prenašanje in uporaba znanja ter izboljša postopek inovacij;
- ✓ postati zgled na evropski ravni in tako prispevati k izboljševanju splošne kakovosti doktorskega izobraževanja in raziskav v Evropi.

S stališča doktorskih kandidatov bi morali programi EMJD izrecno obravnavati vprašanje zaposljivosti in zato:

- ✓ zagotavljati primerne priložnosti za razvoj poklicne poti preko okvirov akademskih krogov na širše zaposlitvene trge;
- ✓ zagotavljati primerno spodbudo za kandidate iz držav v razvoju, da se vrnejo domov in svoje izkušnje uporabijo v korist svoje države.

S praktičnega stališča se programi EMJD izvajajo na podoben osnovi kot programi EMMC. Izbranim konzorcijem, ki izvajajo programe EMJD, se ponudi finančna pomoč za izvajanje in upravljanje njihovega doktorskega programa za pet zaporednih let. Vsako leto se doktorskim kandidatom iz Evrope in tretjih držav, ki jih izbere konzorcij, ponudi določeno število štipendij.

Naslednji odstavki dajejo visokošolskim ustanovam iz Evrope in tretjih držav, ki želijo oblikovati in izvajati program EMJD, vse potrebne informacije. Navedeni so tudi minimalni pogoji za upravičenost in finančni pogoji, ki veljajo za posamezne prejemnike štipendije. Ker odgovornost za izbiro, pridobivanje in nadaljnje spremljanje posameznih prejemnikov štipendij nosi program EMJD, konzorcije vlagatelje pozivamo, naj posebno pozornost namenijo tem pogojem za upravičenost.

Za več informacij o raziskavah v Evropi (pravice in obveznosti, nacionalni predpisi itd.) lahko obiščete tudi portal EURAXESS na naslednji povezavi: http://ec.europa.eu/euraxess/index_en.cfm.

5.2 EMJD – MERILA O IZPOLNJEVANJU POGOJEV

Spoštovati je treba rok za predložitev vlog in vsa druga formalna merila o izpolnjevanju pogojev, ki so navedena v ustreznem letnem razpisu za zbiranje predlogov in prilogah k njemu (zlasti prijavitni obrazec).

5.2.1 UPRAVIČENI UDELEŽENCI IN SESTAVA KONZORCIJA

SESTAVA KONZORCIJA PROGRAMA EMJD

- Konzorcij, ki je odgovoren za izvajanje programa EMJD, sestavljajo organizacija vlagateljica in njene partnerice; v zvezi s pogodbenimi vprašanji in vprašanji finančnega upravljanja se „pridružene članice“ ne štejejo za del konzorcija;
- **najmanjši upravičeni konzorcij** je sestavljen iz treh visokošolskih ustanov, ki imajo pravico podeljevati doktorske diplome in so iz različnih upravičenih držav prosilk, od katerih mora biti vsaj ena država članica EU.

VLAGATELJ/USKLAJEVALNA USTANOVA PROGRAMA EMJD

- Vlagatelj mora biti bodisi:
 - visokošolska ustanova iz **upravičene države prosilke**³⁶ (tj. iz države članice Evropske unije, države EGP-Efte³⁷, Turčije, države zahodnega Balkana³⁸ ali Švice), ki ima pravico podeljevati

³⁶ Projekt, ki ga predloži država, ki ni članica EU, je upravičen na podlagi akcije 1, če sporazum (ali memorandum o soglasju ali sklep skupnega odbora EGP) o sodelovanju te države v programu Erasmus Mundus začne veljati pred dnem odločitve o izbiri (najpozneje do oktobra eno leto pred prvim izvajanjem programa EMJD). Če ta pogoj ni izpolnjen, se bodo organizacije iz zadevne države šttele za organizacije iz tretjih držav, ki so upravičene do sodelovanja v projektih, ne pa do njihove predložitve ali usklajevanja.

³⁷ Islandija, Norveška in Lihtenštajn.

³⁸ Države zahodnega Balkana vključujejo Albanijo, Bosno in Hercegovino, Hrvaško, Kosovo v skladu z Resolucijo VS ZN 1244/99, Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo, Črno goro in Srbijo.

doktorske diplome in jo kot tako priznavajo ustrezni organi zadevne države. Za namene programa Erasmus Mundus in v zvezi z zadevnimi državami prosilkami se visokošolska ustanova šteje za priznana, če ji je bila na podlagi programa Vseživljenjsko učenje podeljena univerzitetna listina Erasmus. Če vlagatelju (ali evropski partnerici) ni bila podeljena univerzitetna listina Erasmus, Agencija pri zadevni nacionalni strukturi programa Erasmus Mundus³⁹ preveri, ali zadevna ustanova ustreza opredelitvi visokošolske ustanove, ki je podana v členu 2 Sklepa o programu, bodisi

- doktorska/diplomska/raziskovalna šola ali raziskovalna organizacija iz upravičene države prosilke, ki ima pravico podeljevati doktorske diplome in jo kot tako priznavajo ustrezni organi zadevne države.
- Zavedajte se, da se (podružnice) visokošolske ustanove ali ustanov iz tretjih držav v upravičenih državah prosilkah ali podružnice evropskih visokošolskih ustanov v drugih državah ne štejejo za upravičene vlagateljice.

PARTNERJI PROGRAMOV EMJD

- Za upravičeno partnerico je mogoče šteti vsako organizacijo, zlasti visokošolsko ustanovo, doktorsko/diplomsko/raziskovalno šolo ali raziskovalno organizacijo, ki neposredno in strukturno prispeva k izvajanju programa EMJD z vpisovanjem/zaposlovanjem/gostitvijo upravičenih kandidatov in ponuja module za poučevanje/usposabljanje ali priložnosti za raziskave. Od upravičenih partnerjev se pričakuje, da bodo imeli bistveno vlogo v vodstveni strukturi ali strukturah programa EMJD.

POVEZANE ČLANICE PROGRAMA EMJD

- Vsako drugo organizacijo, ki je vključena v izvajanje ali spremljanje programa EMJD, je mogoče šteti za „povezano članico“ konzorcija. To velja zlasti za družbenogospodarske partnerje (tj. gospodarska podjetja, zlasti mala in srednje velika podjetja, javne organe ali organizacije, nepridobitne ali dobrodelne organizacije, mednarodne/evropske interesne organizacije itd.), ki lahko srednjeročno in dolgoročno predlagajo, podpirajo in spremljajo posebne raziskovalne projekte, prispevajo k prenosu znanja in rezultatov in inovacijskemu procesu ter pomagajo pri promociji, izvajanju, vrednotenju in trajnostnem razvoju programa EMJD.

DOKTORSKI KANDIDATI, KI IZPOLNJUJEJO POGOJE ZA ŠTIPENDIJO ZA PROGRAM EMJD

- Doktorskim kandidatom je mogoče podeliti dve različni štipendiji za program EMJD:
 - **štipendija kategorije A** se lahko podeli doktorskim kandidatom iz tretje države, ki jih izbere konzorcij, ki izvaja programe EMJD, in prihajajo iz države, ki ni upravičena država prosilka, in ki v eni od teh držav niso prebivali ali izvajali svoje glavne dejavnosti (študija, dela itd.) več kot 12 mesecev v zadnjih petih letih. Edina izjema pri tem pravilu so doktorski kandidati iz tretjih držav, ki so prej prejeli magistrsko štipendijo Erasmus Mundus za študij programa EMMC;
 - **štipendija kategorije B** se lahko podeli evropskim doktorskim kandidatom, ki jih je izbral konzorcij, ki izvaja program EMJD, ter kateremu koli doktorskemu kandidatu, ki ga je izbral konzorcij, ki izvaja program EMJD, in ne izpolnjuje zgoraj navedenih meril za štipendijo kategorije A;

³⁹ Na podlagi programa Erasmus Mundus obstaja v vsaki državi članici EU in državi Efte - EGP nacionalna kontaktna in informacijska točka, v nadaljnjem besedilu: nacionalna struktura. Seznam nacionalnih struktur programa Erasmus Mundus in njihovi naslovi so na voljo v poglavju 8.

- štipendije za posameznike za programe EMJD se podeljujejo izključno za redni vpis v enega od doktorskih programov;
- posamezniki, ki so že prejeli štipendijo za program EMJD, niso upravičeni do druge štipendije;
- doktorski kandidati, ki prejema štipendijo za program EMJD, ne morejo izkoristiti druge dotacije Skupnosti, medtem ko izvajajo doktorske dejavnosti v programu Erasmus Mundus;
- do štipendije so upravičeni samo kandidati, ki so konzorciju programa EMJD podali vlogo in jih je ta sprejel v skladu s svojimi posebnimi merili za prijavo in izbiro doktorskih kandidatov;
- študenti/doktorski kandidati lahko predložijo vlogo za štipendijo Erasmus Mundus za poljubni skupni program Erasmus Mundus Akcija 1 (EMMC ali EMJD), vendar mora biti število vlog omejeno na največ tri različne skupne programe.

5.2.2 DEJAVNOSTI, KI IZPOLNJUJEJO POGOJE

Programe EMJD oblikujejo in izvajajo konzorciji visokošolskih ustanov in družbenogospodarskih partnerjev iz Evrope in drugih delov sveta. Vpisani doktorski kandidati bodo deležni visokokakovostnega usposabljanja in bodo izvajali svoje raziskovalne dejavnosti v vsaj dveh različnih državah; po uspešnem dokončanju programa jim bo v imenu konzorcija podeljena dvojna, večkratna ali skupna doktorska diploma.

Program EMJD mora:

- biti oblikovan kot program za usposabljanje in raziskave, ki ga bodo kandidati končali v največ štirih letih⁴⁰;
- biti popolnoma razvit ob izvajanju in pripravljen za vsaj pet zaporednih izvajanj od študijskega leta, ki sledi letu predložitve vloge (npr. vloga za program EMJD je bila oddana aprila „leta n – 1“, zato mora biti skupni program za prvo izvajanje pripravljen avgusta/septembra „leta n“);
- vključevati doktorske kandidate iz Evrope in tretjih držav ter vsako leto pridržati neko število mest za imetnike štipendije Erasmus Mundus. To število se bo od leta do leta razlikovalo in bo jeseni v letu pred naslednjim izvajanjem skupnega programa sporočeno izbranim konzorcijem, ki izvajajo programe EMJD;⁴¹
- zagotavljati, da vsako leto vsi vpisani kandidati začnejo doktorske dejavnosti med avgustom „leta n“ in marcem „leta n + 1“ ter da te dejavnosti (vključno z zagovorom doktorskega dela) končajo najpozneje do oktobra „leta n + 4“;
- imeti skupno strukturo upravljanja s skupnimi postopki za sprejem, izbiro, nadzor, spremljanje in ocenjevanje;
- v skladu z nacionalno zakonodajo držav članic sprejeti soglasje o tem, ali bodo šolnine uvedene ali ne. Ko so šolnine uvedene, morajo konzorciji, ki izvajajo programe EMJD, zagotoviti, da so te šolnine pregledne in jasne doktorskim kandidatom; za imetnike štipendije za program EMJD mora šolnino v celoti pokrivati fiksni prispevek, ki se konzorciju dodeli za stroške sodelovanja doktorskega kandidata (glej poglavje 4.4 v nadaljevanju). Če je treba, se oprosti tisti del šolnine, ki presega ta fiksni prispevek;

⁴⁰ Čeprav mora kandidat doktorski študij končati v največ štirih letih, se štipendija za program EMJD podeli za največ tri leta.

⁴¹ Okvirno bo štipendij najverjetneje od šest do deset na izvajanje skupnega programa

- vključevati obdobja za usposabljanje/raziskave v vsaj dveh različnih državah, ki sta zastopani v konzorciju. Vsako od teh obdobij mobilnosti mora biti bistveno za izpolnitev programa in mora trajati vsaj šest mesecev (ne nujno zaporednih);
- zagotavljati, da doktorski kandidati vsaj dve tretjini doktorskega programa opravijo v Evropi za obdobje, ki ga krije štipendija;
- v imenu konzorcija zagotavljati podelitev skupnih, dvojnih ali večkratnih diplom vsem uspešnim kandidatom.⁴² Spodbujajo se programi, ki se končajo s podelitvijo skupnih diplom; to diplomu ali diplome morajo ustrezni organi zadevnih držav v celoti priznavati;
- doktorskim kandidatom ponuditi pogodbe o zaposlitvi, razen v ustrezno dokumentiranih primerih ali kadar nacionalni predpisi prepovedujejo to možnost;
- za doktorske kandidate zagotoviti kritje socialnega varstva, ki zajema zdravstveno zavarovanje, zavarovanje za primer nesreče pri delu in zagotavljanje starševskega dopusta;
- zagotoviti, da so izpolnjeni vsi pogoji za upravičenost, ki se uporabljajo za imetnike štipendije Erasmus Mundus, vpisane v doktorski program v skladu z merili, navedenimi v poglavju 5.2.1 zgoraj;
- s pisnim potrdilom zagotoviti, da so ustrezni odbori za etiko predložili pozitivno(-a) mnenje(-a) in da je (so), če je to ustrezno, pristojni nacionalni ali lokalni organ(-i) v državi, v kateri se bodo izvajale raziskave, predložil(-i) obvezno(-a) dovoljenje(-a), in sicer pred začetkom kakršnih koli odobrenih raziskav, za katere se zahtevajo taka mnenja ali dovoljenja. Kopija uradnega dovoljenja ustreznih nacionalnih ali lokalnih odborov za etiko se lahko na zahtevo predloži tudi Agenciji⁴³;
- temeljiti na sporazumu EMJD, ki ga podpišejo ustrezni organi partnerskih organizacij in ki zajema najpomembnejše vidike izvajanja in spremljanja programa;
- brez poseganja v jezik, v katerem poteka pouk zagotavljati uporabo vsaj dveh evropskih jezikov, ki se govorita v državah, v katerih imajo sedež visokošolske ustanove, vključene v program EMJD, in po potrebi ponujati jezikovno pripravo in pomoč študentom, zlasti s tečaji, ki jih organizirajo zadevne ustanove.

Čeprav so do financiranja upravičena vsa področja raziskav in tehnološkega razvoja, mora biti v predlogu obseg teh področij jasno opredeljen za zagotovitev, da se izvajajo inovativni pristopi ter da so cilji in prednostne naloge programa Erasmus Mundus v celoti obravnavani.

Predlagani programi EMJD morajo zajemati prepoznana in priznana področja odličnosti, na katerih so potrebne nove paradigme in novi pristopi. Na podlagi pristopa od spodaj navzgor bodo vlagatelji lahko prosto določili ta področja. Kadar je to ustrezno, so lahko v letnem razpisu za zbiranje predlogov opredeljena posebna tematska prednostna področja.

Doktorski kandidati, ki imajo štipendijo Erasmus Mundus, (se) morajo:

⁴² Dvojne ali večkratne diplome so opredeljene kot dve ali več nacionalnih diplom, ki ju (jih) uradno izdaja dve ustanovi ali več ustanov, vključenih v povezane študijske programe. Skupna diploma je opredeljena kot ena diploma, ki jo izdaja vsaj dve ustanovi, ki ponujata povezan študijski program.

⁴³ Preverjanje etičnih vprašanj bo potekalo v fazi izbora kandidatov. Podrobnosti o zadevnih etičnih vprašanjih so navedene v prijavnem obrazcu, ki je priložen razpisu za zbiranje predlogov. Več informacij o etičnih vprašanjih na splošno je na voljo tudi v razpisu za zbiranje predlogov FP7-PEOPLE-2010-ITN na naslednji povezavi: http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.PeopleDetailsCallPage&call_id=247 in tudi na naslednji povezavi: http://cordis.europa.eu/fp7/ethics_en.html.

- obvezati, da bodo sodelovali v doktorskem programu v skladu s pogoji, ki jih konzorcij določi v **pogodbi doktorskega kandidata** (glej poglavje 5.5 spodaj). Neupoštevanje teh pogojev lahko vodi do ukinitve štipendije;
- opraviti svoje obdobje usposabljanja/raziskav v vsaj dveh različnih državah, ki sta zastopani v konzorciju. Za prejemnike štipendije kategorije B se morata ti dve državi razlikovati od države, v kateri je doktorski kandidat pridobil zadnjo univerzitetno diplomo⁴⁴;
- preživeti večino doktorskega študija v evropskih državah, ki so zastopane v konzorciju ali so med povezanimi partnerji. Če konzorcij, ki izvaja program EMJD, vključuje partnerice in/ali povezane članice iz tretjih držav, pa:
 - lahko imetniki štipendije kategorije A v teh državah preživijo obdobje usposabljanja/raziskav/terenskega dela, ki traja največ en semester (ali šest mesecev, skupaj ali zaporedno); obdobje, ki presega ta čas, ne more biti zajeto v štipendiji za program EMJD;
 - lahko imetniki štipendije kategorije B v teh državah preživijo obdobje doktorskega študija, ki traja do enega leta (skupaj ali zaporedno); obdobje, ki presega ta čas, ne more biti zajeto v štipendiji za program EMJD.

5.3 EMJD – MERILA ZA DODELITEV

Izbira programov EMJD bo konkurenčni postopek, ki ga bo izvajala Agencija in bo temeljil na oceni kakovosti predloga z akademskega, raziskovalnega in organizacijskega vidika. Ta ocena bo temeljila na **naslednjih petih merilih za dodelitev** (za vsako merilo za dodelitev bodo v prijavnem obrazcu navedena posebna vprašanja, ki podrobno obravnavajo vsako zadevno temo):

Merilo	Ponder
Akademska in raziskovalna kakovost	25 %
Izkušnje in sestava partnerstva	25 %
Evropsko povezovanje in delovanje programa	20 %
Storitve za kandidate, ki jim je bila podeljena štipendija za program EMJD	15 %
Upravljanje, trajnost in zagotavljanje kakovosti programa	15 %
Skupaj	100 %

Akademska in raziskovalna kakovost (25 % končne ocene)

Na podlagi tega merila za dodelitev morajo vlagatelji predstaviti cilje svojega predloga za program EMJD z akademskega in raziskovalnega vidika ter njegov morebitni prispevek k odličnosti, inovativnosti in konkurenčnosti sektorjev evropskega visokošolskega izobraževanja in raziskav.

Izkušnje in sestava partnerstva (25 % končne ocene)

To merilo za dodelitev se bo uporabljalo za oceno primernosti partnerstva za doseg ciljev programa in zlasti znanstvene odličnosti partnerjev v konzorciju ter njihovih izobraževalnih, raziskovalnih in inovacijskih zmožnosti.

– ⁴⁴ Doktorski kandidati s skupno, večkratno ali dvojno diplomo lahko prosto izberejo državo dodelitve.

Evropsko povezovanje in delovanje programa (20 % končne ocene)

To merilo se bo v zvezi z izvajanjem doktorskega programa osredotočalo na vprašanja, povezana z načinom izvajanja programa EMJD v partnerskih ustanovah in med njimi.

Storitve za študente, ki jim je bila podeljena štipendija za program EMJD (15 % končne ocene)

To merilo bo obravnavalo vidike, kot so splošna strategija promocije in trženja, obstoj dogovorov za upravljanje štipendij, pogoji zaposlovanja in pomoč kandidatom glede jezikovnih vidikov, poklicnih možnosti in storitev.

Upravljanje programa in zagotavljanje kakovosti programa EMJD (15 % končne ocene)⁴⁵

To merilo bo preučilo splošno organizacijsko ureditev in mehanizme za sodelovanje znotraj konzorcija ter obravnavalo tudi predvideno vrednotenje in trajnostne načrte ter obstoj dodatnega financiranja .

5.4 PROGRAMI EMJD – FINANČNI POGOJI

Finančni prispevek k tekočim stroškom programa EMJD

Finančni prispevek k stroškom notranjega upravljanja programa EMJD bo enak pavšalnemu znesku v višini 50 000 EUR na izvajanje skupnega programa (tj. 15 000 EUR na sodelujočo visokošolsko ustanovo in omejen na največ 45 000 EUR ter dodatni znesek v višini 5 000 EUR zakoordinatorstvo organizacijo).

Poleg tega bo vsaka štipendija vključevala stalni znesek, ki je dodan dotaciji in je namenjen kot prispevek k stroškom sodelovanja kandidata v programu EMJD (glej *Preglednica štipendij za posameznike za program EMJD* spodaj).

Od upravičenca se ne bo zahtevalo, naj poroča o porabi tega pavšalnega zneska ali prispevka k stroškom programa EMJD, vključenega v štipendije.

Doktorske štipendije za posameznike

Za postopke in merila, ki veljajo za **podelitev štipendij za posameznike doktorskim kandidatom**, so odgovorni izbrani programi EMJD. Za zagotovitev pregledne in objektivne izbire doktorskih kandidatov bodo morali izbrani programi EMJD Agenciji pred dodelitvijo prvega posebnega sporazuma o dotaciji predložiti celovit opis postopka in meril za izbiro doktorskih kandidatov, kar je del njihovih pogodbenih obveznosti.

Posamezniki, ki se želijo prijaviti za štipendijo programa EMJD, si morajo ogledati seznam izbranih programov in podrobnejše informacije, ki so na voljo na ustreznih spletnih straneh.

Za vsako od petih izvajanj programov EMJD se bo doktorskim kandidatom, ki sodelujejo v skupnem programu, podelilo omejeno število štipendij kategorije A in kategorije B. Število štipendij na kategorijo bo določeno vsako leto posebej in se bo programom EMJD sporočilo jeseni v letu pred začetkom zadevnega izvajanja programa EMJD. Za lažjo predstavbo, to za obe kategoriji pomeni najverjetneje od šest do deset štipendij.

Praviloma in v skladu z načeli, opredeljenimi v *Evropski listini za raziskovalce* in *Kodeksu ravnanja pri zaposlovanju raziskovalcev*, bodo konzorciji, ki izvajajo programe EMJD, izbrane kandidate zaposlili na podlagi pogodbe o zaposlitvi, razen v dovolj dokumentiranih primerih ali če nacionalna zakonodaja prepoveduje to možnost. Če take pogodbe ni mogoče skleniti (to mora biti ustrezno utemeljeno v prijavnem

⁴⁵ Vlagatelji naj si ogledajo tudi Evropski register za zagotavljanje kakovosti v visokem šolstvu na naslovu <http://www.eqar.eu>.

obrazcu), se lahko konzorcij, ki izvaja program EMJD, odloči za drugačen pristop, ki je skladen z nacionalno zakonodajo in potrebnim kritjem socialne varnosti za imetnike štipendije.

Brez poseganja v visoke akademske standarde se za zagotovitev geografske raznolikosti med doktorskimi kandidati štipendija za program EMJD ne podeli več kot dvema doktorskima kandidatom z istim državljanstvom za isti doktorski program. Če konzorciji ne želijo upoštevati tega merila, morajo za to predhodno dobiti soglasje Agencije.

Preglednica štipendij za posameznike

		Štipendija kategorije A (zneski za triletno doktorsko štipendijo)	Štipendija kategorije B (zneski za triletno doktorsko štipendijo)
I	Stalni prispevek k potnim stroškom, stroškom namestitve in drugim vrstam stroškov	7 500 EUR	3 000 EUR – če je predvideno obdobje mobilnosti v partnerico iz tretje države
II	Stalni prispevek k stroškom sodelovanja doktorskega kandidata ⁴⁶	300 EUR na mesec (10 800 EUR za 36 mesecev) za programe EMJD; ki ne potekajo v laboratoriju, ali 600 EUR na mesec (21 600 EUR za 36 mesecev) za programe EMJD, ki potekajo v laboratoriju	
III	Stalno nadomestilo za življenjske stroške (skupaj 36 mesecev) ⁴⁷	- 2 800 EUR na mesec (tj. 100 800 EUR za 36 mesecev) za pogodbo o zaposlitvi - 1 400 EUR na mesec (tj. 50 400 EUR za 36 mesecev) za honorar	
	Najvišji znesek štipendije	Med 61 200 EUR (za štipendijo kategorije B za področje, na katerem ni laboratorijskega dela, obdobja mobilnosti v partnerico v tretji državi niti pogodbe o zaposlitvi) in 129 900 EUR (za štipendijo kategorije A za področje, ki vključuje laboratorijsko delo ter pogodbo o zaposlitvi)	

Zneski štipendij bodo izplačani konzorciju, ki izvaja program EMJD, na podlagi posebnih sporazumov o dotacijah, ki bodo izdani za vsako od petih izvajanj doktorskega programa.

Naloga konzorcija je zagotoviti, da se štipendija izplača kandidatom na naslednji način:

- **znesek I** (*prispevek k potnim stroškom, stroškom namestitve in drugim stroškom kandidata*) je treba izplačati v obrokih glede na potrebe kandidata;
- **znesek II** (*stalni prispevek k stroškom sodelovanja doktorskega kandidata*) lahko konzorcij zaračuna neposredno doktorskem kandidatu, če je ta podpisal „*pogodbo doktorskega kandidata*“, v kateri so določeni znesek, ki bo zaračunan, in stroški/dejavnosti, ki jih bo ta znesek pokrival. Konzorcij ta

⁴⁶ Ti stroški sodelovanja morajo pokrivati vse obvezne stroške sodelovanja kandidata v programu EMJD, biti določeni ne glede na dejanski kraj študija in raziskav doktorskih kandidatov ter biti doktorskim kandidatom pregledni (tj. jasno objavljeni na spletni strani programa EMJD in opisani v pogodbi doktorskega kandidata).

⁴⁷ Ti mesečni zneski nadomestila se lahko povešajo, da prispevajo h kritju dodatnih stroškov, ki jih imajo doktorski kandidati s posebnimi potrebami. Programi EMJD morajo o tem ustrezno obvestiti Agencijo v svojih letnih vlogah za štipendije.

prispevek uporablja za stroške, ki so povezani s sodelovanjem kandidatov v izobraževalnih in raziskovalnih dejavnostih (stroške, povezane z izobraževanjem in raziskavami, prisostvovanje na srečanjih, konferencah itd.). Čeprav lahko konzorcij, ki izvaja program EMJD, prosto določi ustrezni znesek stroškov sodelovanja, ki bodo zaračunani doktorskim kandidatom, morajo biti imetniki štipendije Erasmus Mundus oproščeni šolnine v znesku, ki presega stalni prispevek za te stroške:

- **znesek III** (*stalno nadomestilo za življenjske stroške*) mora biti vsak mesec izplačan na osebni bančni račun doktorskega kandidata. Pri pogodbi o zaposlitvi bo moral konzorcij odšteti ustrezne dajatve in davke, ki se navezujejo na tako pogodbo. V takem primeru je to nadomestilo za življenjske stroške bruto prispevek Skupnosti k stroškom za osebni dohodek kandidata. Posledično dobimo neto osebni dohodek, če odštejemo vse obvezne dajatve v skladu z nacionalno zakonodajo. Organizacija gostiteljica lahko kandidatom izplača dodatek, da nadomesti te prispevke, dokler upošteva nacionalna pravila in merila za upravičenost stroškov za ta dodatna sredstva.

Izvajalci programov EMJD morajo poznati politike o obdavčevanju, ki se uporabljajo za štipendije za posameznike v različnih sodelujočih državah, ter o tem ustrezno obvestiti imetnike štipendije. Za več informacij programe EMJD pozivamo, naj se posvetujejo z zadevno nacionalno strukturo programa Erasmus Mundus (glej seznam v poglavju 8).

5.5 PROGRAMI EMJD – POGODBENI POGOJI

„Okvirni sporazum o partnerstvu“

Če bo predlog za program EMJD izbran, bo Agencija z usklajevalno ustanovo konzorcija sklenila petletni „*okvirni sporazum o partnerstvu*“. Ta okvirni sporazum o partnerstvu se sklene za pet let z možnostjo podaljšanja programa po letu 2013. To pomeni, da se izbrani konzorciji, ki izvajajo programe EMJD, zavežejo, da bodo v tem obdobju ohranili bistveno vsebino programa v odobreni obliki (seveda ob upoštevanju posodobitev in sprememb zaradi potreb).

Za spremembe sestave konzorcija ali večje spremembe vsebine/strukture skupnega programa (v nasprotju z rednim posodabljanjem posameznih predavanj ali modulov usposabljanja) je treba Agencijo vnaprej zaprositi, in ta jih mora uradno odobriti v postopku spremembe. Če so te spremembe odobrene, se začnejo uporabljati šele z naslednjim izvajanjem skupnega doktorskega programa.

„Posebni sporazumi o dotaciji“

Na podlagi okvirnega sporazuma o dotaciji se letno izdajajo „*posebni sporazumi o dotaciji*“, da se zajame financiranje za pet zaporednih izvajanj doktorskega programa. Posebni sporazum o dotaciji bo zajemal finančni prispevek, podeljen programu EMJD za njegovo organizacijo in izvajanje (pavšalni znesek v višini 50 000 EUR), in tudi štipendije za posameznike Erasmus Mundus, ki so bile podeljene doktorskim kandidatom za vsako izvajanje programa EMJD.

Posebni sporazumi o dotacijah se redno preučujejo na podlagi poročil, ki jih v imenu programa EMJD predloži usklajevalna ustanova. Odločitev o obnovitvi posebnega sporazuma bo temeljila na tem, ali se je program izvajal v skladu s predlogom in pravili programa Erasmus Mundus, ali so imetniki štipendij Erasmus Mundus sledili skupnemu programu in ali so se vzdrževali visoki standardi kakovosti.

V primeru očitnega nespoštovanja standardov visoke kakovosti lahko Agencija zavrne obnovo dotacije in imenovanja programa EMJD ali pa celo zahteva povrnitev že izplačanega dela dotacije. Agencija se lahko posvetuje z ustrezno nacionalno strukturo in po možnosti imetniki štipendij, vključenimi v program EMJD.

Izplačilo dotacije

Dotacija programa Erasmus Mundus, ki zajema prispevek k tekočim stroškom programa EMJD in šolninam doktorskih kandidatov, se konzorciju izplača v dveh obrokih za predhodno financiranje, ki sta namenjena temu, da bo upravičenec imel likvidna sredstva:

- prvi obrok za predhodno financiranje, ki ustreza 70 % dotacije, se izplača, ko letni posebni sporazum o dotaciji podpišeta obe strani. To plačilo se izvede v 45 dneh od datuma, ko zadnja od strank (tj. Agencija) podpiše sporazum in ko so bila prejeta vsa potrebna poročila;
- drugi obrok za predhodno financiranje, ki ustreza preostanku dotacije, se izplača, ko Agencija od upravičenca prejme uradni zahtevek za plačilo in ko ta potrdi, da je bilo porabljenih vsaj 70 % prvega obroka za predhodno financiranje.

„Sporazum EMJD“

Za zagotovitev primerne institucionalne zavezanosti partnerskih ustanov programu EMJD mora upravljavski organ vključenih ustanov podpisati „sporazum EMJD“, da čim natančneje zajame vse akademske, raziskovalne, upravne in finančne vidike, povezane z izvajanjem, upravljanjem, spremljanje in ocenjevanjem dejavnosti programa EMJD, vključno z upravljanjem štipendij za posameznike.

Kopijo tega sporazuma je treba Agenciji predložiti pred podelitvijo prvega posebnega sporazuma o dotaciji.

„Pogodba doktorskega kandidata“

Konzorcij je odgovoren za zagotovitev aktivnega sodelovanja vseh doktorskih kandidatov v dejavnostih programa EMJD. Za zagotovitev ustrezne preglednosti pravil sodelovanja v programu EMJD morajo konzorciji jasno opredeliti obveznosti kandidatov v „pogodbi doktorskega kandidata“, ki jo na začetku programa podpišeta obe stranki. V tej pogodbi morajo biti čim natančneje opredeljene pravice in obveznosti obeh strank ter zajeta vprašanja, kot so:

- stroški sodelovanja, ki se zaračunajo kandidatu, ter kaj pokrivajo in (če je ustrezno) česa ne,
- predmet raziskovalnih dejavnosti kandidata ter glavno strukturo, dejavnosti in mejnike kandidatovega doktorskega programa,
- naravo postopkov za nadzorovanje/spremljanje/ocenjevanje in merila, ki se uporabljajo za ocenjevanje uspešnosti kandidatov,
- obveznosti kandidata v zvezi z oddajo predhodnih rezultatov raziskav in napredkom pri pripravi znanstvenega dela ter tudi posledice neupoštevanja teh obveznosti.

Imetnikom štipendij Erasmus Mundus, ki ne izpolnjujejo obveznosti do konzorcija, je treba po ustreznem opozorilu prekiniti izplačevanje štipendije.

Kopijo te pogodbe je treba Agenciji predložiti pred podelitvijo prvega posebnega sporazuma o dotaciji.

Vzorci okvirnega sporazuma o partnerstvu in posebnega sporazuma o dotaciji ter prilog k njima so na voljo na spletnih straneh programa Erasmus Mundus.

5.6 PROGRAMI EMJD – IZBIRNI POSTOPEK IN OKVIRNI ČASOVNI RAZPORED

Poleg elementov, ki so predstavljeni v poglavju 3.3 zgoraj, se nacionalnim strukturam programa Erasmus Mundus v državah, ki so zastopane v predlaganem konzorciju, pošljejo tudi kopije vlog za programe EMJD (glej seznam nacionalnih struktur v poglavju 8).

Poleg tega ter za lažje prepoznavanje in iskanje strokovnjakov, ki so strokovnjaki na posebnih akademskih in raziskovalnih področjih, ki jih zajema vsaka posamezna vloga, bodo konzorciji, ki izvajajo program EMJD, pozvani, naj **štiri tedne pred rokom za predložitev popolne vloge podajo povzetek svojega prihodnjega predloga** (največ ena stran, vključno z naslovom, zajetimi področji, ključnimi partnericami ter kratkim povzetkom strukture programa in njegovih ključnih značilnosti).

Okvirni časovni raspored

Vlagatelji morajo upoštevati, da je naslednji časovni raspored zgolj informativen in se lahko na podlagi letnega raspisa za zbiranje predlogov spremeni:

- 1) **december „leta n – 2“/januar „leta n – 1“**: objava letnega razpisa za zbiranje predlogov (vključno s podatki o obrazcu, ki ga je treba uporabiti, in drugimi ustreznimi informacijami, ki veljajo za zadevno izbirno leto);
 - 2) **31. marec „leta n – 1“**: predložitev povzetka programa EMJD;
 - 3) **30. april „leta n – 1“**: predložitev predlogov za programe EMJD;
 - 4) **od maja do avgusta „leta n – 1“**: ocena in izbira predlogov za programe EMJD;
 - 5) **september „leta n – 1“**: sporočijo se rezultati izbire, izbranim programom EMJD pa se pošljejo okvirni sporazumi o partnerstvu;
 - 6) **od septembra „leta n – 1“ do**
 - a) **januarja „leta n“**: informativna in promocijska kampanja skupin, ki izvajajo programe EMJD in bodo sprejemale prijave kandidatov za šolnine kategorije A;
 - b) **maja „leta n“**: nadaljevanje informativne in promocijske kampanje za sprejem in obravnavanje kandidatov za šolnine kategorije B.
- Za obe kategoriji šolnin bodo programi EMJD določili roke za sprejemanje vlog za štipendije, ki so skladni z roki Agencije (glej točko 8 spodaj);
- 7) **november „leta n – 1“**: število razpoložljivih štipendij kategorije A in kategorije B se sporoči vsem programom EMJD (novim in tistim, ki so bili izbrani v prejšnjih letih in katerih petletni cikel še ni končan);
 - 8) **vloge za štipendije programov EMJD**
 - a) **konec januarja „leta n“**: konzorciji, ki izvajajo programe EMJD, predložijo sezname izbranih doktorskih kandidatov kategorije A Agenciji, ki sezname potrdi in pripravi uradne dokumente, da kandidati lažje pridobijo vizume;
 - b) **konec maja „leta n“**: konzorciji, ki izvajajo programe EMJD, predložijo Agenciji sezname izbranih kandidatov kategorije B;
 - 9) **julij „leta n“**: obe stranki sestavita in podpišeta posebni sporazum o dotaciji; Agencija na bačni račun upravičenca nakaže prvi obrok plačila za predhodno financiranje;
 - 10) **od avgusta „leta n“**: programi EMJD začnejo izvajati svoje dejavnosti.

6. AKCIJA 2: PARTNERSTVA ERASMUS MUNDUS

6.1 EMA2 – SKLOP 1: PARTNERSTVA Z DRŽAVAMI, KI JIH POKRIVAJO INSTRUMENTI ENPI, DCI, ERS IN IPA

Evropska unija priznava pomen visokošolskega izobraževanja za gospodarski in družbeni razvoj. Visokošolsko izobraževanje igra ključno vlogo pri razvoju kakovostnih človeških virov, razširjanju znanstvenih odkritij in naprednih znanj s poučevanjem in izobraževanjem prihodnjih generacij državljanov, strokovnjakov na visoki ravni in političnih voditeljev, ti pa nato prispevajo k boljšemu vodenju in socialni koheziji v Evropi in tujini.

Vse večja hitrost, s katero obstoječe znanje zastari, in hitre spremembe načinov, na katere se znanje prenaša in obnavlja, bodo zahtevale veliko prilagodljivost izobraževalnega sektorja za izpolnjevanje potreb gospodarstva in družbe kot celote. Z vidika globalizacije bodo države, ki so slabo povezane s svetovnim gospodarstvom znanja, v vse slabšem položaju in ne bodo sposobne zagotavljati primernih socialno-ekonomskih razmer za prebivalstvo.

Glede na navedeno spodbujanje strukturnega sodelovanja med visokošolskimi ustanovami iz Evropske unije in tretjih držav ter zlasti lajšanje institucionalne mobilnosti prinašata vsestranske koristi, ki ne povečujejo le vpliva visokošolskega izobraževanja na trajnostni razvoj tretjih držav, temveč ustvarjajo tudi trajne povezave ter spodbujajo vzajemno bogatitev in razumevanje med narodi.

V obdobju 2004–2008 so štipendije za posamezne države, financirane z instrumenti zunanjega sodelovanja Evropske komisije, dopolnjevale svetovni program štipendij Erasmus Mundus I za povečanje števila upravičenih študentov, ki prihajajo iz določenih tretjih držav. V tem okviru je bilo „odprtih“ več posebnih „področij zunanjega sodelovanja programa Erasmus Mundus“ (*Erasmus Mundus External Co-operation Window*) za študente in osebje iz ciljnih tretjih držav, visokošolske ustanove iz EU in tretjih držav pa so bile pozvane k oblikovanju partnerskih projektov, namenjenih gostitvi študentov, raziskovalcev in akademskega osebja. Geografska pokritost področij zunanjega sodelovanja programa Erasmus Mundus se je zaradi uspešnosti postopoma povečevala. Program področij zunanjega sodelovanja je od februarja 2009 vključen v okvir širšega programa Erasmus Mundus za obdobje 2009–2013 in se zdaj imenuje „Erasmus Mundus Akcija 2 – Sklop 1 – Partnerstva“.

Namen EMA2 – SKLOPA 1 je spodbujati evropsko visokošolsko izobraževanje, prispevati k razširitvi in izboljšanju poklicnih možnosti za študente ter omogočati medkulturno razumevanje s sodelovanjem s tretjimi državami v skladu s cilji zunanje politike EU in tako prispevati k trajnostnemu razvoju tretjih držav na področju visokošolskega izobraževanja. EMA2 – SKLOP 1 vključuje partnerstva med visokošolskimi ustanovami iz Evrope in tretjih držav ter izmenjave in mobilnost na vseh ravneh visokega šolstva, vključno s programom štipendiranja. To pomeni podporo za mobilnost študentov (dodiplomskih, magistrskih, doktorskih in podoktorskih) in osebja (akademskega in upravnega).

Kot pri področjih zunanjega sodelovanja so tudi v okviru EMA2 – SKLOPA 1 predvidene akcije sodelovanja za posamezne države (tako imenovana „geografska področja“), na podlagi katerih se politična izbira več držav ali regij združi v „skupino“. Te akcije dopolnjujejo druge akcije Evropske komisije, razvite na ciljnem območju ali v regiji.

Posebni cilji EMA2 – SKLOPA 1 so:

- prispevati k vzajemni bogatitvi družb in v ta namen razvijati usposobljenost moških in žensk, da bodo imeli primerne kompetence zlasti za trg dela in bodo odprtega duha ter z mednarodnimi izkušnjami;

- spodbujati mobilnost študentov, raziskovalcev in akademskega osebja iz tretjih držav, zlasti iz ranljivih skupin, izbranih na podlagi akademske odličnosti, za pridobitev kvalifikacij in/ali izkušenj v Evropski uniji;
- prispevati k razvoju človeških virov in zmogljivosti za mednarodno sodelovanje visokošolskih ustanov v tretjih državah s povečanimi tokovi mobilnosti med Evropsko unijo in tretjimi državami v skladu z načeli enakih možnosti in nediskriminacije.

Izvajanje programa v celoti prispeva k spodbujanju horizontalnih politik Skupnosti, zlasti:

- s krepitvijo na znanju temelječega evropskega gospodarstva in družbe, odpiranjem večjega števila delovnih mest glede na cilje lizbonske strategije ter s prispevanjem k večji konkurenčnosti Evropske unije v svetovnem merilu, njeni trajnostni gospodarski rasti in večji socialni koheziji;
- s spodbujanjem kulture, znanja in sposobnosti za miren in trajen razvoj v Evropi raznolikosti;
- s spodbujanjem zavesti o pomembnosti kulturne in jezikovne raznolikosti v Evropi, kakor tudi o nujnosti boja proti rasizmu in ksenofobiji, ter s spodbujanjem medkulturnega izobraževanja;
- z zagotavljanjem rešitev za študente s posebnimi potrebami in zlasti s pomočjo za spodbujanje njihovega vključevanja v redne postopke visokošolskega izobraževanja, kakor tudi s spodbujanjem enakih možnosti za vse;
- s spodbujanjem enakosti med moškimi in ženskami ter prispevanjem k odpravljanju vseh oblik diskriminacije na podlagi spola, rase ali narodnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti;
- s spodbujanjem razvoja v tretjih državah.

6.1.1 TEMATSKA ŠTUDIJSKA PODROČJA IN POTREBE REGIJ/DRŽAV

EMA2 – SKLOP 1 je odprt za vse stopnje visokošolskega izobraževanja (od dodiplomske do podoktorske in osebje) in se izvaja na vseh študijskih področjih. V zvezi s tem obstaja močna spodbuda, naj projekti izvajajo dejavnosti, ki obsegajo čim več študijskih področij in disciplin, opredeljenih na podlagi posebne skupine v Navodilih za razpis za zbiranje predlogov.

6.1.2 MERILA O IZPOLNJEVANJU POGOJEV

V tem razdelku so opisane splošne zahteve glede upravičenosti za partnerstva. Spoštovati je treba vse posebne zahteve za posamezno geografsko področje ali skupino v zvezi z upravičeno državo, upravičenostjo partnerstva, dejavnostmi, ciljnim skupinami in vrstami mobilnosti, kot so objavljene v ustreznih navodilih za razpis za zbiranje predlogov.

Vsak vlagatelj lahko predloži le en predlog za katero koli posebno lot. Isto evropsko partnerstvo lahko odda predloge za največ štiri lote, pri čemer mora biti vsak predlog oddan v svoji ovojnici.

6.1.2.a UPRAVIČENI KANDIDATI IN SESTAVA PARTNERSTEV

SESTAVA PARTNERSTEV

Partnerstvo je sestavljeno vsaj iz:

- ✓ petih evropskih visokošolskih ustanov, ki jim je bila podeljena Erasmus univerzitetna listina, iz najmanj treh držav članic Evropske unije in
- ✓ vsaj ene visokošolske ustanove iz vsake države v ustreznem lotu.

Da bi zagotovili učinkovito upravljanje partnerstva, je število omejeno na največ 20 partnerjev.

Zgornje pravilo je možno prilagoditi glede na zadevna geografska področja ali skupino. Podrobne informacije o pravilih, ki se uporabljajo za vsako od geografskih področij ali skupino, bodo določene v ustreznih navodilih za razpis za zbiranje predlogov.

VLAGATELJI/USKLAJEVALNA USTANOVA

Vlagatelji morajo:

1. biti pravna oseba („pravni subjekt“);
2. biti univerza ali visokošolska ustanova. Vlagatelji izpolnjujejo pogoje za visokošolsko ustanovo, če zagotavljajo programe na dodiplomski, diplomski in/ali doktorski ravni visokošolskega izobraževanja, ki privedejo do kvalifikacije, ki jo priznavajo pristojni organi v njihovi državi; lahko se imenujejo „univerza“ ali imajo drug ustrezen naziv (npr. „politehnika“, „kolidž“, „inštitut“ itd.). Visokošolske ustanove tretjih držav (njihove podružnice) v upravičenih evropskih državah ali podružnice evropskih visokošolskih ustanov v tretjih državah se ne štejejo za upravičene vlagatelje;
3. biti registrirani v eni od naslednjih evropskih držav (glej naslednjo stran):

Države članice EU			Druge države ali morebitne države kandidatke, ki se lahko obravnavajo enako kot države članice ^{48, 49}			
			Države EGP	Morebitne države kandidatke	Države kandidatke	
Avstrija	Nemčija	Nizozemska	Islandija	Albanija	Hrvaška	Švica
Belgija	Grčija	Poljska	Lihtenštajn	Bosna in Hercegovina	Turčija	
Bolgarija	Madžarska	Portugalska	Norveška	Črna gora	Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija	
Ciper	Irska	Romunija		Srbija		
Češka republika	Italija	Slovaška		Kosovo na podlagi Resolucije VSZN št. 1244/99		
Danska	Latvija	Slovenija				
Estonija	Litva	Španija				
Finska	Luksemburg	Švedska				
Francija	Malta	Združeno kraljestvo				

4. biti neposredno odgovorni za upravljanje dejavnosti s svojimi partnerji in ne delovati kot posrednik;
5. Erasmus listino imeti pred datumom objave tega razpisa.

PARTNERJI

Partnerji morajo:

1. biti pravna oseba („pravni subjekt“);
2. biti univerza ali visokošolska ustanova. Vlagatelji izpolnjujejo pogoje za visokošolsko ustanovo, če zagotavljajo programe na dodiplomski, diplomski in/ali doktorski ravni visokošolskega izobraževanja, ki privedejo do kvalifikacije, ki jo priznavajo pristojni organi v njihovi državi; lahko se imenujejo „univerza“ ali imajo drug ustrezen naziv (npr. „politehnika“, „kolidž“, „inštitut“ itd.). Visokošolske ustanove tretjih držav (njihove podružnice) v upravičenih evropskih državah ali podružnice evropskih visokošolskih ustanov v tretjih državah se ne štejejo za upravičene vlagatelje;
3. biti registrirani v eni od držav razpisa. Obveznost posedovanja listine Erasmus se ne uporablja za partnerske univerze tretjih držav. Agencija bo delegacije EU pozvala, naj se povežejo z ustreznimi

⁴⁸ Da projekt – če ga predloži organizacija iz drugih držav ali morebitnih držav kandidatke, ki se lahko obravnavajo enako kot države članice – izpolnjuje pogoje na podlagi Akcije 2, mora sporazum (ali memorandum o soglasju ali sklep skupnega odbora EGP) o sodelovanju te države v programu EMA2 – SKLOP 1 veljati pred dnevom odločitve o izbiri. Če ta pogoj ni izpolnjen, se bodo organizacije iz zadevne države štejele za organizacije iz tretjih držav, ki so upravičene do sodelovanja v projektih, ne pa do njihove predložitve ali usklajevanja.

⁴⁹ Države, ki so navedene v rubriki „Druge države ali morebitne države kandidatke, ki se lahko obravnavajo enako kot države članice“, ne izpolnjujejo pogojev za sodelovanje na podlagi ERS in ICI (instrumenta za industrijsko razvite države).

organi zadevne države, da se prepričajo, ali visokošolske ustanove iz tretjih držav, vključene v partnerstvo, ustrezajo opredelitvi visokošolske ustanove iz člena 2 Sklepa o programu.

PRIDRUŽENE ČLANICE

V projekt so lahko vključene druge vrste organizacij iz upravičenih držav. Povezane članice igrajo dejavno vlogo v dalciji, vendar niso upravičene članice in ne morejo prejeti finančnih sredstev iz subvencije. Povezanim članicam ni treba izpolnjevati meril o upravičenosti, ki se zahtevajo za vlagatelja in partnerje.

Povezane članice morajo biti navedene v vlogi, opisati pa je treba tudi funkcijo, ki jo imajo v okviru predlaganega projekta. V posebnih primerih so lahko povezane članice gostiteljske ustanove, na primer če je kot del študijskega obdobja predvidena napotitev.

Nekatere vrste povezanih članic, ki so lahko posebno pomembne za cilje in dejavnosti tega programa, so:

- podjetja, gospodarske zbornice, lokalni, regionalni ali nacionalni javni subjekti, raziskovalni centri, regionalne visokošolske ustanove, ki ne spadajo v noben nacionalni sistem, vendar jih uradno priznava ena od upravičenih držav;
- nacionalne in mednarodne nepridobitne organizacije, ki se ukvarjajo z begunci, azilanti, razseljenim prebivalstvom in avtohtonim prebivalstvom.

Pričakuje se, da povezane članice prispevajo k prenosu znanja in rezultatov ter sodelujejo pri spodbujanju, izvajanju, ocenjevanju in trajnostnem razvoju projektov.

EVROPSKI ŠTUDENTI

Evropski dodiplomski in magistrski študenti ter doktorski in podoktorski kandidati, v nadaljnjem besedilu: evropski študenti, izpolnjujejo pogoje, če:

1. so državljani ene od upravičenih evropskih držav;
2. so vpisani na eni od evropskih visokošolskih ustanov v partnerstvu;

Prijavijo se lahko tudi študenti, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- študenti, ki se prijavljajo za mobilnost na ravni magistrskega študija in so že pridobili prvo visokošolsko diplomu ali imajo v akademskem letu, v katerem se začne obdobje upravičenosti projekta, priznana enako raven znanja z evropske visokošolske ustanove iz partnerstva;
 - študenti, ki se prijavljajo za mobilnost na ravni doktorskega študija in so že pridobili drugo visokošolsko diplomu ali imajo v akademskem letu, v katerem se začne obdobje upravičenosti projekta, priznana enako raven znanja z evropske visokošolske ustanove iz partnerstva;
 - študenti, ki se prijavljajo za mobilnost na ravni podoktorskega študija, ki so doktorat pridobili v zadnjih dveh letih in imajo podporo evropske visokošolske ustanove znotraj partnerstva za opravljanje podoktorske mobilnosti. Prijaviti se je možno za raziskave, usposabljanje in obiskovanje visoko specializiranih programov;
3. imajo zadovoljivo znanje jezika, v katerem se izvajajo programi, ali enega od jezikov, ki se govorijo v državah gostiteljicah;
 4. imajo dodiplomski študenti uspešno dokončano vsaj eno leto študija na prvi stopnji visokošolskega študija.

ŠTUDENTI TRETJIH DRŽAV

Dodiplomski in magistrski študenti ter doktorski in podoktorski kandidati tretjih držav, v nadaljnjem besedilu: študenti tretjih držav, izpolnjujejo pogoje, če:

1. so državljani ene od tretjih držav, ki jih pokriva ustrezna skupina;
2. v kateri od evropskih držav niso prebivali ali izvajali svoje glavne dejavnosti (študija, dela itd.) več kot skupno 12 mesecev v zadnjih petih letih;
3. za ciljno skupino 1 (CS I): študenti so vpisani na eni od visokošolskih ustanov iz tretjih držav znotraj partnerstva. Dodiplomski študenti imajo uspešno dokončano vsaj eno leto študija na svoji matični ustanovi;
4. za ciljno skupino 2 (CS II): študenti so vpisani na visokošolski ustanovi (ki ni vključena v partnerstvo) iz tretje države, na katero se nanaša skupina, ali imajo univerzitetno diplomu ali enakovredno potrdilo ustanove iz te(h) tretj(e)ih držav. Utemeljiti bodo morali, katere koristi bodo od tega študijskega obdobja v tujini imeli sami (in njihovo neposredno socialno-ekonomsko okolje), v posamično prijavo pa morajo vključiti podporna pisma;
5. za ciljno skupino 3 (CS III): študenti so državljani ene od tretjih držav, na katere se nanaša skupina, in so člani ranljivih ciljnih skupin;
6. imajo zadovoljivo znanje jezika, v katerem se izvajajo programi, ali enega od jezikov, ki se govorijo v državah gostiteljicah.

AKADEMSKO IN UPRAVNO OSEBJE

Člani akademskega in upravnega osebja, v nadaljnjem besedilu: člani osebja, izpolnjujejo pogoje, če:

1. so državljani ene od upravičenih držav;
2. so zaposleni v eni od visokošolskih ustanov znotraj partnerstva ali so z njo povezani;
3. napotitve na podlagi mobilnosti temeljijo na sporazumih o partnerstvu med člani partnerstva;
4. se domače univerze in univerze gostiteljice ter posamezni člani osebja dogovorijo o programu predavanj, ki jih izvajajo člani gostujočega osebja, o raziskovalnih dejavnostih ali vrsti usposabljanja, ki mu je treba slediti;
5. mobilnost lahko vključuje izmenjavo „mesto za mesto“ ali enostranski tok gostovanja v tretjo državo ali iz nje.

Mobilnost članov osebja mora prispevati h krepitvi zmogljivosti za mednarodno sodelovanje visokošolskih ustanov v tretjih državah z ustvarjanjem novega učnega gradiva in njihove zmogljivosti upravljanja.

Cilji morajo biti utrditev in razširitev povezav med oddelki in fakultetami ter priprava prihodnjih projektov sodelovanja med univerzami. Pričakuje se, da bo mobilnost članov osebja privedla do napredka pri uporabi sistema ECTS ali drugih sistemov za priznavanje študija v partnerskih ustanovah.

6.1.2 b UPRAVIČENE DEJAVNOSTI

Projekt bo vključeval organizacijo in izvajanje mobilnosti študentov in članov osebja na vseh stopnjah visokošolskega izobraževanja, zagotavljanje izobraževanja/usposabljanja in drugih storitev tujim študentom,

poučevanje/usposabljanje in raziskave ter druge storitve za člane osebja iz držav(-e), ki jih (jo) obsega projekt.

Dejavnosti morajo potekati v eni od upravičenih držav, ki jih pokrivajo ustrezna navodila za razpis za zbiranje predlogov in sodelujejo v partnerstvu.

Projekt, zlasti organizacija mobilnosti, mora biti pripravljen na začetek izvajanja v letu prijave. Projekt, izbran v letu „n“, mora biti pripravljen, da se mobilnost študentov začne izvajati „leta n“ in najpozneje „leta n + 1“ v skladu s koledarjem akademskega leta države gostiteljice. Mobilnost članov osebja se lahko začne kadar koli med trajanjem projekta, končati pa se mora v obdobju upravičenosti projekta.

Projekt bo sestavljen iz dveh glavnih delov:

- organizacije mobilnosti,
- individualne mobilnosti za študente in člane osebja.

Namen organizacije dejavnosti mobilnosti je prek ukrepov za podporo kakovosti ustvarjati optimalne razmere za študente in člane osebja, da preživijo obdobje študija/napotitve/učenja/raziskovanja/usposabljanja na partnerskih univerzah v drugih sodelujočih državah.

Vlagatelje opozarjamo, da bodo morali – če bo njihov predlog odobren – Agenciji predložiti seznam izbranih dejanskih študentov in članov osebja, ki bodo imeli koristi od mobilnosti, ter rezervni seznam, na katerem so navedeni ime, spol, ciljna skupina, državljanstvo, matična ustanova in gostiteljska ustanova, študijsko področje, vrsta mobilnosti (glej razdelek „Individualna mobilnost“) in trajanje. Poleg tega je treba predložiti informacije o številu zavrženih kandidatov glede na vrsto mobilnosti, matično državo in spol. Seznam glede na vrsto mobilnosti je treba predložiti pred začetkom prve mobilnosti vsake vrste, najpozneje pa do 1. aprila „leta n + 1“.

Partnerstvo mora za organizacijo mobilnosti:

- pripraviti memorandum o soglasju med partnerji za doseg doseg dobrega upravljanja partnerstva in obravnavati vse vidike, povezane z organizacijo programa mobilnosti. V memorandumu o soglasju je treba opredeliti:
 - vlogo partnerjev in njihovo individualno vključenost v organizacijske dejavnosti (dejavnosti glede prepoznavnosti, komunikacijska strategija, pripravljalne akademske dejavnosti in druge dejavnosti);
 - postopke in merila za izbor kandidatov (npr. centralizirane izbirne mehanizme, ki jih uporabljajo vsi partnerji. V teh mehanizmih bodo upoštevana različna merila, ki se uporabljajo za različne ciljne skupine);
 - posebne akademske ureditve (npr. za študente: dogovorjena merila preverjanja znanja, akademsko priznavanje študijskih obdobj v tujini; za osebje: vključitev programov, ki se predavajo v rednem programu univerze gostiteljice; ureditve za ocenjevanje študentov in programov, programi usposabljanja itd.);
- razviti jasno strategijo za promocijo in prepoznavnost partnerstva, med drugim zlasti z namensko spletno stranjo partnerstva, ki se izrecno sklicuje na Akcijo 2 – Partnerstva Erasmus Mundus in na kateri je možno najti vse potrebne informacije o partnerstvu z akademskega, finančnega in upravnega vidika. To mora vključevati trdno strategijo mreženja, ki bo dosegla čim več univerz v zadevnih tretjih državah in ranljivih skupin, zlasti ko so to prednostne naloge tretjih držav. V predlogu je zato treba upoštevati pogoje, ki se uporabljajo za komunikacijo in prepoznavnost zunanjih dejavnosti Evropske unije: http://ec.europa.eu/europeaid/work/visibility/index_en.htm;

- vzpostaviti postopke in merila za izbor študentov in članov osebja, ki bodo sodelovali v dejavnostih individualne mobilnosti. Partnerstva morajo za predložitev vlog kandidatov za štipendije za mobilnost zagotoviti obdobje, ki traja vsaj 45 dni od začetka razpisa za prijavo interesa. Postopek prijave in rok morata biti oblikovana tako, da so kandidatom pravočasno zagotovljene vse potrebne informacije in da imajo dovolj časa za pripravo in predložitev vloge;
- vzpostaviti mehanizem za izbor študentov, raziskovalcev, akademskega in visokošolskega osebja, ki zagotavlja preglednost izbirnega postopka in nepristransko obravnavo posameznih prijav;
- obravnavati medsektorska vprašanja, kot so uravnotežena zastopanost obeh spolov, enake možnosti in udeležba prikrajšanih skupin (invalidnih študentov, gospodarsko prikrajšanih študentov). Obvezne so jasne vključevalne določbe za omogočanje resnične udeležbe prikrajšanih skupin v tem programu;⁵⁰
- predvideti ukrepe za preprečevanje možnega bega možganov iz tretjih držav, ki sodelujejo v programu mobilnosti;
- zagotoviti ustrezno jezikovno podporo;
- študentom zagotoviti potrebne storitve (npr. mednarodno pisarno, nastanitev, inštruiranje, pomoč pri pridobitvi vizumov in dovoljenj za bivanje itd.), po potrebi vključno s storitvami, ki jih potrebujejo družinski člani štipendistov in štipendisti s posebnimi potrebami;
- imeti sklenjeno zavarovanje, ki zagotavlja zadostno kritje ob nesrečah, poškodbah, boleznih itd., ki jih lahko utrpijo študenti med sodelovanjem v EMA2 – SKLOPU 1;
- skleniti sporazume s študenti o individualnem delovnem programu in delovnih obveznostih, ki so potrebne, da študenti opravijo izpite ali druge oblike ocenjevanja (tj. učne sporazume);
- lajšati akademsko priznavanje obdobji študija, usposabljanja, raziskav in poučevanja (prek sistema ECTS – evropskega sistema prenašanja kreditnih točk ali drugih skladnih sistemov) za spodbujanje oblikovanja in/ali izvajanja skupnih prostorov visokošolskega izobraževanja. V tem smislu je za vse partnerje minimalna zahteva, da študijsko obdobje v tujini obravnavajo kot sestavni del študijskega programa. Matična univerza bo v celoti akademsko priznala študijsko obdobje (vključno s preverjanji znanja ali drugimi oblikami ocenjevanja), ki ga študent preživi na univerzi(-ah) gostiteljici(-ah). Na koncu študijskega obdobja v tujini bo univerza gostiteljica napotenemu študentu in univerzi pošiljateljici zagotovila prepis študijskih rezultatov, ki potrjujejo, da je bil program končan. Priporoča se tudi dodelitev priloge k diplomi;
- pripraviti sporazume z akademskim osebjem o številu ur predavanj, ki jih mora opraviti gostujoče akademsko osebje; te morajo sestavljati programe, ocenjene kot del diplome, ki jih ponuja gostiteljska ustanova;
- predvideti ureditev za spremljanje odhajajočih študentov;
- vzpostaviti mehanizme notranjega vrednotenja in ocenjevanja kakovosti;
- razviti trajnostno strategijo, ki pojasnjuje, kako lahko te izmenjave mobilnosti spodbujajo tkanje trajnih vezi s tretjimi državami, kako se lahko odzovejo na socialne, gospodarske in politične potrebe zadevnih tretjih držav ter kako bodo prispevale k razširjanju evropskih socialnih in demokratičnih vrednot.

⁵⁰ Upoštevati je treba razliko med prikrajšanimi skupinami in ranljivimi skupinami: prve se nanašajo na medsektorska vprašanja in jih je treba upoštevati pri izboru kandidatov za vse tri ciljne skupine, druge pa se nanašajo izključno na izbor kandidatov na podlagi CS III.

INDIVIDUALNA MOBILNOST

Obstajajo tri ciljne skupine za tokove individualne mobilnosti in pet različnih vrst individualne mobilnosti za študente in akademsko osebje.

Ciljna skupina	Ciljni upravičenci	Vrste mobilnosti	Države posameznikov, ki sodelujejo v mobilnosti
CILJNA SKUPINA 1	Študenti in osebje ene od visokošolskih ustanov, ki je članica partnerstva.	Dodiplomski študij, magistrski študij, doktorski študij, podoktorski študij, izmenjave osebja.	Tretje države zadevne skupine in evropske države.
CILJNA SKUPINA 2	Državljeni tretjih držav, na katere se nanaša geografska skupina, ki so vpisani na visokošolsko ustanovo iz teh držav, ki ni vključena v partnerstvo, ali ki imajo univerzitetno diplomo ali enakovredno potrdilo ustanove iz teh držav. To vključuje možnost zagotavljanja priložnosti za mobilnost državljanom tretjih držav, ki so zaposleni v javni upravi ter javnih in zasebnih podjetjih.	Magistrski študij, doktorski študij, podoktorski študij.	Le tretje države zadevne skupine.
CILJNA SKUPINA 3	Državljeni tretjih držav, na katere se nanaša geografska skupina, ki so v posebno ranljivem položaju zaradi socialnih in političnih razlogov. Na primer: 1) imajo status begunca ali azilanta (mednarodnega ali na podlagi nacionalne zakonodaje ene od evropskih držav prejemnic) ali 2) v zvezi s katerimi je možno dokazati, da so bili neupravičeno izključeni z univerze zaradi rase, etnične pripadnosti, verske pripadnosti, političnega prepričanja, spola ali spolne usmerjenosti, ali 3) pripadajo avtohtonemu prebivalstvu, na katerega je osredotočena posebna nacionalna politika, ali so notranje razseljene osebe.	Dodiplomski študij, magistrski študij, doktorski študij, podoktorski študij.	Le tretje države zadevne skupine.

Bodite pozorni na naslednje:

- ✓ **ciljna skupina 1 mora pomeniti vsaj 50 %** individualne mobilnosti, ki jo obsega projekt;
- ✓ **študenti in člani osebja tretjih držav morajo pomeniti vsaj 70 %** individualne mobilnosti, ki jo obsega projekt;
- ✓ **evropski študenti in člani osebja ne smejo presegati 30 %** tokov individualne mobilnosti, ki jih obsega projekt.

Na splošno so različne vrste individualne mobilnosti naslednje:

Vrsta mobilnosti	Porazdelitev
Dodiplomski študenti	30–40 % skupnega števila
Magistrski študenti	20–30 % skupnega števila
Doktorski študenti	15–25 % skupnega števila
Podoktorski študenti	5–15 % skupnega števila
Člani osebja	5–15 % skupnega števila

Vlagatelji morajo v svojih vlogah navesti število tokov mobilnosti, ciljne skupine, vrste mobilnosti in tematska področja, ki jih nameravajo pokriti. Upoštevati je treba porazdelitev glede na vrsto mobilnosti, ki mora ustrezati vrednostim iz preglednice.

Vrsta, porazdelitev in število upravičenih tokov mobilnosti se lahko razlikujejo glede na zadevno skupino. Podrobne informacije bodo zagotovljene v ustreznih navodilih za razpis za zbiranje predlogov. Vsak predlog bo moral pokrivati vsaj najmanjše število tokov individualne mobilnosti, ki jih zahteva ustrežna skupina, objavljen v ustreznih navodilih za razpis za zbiranje predlogov.

Niti evropski kandidati niti kandidati iz tretjih držav ne morejo dobiti druge štipendije za isto vrsto mobilnosti na podlagi drugega projekta iz EMA2 – SKLOPA 1. Poleg tega kandidati ne morejo sodelovati v več kot eni dejavnosti mobilnosti v okviru istega projekta.

Tokovi mobilnosti za študente in člane osebja med evropskimi ustanovami ali ustanovami iz tretjih držav, vključenimi v partnerstvo, niso upravičeni.⁵¹

Mobilnost lahko vključuje napotitev (največ 3 mesece) v državi partnerjev ali povezanih članic gostiteljskih visokošolskih ustanov, če sledi minimalno šestmesečnemu študijskemu obdobju v tujini, ki je priznana za sestavni del programa študenta. O delovni praksi se morajo dogovoriti vsi zadevni partnerji, poleg tega je treba poskrbeti za tesno spremljanje študentov.

Evropskim univerzam svetujemo, naj v celoti upoštevajo posebne razmere v vsaki od zadevnih tretjih držav, preden tja napotijo študente ali akademsko osebje, in upoštevajo nasvete svojih ministrstev za zunanje zadeve.

TRAJANJE

⁵¹ Potne stroške in dnevnice za člane osebja partnerstva za organizacijo mobilnosti je treba pokriti iz pavšala, ki je dodeljen partnerstvu v ta namen.

Trajanje projekta se lahko razlikuje glede na zadevno skupino, vendar ne sme presežati 48 mesecev. Podrobne informacije bodo na voljo v ustreznih navodilih za razpis za zbiranje predlogov.

Partnerstvo lahko določi trajanje dejavnosti mobilnosti v okviru omejitev iz spodnje preglednice:

Vrsta individualne mobilnosti	CILJNA SKUPINA I		CILJNA SKUPINA II	CILJNA SKUPINA III ⁵²
	EU/druge države in morebitne kandidatke, ki se lahko obravnavajo enako kot države članice	Partnerji iz tretjih držav		
Dodiplomski študij	Od enega akademskega semestra do enega akademskega leta (največ 10 mesecev).		Se ne uporablja.	Od enega akademskega semestra do treh akademskih let (največ 34 mesecev).
Magistrski študij	Od enega akademskega semestra do enega akademskega leta (največ 10 mesecev).	Od enega akademskega semestra do dveh akademskih let (največ 22 mesecev).	Od enega akademskega semestra do dveh akademskih let (največ 22 mesecev).	Od enega akademskega semestra do dveh akademskih let (največ 22 mesecev).
Doktorski študij	6–34 mesecev.		6–34 mesecev.	6–34 mesecev.
Podoktorski študij	6–10 mesecev.		6–10 mesecev.	6–10 mesecev.
Člani osebja	1–3 mesece.		Se ne uporablja.	Se ne uporablja.

6.1.3 MERILA ZA DODELITEV

Izbira partnerstev bo potekala na podlagi razpisnega postopka, ki ga organizira Agencija in temelji na oceni kakovosti predloga z akademskega in organizacijskega vidika. Vse vloge bodo glede na spodaj navedenih pet meril za dodelitev ocenili zunanji neodvisni strokovnjaki. Predlog lahko dobi največ 100 %. Načeloma se predlogi, ki ne dosežejo minimalnega 50-odstotnega praga kakovosti, ne obravnavajo za financiranje.

Merila	Ponder
1. Relevantnost	25 %
2. Kakovost	65 %
2.1 Sestava partnerstva in mehanizmi sodelovanja	20 %
2.2 Organizacija in izvajanje mobilnosti	25 %

⁵² Če je pri ciljnih skupinah II in III trajanje mobilnosti krajše od polnega akademskega obdobja in niso izdane diplome, mora partnerstvo zagotoviti, da matične univerze priznajo študijska obdobja in kreditne točke. Zato so obvezne predhodne akademske ureditve s partnerskimi univerzami iz tretjih držav.

2.3 Storitve za študente/člane osebja in spremljanje	20 %
3. Trajnost	10 %
Skupaj	100 %

1. Relevantnost (25 % končne ocene)

V skladu s tem merilom morajo vlagatelji navesti relevantnost svojega predloga glede na cilje EMA2 – SKLOPA 1 (razdelek 6.1) in kako pričakovani rezultati prispevajo k izpolnjevanju zahtev, določenih v ustreznih navodilih za razpis za zbiranje predlogov.

Obravnavala se bodo vprašanja, kot so:

- možnosti predloga za spodbujanje mednarodnega sodelovanja, razvoj zmogljivosti visokošolskega poučevanja in učenja ter vzpostavitev upravljalne zmogljivosti visokošolskih ustanov v tretjih državah;
- posebne potrebe in omejitve ciljnih skupin in države/držav;
- tematske potrebe in kako skladne so z razvojnimi strategijami vključenih tretjih držav ter učinek predloga na sodelujoče ustanove v teh državah;
- medsektorska vprašanja, kot so enake možnosti, uravnotežena zastopanost obeh spolov, socialna pravičnost in mogoči učinki bega možganov zaradi programa.

2. Kakovost (65 % končne ocene)

V skladu s tem merilom morajo vlagatelji pojasniti, katere ukrepe so sprejeli za zagotavljanje kvalitativne organizacije in izvajanja mobilnosti. Glavna pozornost bo namenjena strokovnemu znanju predlaganega partnerstva za izpolnjevanje projektnih ciljev, strategij/postopkov in dejavnosti za organizacijo in izvajanje mobilnosti, storitvam in infrastrukturi, ki se zagotavljajo vpisanim študentom, in načinu, na katerega partnerstvo namerava zagotoviti učinkovito udeležbo teh študentov v programu mobilnosti.

2.1 Sestava partnerstva in mehanizmi sodelovanja (20 % končne ocene)

Obravnavala se bodo vprašanja, kot so:

- učinek partnerstva v smislu raznolikosti (partnerjev in povezanih članic, geografske pokritosti ali vključenosti visokošolskih ustanov z obrobja in iz večjih mestih), izkušnje vlagatelja in partnerjev z vodenjem projektov mednarodnega sodelovanja, njihovo tehnično in operativno strokovno znanje ter dopolnjevanje;
- stopnja vključenosti in udeležbe partnerjev v projektu (strategija prepoznavnosti, izbirni postopek za mobilnost študentov in članov osebja, uravnotežena porazdelitev nalog in dejavnosti mobilnosti med partnerji);
- kakovost in zanesljivost mehanizmov sodelovanja, določenih med sodelujočimi organizacijami, in skupni predvideni ukrepi zagotavljanja kakovosti, vzpostavljeni za spremljanje razvoja projekta (kazalniki in merila);
- kakovost načrtov za mehanizme komuniciranja in sodelovanja (memorandum o soglasju).

2.2 Organizacija in izvajanje mobilnosti (25 % končne ocene)

Obravnavala se bodo vprašanja, kot so:

- kako se bodo izvajale predlagane dejavnosti mobilnosti in kako bodo doseženi predlagani rezultati in cilji ob upoštevanju ravnotežja med stroški in učinkovitostjo; učinkovita uporaba obdobj mobilnosti – najbolje izkoristiti čas v tujini za čim boljši izkoristek; ustreznost rezultatov projekta in povezanih dejavnosti;
- strategija in predlagani konkretni ukrepi za zagotavljanje prepoznavnosti, ozaveščanje, spodbujanje projekta;
- sprejeti ukrepi za privabljanje ustreznega števila in profila posameznih študentov in članov osebja za zagotavljanje predlaganih tokov mobilnosti ter povezava med njimi in tematskim strokovnim znanjem partnerskih ustanov, profil študentov/članov osebja;
- metodologija in določena merila za zagotavljanje nepristranskega in preglednega izbirnega postopka na podlagi prednosti in enakih možnosti ter standardov, o katerih se je partnerstvo dogovorilo za skupne postopke prijave, izbora, sprejema in preverjanja znanja;
- povezovanje programa mobilnosti med partnerskimi ustanovami (tj. kako predlog izpolnjuje zahteve v smislu števila in vrst dejavnosti mobilnosti, ravnotežja predlaganih tokov mobilnosti med partnerji);
- dogovorjeni mehanizmi za preverjanje znanja študentov ter priznavanje in prenos študijskih kreditnih točk (uporaba sistema ECTS ali drugih enakovrednih mehanizmov, uporaba priloge k diplomam);
- pričakovana strategija za zagotavljanje kakovosti in ocenjevanje, ki jo je partnerstvo predvidelo za zagotavljanje učinkovitega spremljanja projekta (z akademskega in upravnega vidika);
- konkretni ukrepi, ki jih partnerstvo sprejme za izpolnjevanje medsektorskih zahtev glede enakih možnosti, uravnotežene zastopanosti obeh spolov, udeležbe invalidnih in gospodarsko prikrajšanih oseb, preprečevanja bega možganov.

2.3 Storitve za študente/člane osebja in spremljanje (20 % končne ocene)

Obravnavala se bodo vprašanja, kot so:

- pogodba študenta, v kateri so jasno določene medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti študenta in partnerstva v zvezi z akademskimi, finančnimi in upravnimi vidiki študentovega sodelovanja v programu mobilnosti;
- učni sporazum, v katerem je opisan program študija v tujini in kako njegov obstoj prispeva k akademskemu priznavanju;
- praktična ureditev za sprejem napotenih študentov in znanstvenikov v gostiteljsko ustanovo, zlasti pomoč pri pridobitvi vizumov, upravna podpora, nastanitvene zmožljivosti, jezikovni tečaji, podpora za dovoljenje za bivanje itd.;
- vključevanje akademskega osebja v študijski program in relevantnost načrtov usposabljanja za upravno osebje.

3. Trajnost (10 % končne ocene)

To merilo je osredotočeno na ukrepe, ki jih partnerstvo sprejme za zagotavljanje ustreznega razširjanja in izkoriščanja rezultatov projekta, ter dolgoročni učinek in trajnost teh rezultatov (finančna, institucionalna) po obdobju financiranja.

Obravnavala se bodo vprašanja, kot so:

- ustrezne dejavnosti, ki jih je treba izvajati, in rezultati, ki jih je treba ohranjati ali razviti po koncu obdobja financiranja Evropske komisije;
- učinek na njegove ciljne skupine, na institucionalni ravni, vključno s priznanjem študija med partnerji, ter oblikovanje celic za mednarodno sodelovanje v tretjih državah;
- konkreten učinek, multiplikativni učinki ter načrt za kapitalizacijo rezultatov projekta in dejavnosti razširjanja v Evropi in tretjih državah.

Po oceni in za vsako geografsko skupino bo oblikovan seznam najboljših predlogov. V okviru razpoložljivih finančnih sredstev bosta oblikovana seznam izbranega(-ih) projekta(-ov) za posamezno skupino in rezervni seznam.

Za finančne in pogodbene pogoje glej razdelka 6.2 in 6.3.

6.2 EMA2 – SKLOP 2: PARTNERSTVA Z DRŽAVAMI IN OZEMLJI, KI JIH POKRIVA INSTRUMENT ZA INDUSTRIJSKO RAZVITE DRŽAVE (ICI)

Instrument za industrijsko razvite države (ICI) spodbuja sodelovanje s 17 industrijsko razvitimi državami in drugimi državami in ozemlji z visokim dohodkom v Severni Ameriki, azijsko-pacifiški regiji in zalivski regiji (v nadaljnjem besedilu: tretje države/ozemlja). Instrument ICI bo na podlagi člena 181A Pogodbe skupaj z drugimi instrumenti Skupnosti prispeval k spodbujanju odnosov Skupnosti z državami in ozemlji, ki imajo pogosto podobne vrednote, so pomembni politični in trgovinski partnerji ter igrajo dejavno vlogo v večstranskih forumih in politiki svetovnega reda.

EU in tretje države priznavajo pomen akademskega sodelovanja in izmenjav kot načina za spodbujanje medsebojnega razumevanja, inovativnosti in kakovosti izobraževanja. Sistemi visokošolskega izobraževanja v EU in tretjih državah/ozemljih so dosegli primerljive stopnje razvoja kakovosti. So ključni izvajalci visokošolskega izobraževanja, svoje sisteme pa internacionalizirajo za privabljanje velikega števila tujih študentov. Ponujajo dobre možnosti za vzajemno koristne dejavnosti akademskega sodelovanja, vključno z izmenjavami študentov, profesorjev in raziskovalcev.

V tem okviru se Erasmus Mundus Akcija 2 – Sklop 2 osredotoča na regionalno sodelovanje (tj. sodelovanje med državami EU in več kot eno tretjo državo/ozemljem na določenem geografskem območju). Pristop „od regije do regije“ bi omogočil bolj raznolike možnosti partnerstev za visokošolske ustanove EU, spodbudil regionalno sodelovanje med partnerskimi državami in odpravil ali ublažil neravnovesja med izobraževalnim sektorjem EU in izobraževalnim sektorjem nekaterih tretjih držav/ozemelj. V nekaterih primerih bi lahko taka neravnovesja sama po sebi ovirala trajno dvostransko sodelovanje, regionalni pristop pa bi nekaterim državam in ozemljem zagotovil prožnejši okvir za vzpostavitev sodelovanja s Skupnostjo.

Ta partnerstva morajo spodbujati mobilnost v naslednjih kategorijah: magistrski študenti, doktorski in poddoktorski kandidati ter visokošolsko akademsko in upravno osebje. Partnerstva bodo prispevala k izboljšanju kakovosti izobraževanja. Ti projekti morajo biti skladni z vse pomembnejšo vlogo Evropske unije na gospodarskem in političnem področju ter izražati ključne teme odnosov EU z industrijsko razvitimi partnerji.

Posebni cilji dejavnosti EMA2 – SKLOPA 2 so:

- podpirati sodelovanje med visokošolskimi ustanovami za spodbujanje študijskih programov in mobilnosti;
- spodbujati mobilnost študentov ter doktorskih in poddoktorskih kandidatov med Evropsko unijo in tretjimi državami/ozemlji s spodbujanjem preglednosti, medsebojnega priznavanja kvalifikacij in študijskih obdobij, raziskav in usposabljanja, in – če je primerno – prenosa kreditnih točk;
- podpirati mobilnost strokovnjakov (akademskega in upravnega osebja) za izboljšanje medsebojnega razumevanja in strokovnega znanja o vprašanjih, ki so pomembna za odnose med Evropsko unijo in partnerskimi državami;
- razvijati posebno vrednost za spodbujanje medregijskega sodelovanja.

Izvajanje programa v celoti prispeva k spodbujanju horizontalnih politik Skupnosti, zlasti s:

- krepitvijo na znanju temelječega evropskega gospodarstva in družbe, odpiranjem večjega števila delovnih mest glede na cilje lizbonske strategije ter s prispevanjem k večji konkurenčnosti Evropske unije v svetovnem merilu, njeni trajnostni gospodarski rasti in večji socialni koheziji;
- spodbujanjem kulture, znanja in sposobnosti za miren in trajen razvoj v Evropi raznolikosti;
- spodbujanjem zavesti o pomembnosti kulturne in jezikovne različnosti v Evropi, kakor tudi o nujnosti boja proti rasizmu in ksenofobiji, ter s spodbujanjem medkulturnega izobraževanja;
- zagotavljanjem rešitev za študente s posebnimi potrebami in zlasti s pomočjo za spodbujanje njihovega vključevanja v redne postopke visokošolskega izobraževanja, kakor tudi s spodbujanjem enakih možnosti za vse;
- spodbujanjem enakosti med moškimi in ženskami ter prispevanjem k odpravljanju vseh oblik diskriminacije na podlagi spola, rase ali narodnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti.

6.2.1 TEMATSKA ŠTUDIJSKA PODROČJA IN POTREBE REGIJ/DRŽAV

EMA2 – SKLOP 2 se izvaja na vseh študijskih področjih. V tej zvezi se projekti močno spodbujajo k izvajanju dejavnosti, ki obsegajo študijska področja in discipline, opredeljene na podlagi posebne skupine v ustreznih navodilih za razpis za zbiranje predlogov.

6.2.2 MERILA O IZPOLNJEVANJU POGOJEV

V tem razdelku boste našli splošne zahteve glede upravičenosti za partnerstva. Spoštovati je treba vse posebne zahteve za posamezno skupino v zvezi z upravičeno državo, upravičenostjo partnerstva, dejavnostmi in vrstami mobilnosti, kot so objavljene v ustreznih navodilih za razpis za zbiranje predlogov.

Vsak vlagatelj lahko predloži le en predlog za katero koli posebno skupino. Isto evropsko partnerstvo lahko odda predloge za največ dve skupini, pri čemer mora biti vsak oddan v svoji kuverti.

6.2.2 a UPRAVIČENI KANDIDATI IN SESTAVA PARTNERSTEV

SESTAVA PARTNERSTVA

Partnerstvo je sestavljeno vsaj iz:

- ✓ petih evropskih visokošolskih ustanov, ki jim je bila podeljena listina Erasmus, iz najmanj treh držav članic Evropske unije in
- ✓ vsaj treh visokošolskih ustanov iz dveh držav v ustrezni skupini.

Za zagotovitev, da vlagatelj dobro upravlja partnerstvo, je to omejeno na največ 12 partnerjev.

Zgornje pravilo je možno prilagoditi glede na zadevno skupino. Podrobne informacije o pravilih, ki se uporabljajo za vsako od skupin, bodo določene v ustreznih navodilih za razpis za zbiranje predlogov.

VLAGATELJI/KOORDINATORSKA USTANOVA

Vlagatelji morajo:

1. biti pravna oseba („pravni subjekt“);
2. biti univerza ali visokošolska ustanova. Vlagatelji izpolnjujejo pogoje za visokošolsko ustanovo, če zagotavljajo programe na dodiplomski, diplomski in/ali doktorski ravni visokošolskega izobraževanja, ki privedejo do kvalifikacije, ki jo priznavajo pristojni organi v njihovi državi; lahko se imenujejo „univerza“ ali imajo drug ustrezen naziv (npr. „politehnika“, „kolidž“, „inštitut“ itd.). Visokošolske ustanove tretjih držav/ozemelj (njihove podružnice) v upravičenih evropskih državah ali podružnice evropskih visokošolskih ustanov v tretjih državah/na tretjih ozemljih se ne štejejo za upravičene vlagatelje;
3. biti registrirani v državi članici Evropske unije;
4. biti neposredno odgovorni za upravljanje dejavnosti s svojimi partnerji in ne delovati kot posrednik;
5. imeti listino Erasmus pred datumom objave tega razpisa.

PARTNERJI

Partnerji morajo:

1. biti pravna oseba („pravni subjekt“);
2. biti univerza ali visokošolska ustanova. Vlagatelji izpolnjujejo pogoje za visokošolsko ustanovo, če zagotavljajo programe na dodiplomski, diplomski in/ali doktorski ravni visokošolskega izobraževanja, ki privedejo do kvalifikacije, ki jo priznavajo pristojni organi v njihovi državi; lahko se imenujejo „univerza“ ali imajo drug ustrezen naziv (npr. „politehnika“, „kolidž“, „inštitut“ itd.). Visokošolske ustanove tretjih držav/ozemelj (njihove podružnice) v upravičenih evropskih državah ali podružnice evropskih visokošolskih ustanov v tretjih državah/na tretjih ozemljih se ne štejejo za upravičene vlagatelje;
3. biti registrirani v eni od držav razpisa.

Obveznost posedovanja listine Erasmus se ne uporablja za partnerske univerze tretjih držav/ozemelj. Agencija bo delegacije EU pozvala, naj se povežejo z ustreznimi organi zadevne države, da se prepričajo, ali visokošolske ustanove iz tretjih držav, vključene v partnerstvo, ustrezajo opredelitvi visokošolske ustanove iz člena 2 Sklepa o programu.

PRIDRUŽENE ČLANICE

V dejavnost so lahko vključene druge vrste organizacij iz upravičenih držav. Take povezane članice igrajo dejavno vlogo v dejavnosti, vendar niso upravičene članice in ne morejo prejeti finančnih sredstev iz subvencije. Povezanim članicam ni treba izpolnjevati meril o upravičenosti, ki se zahtevajo za vlagatelje in partnerje.

Povezane članice morajo biti navedene v vlogi, opisati pa je treba tudi funkcijo, ki jo imajo v okviru predlaganega projekta. V posebnih primerih so lahko povezane članice gostiteljske ustanove, na primer, če je kot del študijskega obdobja predvidena napotitev.

Nekatere vrste povezanih članic, ki so lahko posebno pomembne za cilje in dejavnosti tega programa, so: podjetja, gospodarske zbornice, lokalni, regionalni ali nacionalni javni subjekti, raziskovalni centri,

regionalne visokošolske ustanove, ki ne spadajo v noben nacionalni sistem, vendar jih uradno priznava ena od upravičenih držav.

Pričakuje se, da povezane članice prispevajo k prenosu znanja, rezultatov in inovacijskega procesa ter sodelujejo pri spodbujanju, izvajanju, ocenjevanju in trajnostnem razvoju projektov.

EVROPSKI ŠTUDENTI

Evropski magistrski študenti ter doktorski in podoktorski kandidati, v nadaljnjem besedilu: evropski študenti, izpolnjujejo pogoje, če:

1. so državljani države članice EU;
2. za mobilnost na ravni magistrskega študija imajo prvo visokošolsko diplomu ali imajo v akademskem letu, v katerem se začne obdobje upravičenosti projekta, priznano enako raven znanja z visokošolske ustanove EU iz partnerstva; ali so vpisani na magistrski program na visokošolski ustanovi, ki je članica partnerstva;
3. za mobilnost na ravni doktorskega študija imajo drugo visokošolsko diplomu ali imajo v akademskem letu, v katerem se začne obdobje upravičenosti projekta, priznano enako raven znanja z visokošolske ustanove EU iz partnerstva; ali so vpisani na doktorski program na visokošolski ustanovi, ki je članica partnerstva;
4. za mobilnost na ravni podoktorskega študija so v zadnjih dveh letih pridobili doktorat in imajo podporo ene od visokošolskih ustanov EU znotraj partnerstva za opravljanje podoktorske mobilnosti. Prijaviti se je možno za raziskave, usposabljanje in obiskovanje visoko specializiranih programov;
5. imajo zadovoljivo znanje jezika, v katerem se izvajajo programi, ali enega od jezikov, ki se govorijo v državah gostiteljicah.

ŠTUDENTI TRETJIH DRŽAV

Magistrski študenti ter doktorski in podoktorski kandidati tretjih držav/ozemelj, v nadaljnjem besedilu: študenti tretjih držav, izpolnjujejo pogoje, če:

1. so državljani ene od tretjih držav/ozemelj, ki jih pokriva ustrezna skupina;
2. za mobilnost na ravni magistrskega študija imajo prvo visokošolsko diplomu ali imajo v akademskem letu, v katerem se začne obdobje upravičenosti projekta, priznano enako raven znanja z visokošolske ustanove tretje države/ozemlja iz partnerstva; ali so vpisani na magistrski program v visokošolski ustanovi, ki je članica partnerstva;
3. za mobilnost na ravni doktorskega študija imajo drugo visokošolsko diplomu ali imajo v akademskem letu, v katerem se začne obdobje upravičenosti projekta, priznano enako raven znanja z visokošolske ustanove tretje države/ozemlja iz partnerstva; ali so vpisani na doktorski program v visokošolski ustanovi, ki je članica partnerstva;
4. za mobilnost na ravni podoktorskega študija so v zadnjih dveh letih pridobili doktorat in imajo podporo ene od visokošolskih ustanov tretje države/ozemlja znotraj partnerstva za opravljanje podoktorske mobilnosti. Prijaviti se je možno za raziskave, usposabljanje in obiskovanje visoko specializiranih programov;

5. imajo zadovoljivo znanje jezika, v katerem se izvajajo programi, ali enega od jezikov, ki se govorijo v državah gostiteljicah.

AKADEMSKO IN UPRAVNO OSEBJE

Člani akademskega in visokošolskega osebja, v nadaljnjem besedilu: člani osebja, izpolnjujejo pogoje, če:

1. so zaposleni v eni od visokošolskih ustanov znotraj partnerstva ali so z njo povezani;
2. so državljani države članice EU ali ene od tretjih držav/ozemelj, ki jih pokriva ustrezna skupina;
3. napotitve na podlagi mobilnosti temeljijo na sporazumih o partnerstvu med člani partnerstva;
4. se domače univerze in univerze gostiteljice ter posamezni člani osebja dogovorijo o programu predavanj, ki jih izvajajo gostujoči profesorji, o raziskovalnih dejavnostih ali vrsti usposabljanja, ki mu mora slediti osebje;
5. izmenjava lahko vključuje izmenjavo „mesto za mesto“ ali enostranski tok gostovanja v tretjo državo ali iz nje.

Mobilnost članov osebja mora prispevati h krepitvi zmogljivosti za mednarodno sodelovanje visokošolskih ustanov v tretjih državah.

Cilji morajo biti utrditev in razširitev povezav med oddelki in fakultetami ter priprava prihodnjih projektov sodelovanja med univerzami. Pričakuje se, da bo mobilnost članov osebja izboljšala uporabo sistema ECTS ali drugih sistemov za priznavanje študija v partnerskih ustanovah.

6.2.2 b UPRAVIČENE DEJAVNOSTI

Projekt bo vključeval organizacijo in izvajanje mobilnosti študentov, raziskovalcev in članov osebja, zagotavljanje izobraževanja/usposabljanja in drugih storitev tujim študentom, poučevanje/usposabljanje in raziskave ter druge storitve za člane osebja iz držav(-e), ki jih (jo) obsega projekt.

Dejavnosti morajo potekati v eni od upravičenih držav/ozemelj, ki jih pokriva ustrezna skupina iz navodil za razpis za zbiranje predlogov in sodelujejo v partnerstvu.

Projekt, zlasti organizacija programa mobilnosti, mora biti pripravljen na začetek izvajanja v letu prijave. Projekt, izbran v „letu n“, mora biti pripravljen, da se mobilnost začne izvajati „leta n“ in najpozneje „leta n + 1“ v skladu s koledarjem akademskega leta države gostiteljice. Mobilnost članov osebja se lahko začne kadar koli med trajanjem projekta, končati pa se mora v obdobju upravičenosti projekta.

Projekt bo sestavljen iz dveh glavnih delov:

- organizacije mobilnosti,
- individualne mobilnosti za študente in člane osebja.

Namen organizacije dejavnosti mobilnosti je prek ukrepov za podporo kakovosti ustvarjati optimalne razmere za študente in člane osebja, da preživijo obdobje študija/napotitve/učenja/raziskovanja/usposabljanja na partnerskih univerzah v drugih sodelujočih državah.

Vlagatelje opozarjamo, da bodo morali – če bo njihov predlog odobren – Agenciji predložiti seznam izbranih dejanskih študentov in članov osebja, ki bodo imeli koristi od mobilnosti, ter rezervni seznam, na katerem so navedeni ime, spol, državljanstvo, matična ustanova in gostiteljska ustanova, študijsko področje, vrsta izobraževanja in trajanje. Poleg tega je treba predložiti informacije o številu zavrnjenih kandidatov glede na

vrsto mobilnosti, matično državo in spol. Seznam glede na vrsto mobilnosti je treba predložiti pred začetkom prve mobilnosti vsake vrste, najpozneje pa do 1. aprila „leta n + 1“.

Partnerstvo mora za organizacijo mobilnosti:

- pripraviti memorandum o soglasju med partnerji za doseg dobrega upravljanja partnerstva in obravnavati vse vidike, povezane z organizacijo programa mobilnosti. V memorandumu o soglasju je treba opredeliti:
 - vlogo partnerjev in njihovo individualno vključenost v organizacijske dejavnosti (dejavnosti glede prepoznavnosti, komunikacijska strategija, pripravljalne akademske dejavnosti itd.);
 - postopke in merila za izbor kandidatov;
 - posebne akademske ureditve (npr. za študente: dogovorjena merila preverjanja znanja, akademsko priznavanje študijskih obdobj v tujini; za osebje: vključitev programov, ki se predavajo v rednem programu univerze gostiteljice; ureditve za ocenjevanje študentov in programov, programi usposabljanja itd.);
- razviti jasno strategijo za promocijo in prepoznavnost partnerstva, med drugim zlasti z namensko spletno stranjo partnerstva, ki se izrecno sklicuje na [EMA2 – SKLOP 2](#) in na kateri je možno najti vse potrebne informacije o partnerstvu z akademskega, finančnega in upravnega vidika. To mora vključevati trdno strategijo mreženja, ki bo dosegla čim več univerz v zadevnih tretjih državah;
- vzpostaviti mehanizem za izbor študentov, raziskovalcev, akademskega in upravnega osebja, ki zagotavlja preglednost izbirnega postopka in nepristransko obravnavo posameznih prijav;
- vzpostaviti postopke in merila za izbor študentov ter akademskega in upravnega osebja, ki bodo sodelovali v dejavnostih individualne mobilnosti. Partnerstva morajo za predložitev vlog kandidatov za štipendije za mobilnost zagotoviti obdobje, ki traja vsaj 45 dni od začetka razpisa za prijavo interesa. Postopek prijave in rok morata biti oblikovana tako, da so kandidatom pravočasno zagotovljene vse potrebne informacije in da imajo dovolj časa za pripravo in predložitev vloge;
- zagotoviti ustrezno jezikovno podporo;
- študentom zagotoviti potrebne storitve (npr. mednarodno pisarno, nastanitev, inštruiranje, pomoč pri pridobitvi vizumov in dovoljenj za bivanje itd.), po potrebi vključno s storitvami, ki jih potrebujejo družinski člani štipendistov in štipendisti s posebnimi potrebami;
- imeti sklenjeno zavarovanje, ki zagotavlja zadostno kritje ob nesrečah, poškodbah, boleznih itd., ki jih lahko utrpijo študenti med sodelovanjem v EMA2 – SKLOPU 2;
- skleniti sporazume s študenti o individualnem delovnem programu in delovnih obveznostih, ki so potrebne, da študenti opravijo izpite ali druge oblike ocenjevanja (tj. učne sporazume);
- lajšati akademsko priznavanje obdobj študija, usposabljanja, raziskav in poučevanja (prek sistema ECTS – evropskega sistema prenašanja kreditnih točk ali drugih skladnih sistemov) za spodbujanje oblikovanja in/ali izvajanja skupnih prostorov visokošolskega izobraževanja. V tem smislu je za vse partnerje minimalna zahteva, da študijsko obdobje v tujini obravnavajo kot sestavni del študijskega programa. Matična univerza bo v celoti akademsko priznala študijsko obdobje (vključno s preverjanji znanja ali drugimi oblikami ocenjevanja), ki ga študent preživi na univerzi(-ah) gostiteljici(-ah). Na koncu študijskega obdobja v tujini bo univerza gostiteljica napotenemu študentu in univerzi pošiljateljici zagotovila prepis študijskih rezultatov, ki potrjujejo, da je bil program končan. Priporoča se tudi dodelitev priloge k diplomi;

- pripraviti sporazume z akademskim osebjem o številu ur predavanj, ki jih mora opraviti gostujoče akademsko osebje; te morajo sestavljati programe, ocenjene kot del diplome, ki jih ponuja gostiteljska ustanova;
- predvideti ureditev za spremljanje odhajajočih študentov;
- vzpostaviti mehanizme notranjega vrednotenja in ocenjevanja kakovosti;
- razviti trajnostno strategijo, ki pojasnjuje, kako lahko te izmenjave mobilnosti spodbujajo utrjevanje obstoječih vezi s tretjimi državami, kako spodbujajo medsebojno razumevanje, inovativnost in kakovost izobraževanja z zadevnimi tretjimi državami.

INDIVIDUALNA MOBILNOST

EMA2 – SKLOP 2 je usmerjen le na študente in člane osebja ene od visokošolskih ustanov, ki je članica partnerstva.

Na splošno:

- ✓ mora evropska mobilnost v tretje države/ozemlja pomeniti vsaj 60 % individualnega toka mobilnosti,
- ✓ mobilnost tretje države v Evropo ne sme biti višja od 40 % individualnega toka mobilnosti.

Porazdelitev se lahko razlikuje glede na zadevno skupino. Podrobne informacije bodo zagotovljene v ustreznih navodilih za razpis za zbiranje predlogov.

Mobilnost lahko vključuje napotitev (največ 3 mesece) v državi partnerjev ali povezanih članic gostiteljskih visokošolskih ustanov, če sledi najmanj šestmesečnemu študijskemu obdobju v tujini, ki je priznano za sestavni del programa študenta. O delovni praksi se morajo dogovoriti vsi zadevni partnerji, poleg tega je treba poskrbeti za tesno spremljanje študentov.

Evropskim univerzam svetujemo, naj v celoti upoštevajo posebne razmere v vsaki od zadevnih tretjih držav/ozemelj, preden tja napotijo študente ali akademsko osebje, in upoštevajo nasvete svojih ministrstev za zunanje zadeve.

TRAJANJE

Trajanje projekta se lahko razlikuje glede na zadevno skupino, vendar ne sme presegati 48 mesecev. Podrobne informacije bodo na voljo v ustreznih navodilih za razpis za zbiranje predlogov.

Partnerstvo lahko določi trajanje dejavnosti mobilnosti v okviru omejitev iz spodnje preglednice:

Vrsta individualne mobilnosti	Študenti in člani osebja iz partnerstva	
	Partnerji EU	Partnerji iz tretjih držav/ozemelj
Magistrski študij	Od enega akademskega semestra do enega akademskega leta (največ 10 mesecev).	Od enega akademskega semestra do dveh akademskih let (največ 22 mesecev).
Doktorski študij	6–34 mesecev.	
Podoktorski študij	6–10 mesecev.	

Člani osebja	1–3 mesece.
--------------	-------------

6.2.3 MERILA ZA DODELITEV

Izbira partnerstev bo potekala na podlagi razpisnega postopka, ki ga organizira Agencija in temelji na oceni kakovosti predloga z akademskega in organizacijskega vidika. Vse vloge bodo glede na spodaj navedenih pet meril za dodelitev ocenili zunanji neodvisni strokovnjaki. Predlog lahko dobi največ 100 %. Načeloma se predlogi, ki ne dosežejo minimalnega 50-odstotnega praga kakovosti, ne obravnavajo za financiranje.

Merila	Ponder
1. Relevantnost	25 %
2. Prispevek k odličnosti	25 %
3. Kakovost	50 %
3.1 Sestava partnerstva in mehanizmi sodelovanja	15 %
3.2 Organizacija in izvajanje mobilnosti	20 %
3.3 Storitve za študente/člane osebja in spremljanje	15 %
Skupaj	100 %

1. Relevantnost (25 % končne ocene)

V skladu s tem merilom morajo vlagatelji navesti relevantnost svojega predloga glede na cilje EMA2 – SKLOPA 2 (razdelek 6.2) in kako pričakovani rezultati prispevajo k izpolnjevanju zahtev, določenih v ustreznih navodilih za razpis za zbiranje predlogov.

Obravnavala se bodo vprašanja, kot so:

- geografska pokritost partnerstva;
- pomen projekta za odnose med Evropsko unijo in tretjimi državami/ozemlji (glej tematska področja ustreznih navodil za razpis za zbiranje predlogov).

2. Prispevek k odličnosti (25 % končne ocene)

V skladu s tem merilom morajo vlagatelji predstaviti, kako bi lahko njihov predlog z akademskega in institucionalnega vidika s prenosom znanja in izkušenj prispeval k odličnosti in inovativnosti.

Obravnavala se bodo vprašanja, kot so:

- prispevek projekta h kakovosti izobraževanja, odličnosti ter prenosu znanja in izkušenj;
- možnosti predloga za spodbujanje mednarodnega sodelovanja, razvoj zmogljivosti visokošolskega poučevanja in učenja študentov in raziskovalcev za nadaljnji študij ali poklicne možnosti;
- trdna strategija za zajetje različnih tematskih področij in vpliv na sodelujoče ustanove v teh državah.

3. Kakovost (50 % končne ocene)

V skladu s tem merilom morajo vlagatelji pojasniti, katere ukrepe so sprejeli za zagotavljanje kvalitativne organizacije in izvajanja mobilnosti. Glavna pozornost bo namenjena strokovnemu znanju predlaganega partnerstva za izpolnjevanje projektnih ciljev, strategij/postopkov in dejavnosti za organizacijo in izvajanje mobilnosti, storitvam in infrastrukturi, ki se zagotavljajo vpisanim študentom, in načinu, na katerega partnerstvo namerava zagotoviti učinkovito udeležbo teh študentov v programu mobilnosti.

3.1 Sestava partnerstva in mehanizmi sodelovanja (15 % končne ocene)

Obravnavala se bodo vprašanja, kot so:

- učinek partnerstva v smislu raznolikosti (partnerjev in povezanih članic), operativna zmogljivost vlagatelja in partnerjev, njihove izkušnje z vodenjem mednarodnih projektov;
- stopnja vključenosti in udeležbe partnerjev v projektu (strategija prepoznavnosti, izbirni postopek za mobilnost študentov in članov osebja, porazdelitev nalog med partnerji, porazdelitev dejavnosti mobilnosti med partnerji);
- kakovost in zanesljivost mehanizmov sodelovanja, določenih med sodelujočimi organizacijami, in skupni predvideni ukrepi zagotavljanja kakovosti, vzpostavljeni za spremljanje razvoja projekta (kazalniki in merila);
- kakovost načrtov za mehanizme komuniciranja in sodelovanja (memorandum o soglasju).

3.2 Organizacija in izvajanje mobilnosti (20 % končne ocene)

Obravnavala se bodo vprašanja, kot so:

- povezovanje programa mobilnosti med partnerskimi ustanovami (tj. kako predlog izpolnjuje zahteve v smislu števila in vrst dejavnosti mobilnosti, ravnotežja predlaganih tokov mobilnosti med partnerji);
- strategija in predlagani konkretni ukrepi za zagotavljanje prepoznavnosti, ozaveščanje, spodbujanje programa mobilnosti;
- sprejeti ukrepi za privabljanje ustreznega števila in profila posameznih študentov in članov osebja za zagotavljanje predlaganih tokov mobilnosti ter povezava med njimi in tematskim strokovnim znanjem partnerskih ustanov, profil študentov/članov osebja;
- metodologija in določena merila za zagotavljanje nepristranskega in preglednega izbirnega postopka na podlagi prednosti in enakih možnosti ter standardov, o katerih se je partnerstvo dogovorilo za skupne postopke prijave, izbora, sprejema in preverjanja znanja;
- mehanizmi za preverjanje znanja študentov ter priznavanje in prenos študijskih kreditnih točk (uporaba sistema ECTS ali drugih enakovrednih mehanizmov, uporaba priloge k diplomi);
- pričakovana strategija za zagotavljanje kakovosti in ocenjevanje, ki jo je partnerstvo predvidelo za zagotavljanje učinkovitega spremljanja projekta (z akademskega in upravnega vidika);
- kakovost načrta trajnosti v predvidenem pogodbenem obdobju in po njem;

- učinek na njegove ciljne skupine in učinek na institucionalni ravni, vključno s priznavanjem študija med partnerji;
- konkreten učinek, multiplikativni učinki ter načrt za kapitalizacijo rezultatov projekta in dejavnosti razširjanja v Evropi in partnerskih državah.

3.3 Storitve za študente/člane osebja in spremljanje (15 % končne ocene)

Obravnavala se bodo vprašanja, kot so:

- pogodba študenta, v kateri so jasno določene medsebojne pravice, obveznosti in odgovornosti študenta in partnerstva v zvezi z akademskimi, finančnimi in upravnimi vidiki študentovega sodelovanja v programu mobilnosti;
- učni sporazum, v katerem je opisan program študija v tujini in kako prispeva k popolnemu akademskemu priznavanju;
- praktična ureditev za sprejem napotnih študentov v gostiteljsko ustanovo, zlasti pomoč pri pridobitvi vizumov, upravna podpora, nastanitvene zmogljivosti, jezikovni tečaji, podpora za dovoljenje za bivanje itd.;
- vključevanje akademskega osebja v študijski program in ustreznost načrtov usposabljanja za upravno osebje.

Po oceni in za vsako geografsko skupino bo oblikovan seznam najboljših predlogov. V okviru razpoložljivih finančnih sredstev bosta oblikovana seznam izbranega(-ih) projekta(-ov) glede na geografsko skupino in rezervni seznam.

6.3 FINANČNI POGOJI

Dodeljena subvencija se lahko uporabi za pokritje stroškov, ki nastanejo pri izvajanju upravičenih dejavnosti, kot je opisano v razdelkih 6.2.1 in 6.2.2.

Organizacija mobilnosti

Del subvencije, dodeljene za pokritje stroškov, ki jih imajo univerze pri organizaciji mobilnosti, bo izračunan na podlagi pavšalnih zneskov. Ta pavšalni znesek bo **10 000 EUR** na ustanovo v partnerstvu.

Individualne štipendije

Podpora Skupnosti za individualno mobilnost študentov in članov osebja bo prispevala k pokritju potnih stroškov, dnevnice, stroškov zavarovanja, in če je primerno, šolnine za mobilne študente in člane osebja.

Znesek subvencije, dodeljen za pokritje teh stroškov, bo izračunan na podlagi stroškov na enoto, opredeljenih v spodnjih preglednicah.

Potni stroški

Naslednje stopnje se uporabljajo za povratne vozovnice za neposredno/linearno razdaljo („zračno črto“) med izvorno lokacijo študenta/člana osebja (za ciljno skupino 2 EMA2 – SKLOPA 1), lokacijo prebivališča (za ciljno skupino 3 EMA2 – SKLOPA 1) ali univerzo pošiljateljico (za ciljno skupino 1 EMA2 – SKLOPA 1 in EMA2 – SKLOPA 2) po eni strani in prostori univerze gostiteljice po drugi strani.

Razdalja (km)	Fiksni znesek (EUR)
<u>< 500</u>	<u>250</u>
<u>500–1 000</u>	<u>500</u>
<u>>1 000–1 500</u>	<u>750</u>
<u>>1 500–2 500</u>	<u>1 000</u>
<u>>2 500–5 000</u>	<u>1 500</u>
<u>>5 000–10 000</u>	<u>2 000</u>
<u>>10 000</u>	<u>2 500</u>

Univerze bodo na podlagi zgornjih stopenj krile potne stroške za študente in člane osebja, ki sodelujejo v tokovih individualne mobilnosti.

Dnevnice

Sodelujoče univerze morajo gostujočim študentom/članom osebja zagotoviti celotne dnevnice, opredeljene v spodnji preglednici. Del dnevnic je treba zagotoviti ob prihodu za pokritje stroškov nastanitve, preostali del pa je treba redno zagotavljati.

Prispevki

Študenti iz partnerskih visokošolskih ustanov bodo še naprej plačevali vpisnino v matični visokošolski ustanovi, vendar mora gostiteljska visokošolska ustanova uporabiti politiko oprostitev prispevkov (brez vpisnine/šolnine), če mobilnost traja manj kot 10 mesecev. V vseh drugih primerih je največji znesek prispevka za napotene študente omejen na 3 000 EUR na akademsko leto in študenta ter na 5 000 EUR vpisnine za specializirani podoktorski študij. Za preprečevanje dvojnega plačevanja prispevkov matična ustanova študentom v primerih, v katerih gostiteljska visokošolska ustanova zahteva plačilo vpisnine/šolnine, ne sme zaračunati enakih prispevkov.

Prispevkov ni možno zaračunati za podoktorsko mobilnost za raziskave. Prispevki v zvezi s podoktorskim študijem so podrobno utemeljeni v vlogi. Gostiteljska visokošolska ustanova lahko napotenim študentom zaračuna majhen dodaten prispevek za pokritje dodatnih stroškov za knjižnico, študentsko organizacijo, potrošni laboratorijski material itd. na enaki podlagi, kot se zaračunava lokalnim študentom.

Sodelujoče univerze ne smejo v nobenem primeru od gostujočih študentov zahtevati šolnine/vpisnine, ki je višja od zneskov iz prejšnjega odstavka, ali obdržati finančnih sredstev, predvidenih za dnevnice, za pokritje takih prispevkov.

Stroški zavarovanja

Agencija je predvidela stroške na enoto za visokošolske ustanove za pokritje stroškov zavarovanja za študente in člane osebja, ki sodelujejo v dejavnostih mobilnosti. Univerze morajo skleniti popolno zavarovanje (zdravstveno, potovalno, nezgodno) za kritje napotnih študentov in članov osebja, ki sodelujejo v dejavnostih individualne mobilnosti.

Stroški vizumov

Stroški, povezani s pridobitvijo vizuma za posameznike, ki sodelujejo v mobilnosti, se lahko krijejo iz dodeljene subvencije. Za pospešitev in lajšanje postopka pridobitve vizuma za izbrane študente in člane osebja se izbranim partnerstvom močno svetuje, naj vzpostavijo stik in se povežejo z delegacijami EU v partnerskih državah EU ter konzulati in ambasadami držav članic EU v zadevnih državah takoj, ko prejmejo uradno potrdilo o izboru.

Vrsta mobilnosti	Dnevnice na mesec	Trajanje	Šolnina/vpisnina	Zavarovanje	Največji znesek (brez potnih stroškov)
DODIPLOMSKI ŠTUDIJ	EMA2 – SKLOP 1 (ciljna skupina 1)				
	1 000 EUR na mesec.	6–10 mesecev ⁵³ .	Politika oprostite prispevkov, če je napotitev krajša od 10 mesecev. 3 000 EUR na akademsko leto.	75 EUR na mesec.	13 750 EUR.
	Ciljna skupina 3				
	1 000 EUR na mesec.	6–34 mesecev.	3 000 EUR na akademsko leto.	75 EUR na mesec.	45 550 EUR.
MAGISTRSKI ŠTUDIJ	EMA2 – SKLOP 1 (ciljna skupina 1) in EMA2 – SKLOP 2				
	1 000 EUR na mesec.	6–10 mesecev za evropske državljane.	Politika oprostite prispevkov, če je napotitev krajša od 10 mesecev. 3 000 EUR na akademsko leto.	75 EUR na mesec.	29 650 EUR.
		6–22 mesecev za državljane tretjih držav.	Politika oprostite prispevkov, če je napotitev krajša od 10 mesecev. 3 000 EUR na akademsko leto.		
	EMA2 – SKLOP 1 (ciljni skupini 2 in 3)				
	1 000 EUR na mesec.	6–22 mesecev.	3 000 EUR na akademsko leto.	75 EUR na mesec.	29 650 EUR.
DOKTORSKI ŠTUDIJ	EMA2 – SKLOP 1 (vse ciljne skupine) in EMA2 – SKLOP 2				
	1 500 EUR na mesec.	6–34 mesecev.	3 000 EUR na akademsko leto.	75 EUR na mesec.	62 550 EUR.
PODOKTORSKI ŠTUDIJ.	EMA2 – SKLOP 1 (vse ciljne skupine) in EMA2 – SKLOP 2				
	1 800 EUR na mesec.	6–10 mesecev.	Ni pristojbin za raziskovalne dejavnosti. Največ 5 000 EUR na akademsko leto za specializirani podoktorski študij (ki bo opisan v vlogi).	75 EUR na mesec.	23 750 EUR.
ČLANI OSEBJA	EMA2 – SKLOP 1 (ciljna skupina 1) in EMA2 – SKLOP 2				
	2 500 EUR na mesec.	1–3 mesece.	Se ne uporablja.	75 EUR na mesec.	7 725 EUR.

⁵³ Za dodiplomski in magistrski študij je krajša mobilnost dovoljena v ustrezno utemeljenih primerih in ob predhodni odobritvi Agencije.

6.4 POGODBENI POGOJI

„Sporazum o subvenciji“

Če je predlog EMA2 izbran, bo Agencija izdala sporazum o subvenciji, ki je sestavljen v evrih in v katerem so opisani pogoji in finančni prispevek. Sporazum o subvenciji bo zajemal finančni prispevek za organizacijo programa mobilnosti in individualne štipendije, dodeljene študentom in članom osebja. Ta sporazum o subvenciji bosta podpisala Agencija in upravičenec, velja pa do 48 mesecev.

Za vsako spremembo sporazuma o subvenciji je treba vložiti pisni zahtevek, odobriti pa jo mora Agencija. Vrste sprememb in načini njihove izvedbe so podrobno opredeljeni v upravnem in finančnem priročniku, ki je priložen sporazumu o subvenciji.

„Izplačilo subvencije“

Upravičenec bo prejel letna izplačila predhodnega financiranja v skladu s spodnjim časovnim razporedom.

	<u>Prvo predhodno financiranje</u>	<u>Drugo predhodno financiranje</u>	<u>Tretje predhodno financiranje</u>
Projekti z mobilnostjo, ki traja 22 mesecev ali manj.	70 % subvencije.	30 % subvencije.	
Projekti z mobilnostjo, ki traja od 22 do 34 mesecev.	50 % subvencije.	30 % subvencije.	20 % subvencije.

Prvo izplačilo predhodnega financiranja se opravi v 45 dneh od datuma, na katerega Agencija podpiše sporazum o subvenciji.

Naknadna izplačila predhodnega financiranja je možno opraviti, ko upravičenec predloži, Agencija pa odobri poročilo o napredku in zahtevek za izplačilo, ki dokazuje, da je partnerstvo porabilo vsaj 70 % zneskov predhodnega financiranja, ki ga je Agencija že izplačala.

Agencija bo končni znesek subvencije izračunala na podlagi končnega poročila, ki se predloži ob dokončanju projekta. Temelji na izračunu z uporabo pavšalnih zneskov in zneskov stroškov na enoto, opredeljenih v finančnih pogojih (glej razdelek 6.3).

„Memorandum o soglasju“

Pravni zastopniki in/ali imenovani zastopniki vseh ustanov, vključenih v partnerstvo, morajo podpisati memorandum o soglasju za zagotovitev ustrezne institucionalne zavezanosti sodelujočih visokošolskih ustanov partnerstvu. Ta sporazum bo moral čim natančneje zajemati vse akademske, upravne in finančne vidike, povezane z izvajanjem, upravljanjem, spremljanjem in ocenjevanjem dejavnosti, vključno z upravljanjem individualnih štipendij.

Izvod memoranduma o soglasju, ki ga podpišejo vsi partnerji, bo treba predložiti Agenciji skupaj s poročilom o dejavnostih, ki ga je treba oddati 1. aprila „leta n + 1“.

„Pogodba študenta“

Partnerstvo je dolžno zagotoviti dejavno sodelovanje vseh študentov v dejavnostih partnerstva. Za zagotovitev ustrezne preglednosti pravil sodelovanja EMA2 morajo partnerstva obveznosti in pravice študentov jasno opredeliti v pogodbi študenta, ki jo na začetku programa podpišeta obe stranki. V tej pogodbi morajo biti čim natančneje opredeljene pravice in obveznosti obeh strank ter zajeta vprašanja, kot so:

- stroški sodelovanja, ki se zaračunajo študentu, kaj zajemajo in (če je primerno) česa ne;
- glavni mejniki v študijskem koledarju programa, vključno z izpitnimi obdobji;
- učni sporazum in prepis rezultatov, vključno s priznanjem študijskega obdobja v tujini, ki ga opravi matična ustanova, po potrebi z napotilom na prilogo k diplomu;
- obveznosti študentov v zvezi z navzočnostjo na predavanjih/dejavnostih in akademskim uspehom ter posledice neizpolnjevanja teh obveznosti;
- priznavanje diplom.

Vzorci sporazuma o subvenciji in priloge so na voljo na spletnih straneh Erasmus Mundus.

6.5 IZBIRNI POSTOPEK IN OKVIRNI ČASOVNI RAZPORED

Izbrani predlogi bodo analizirani s finančnega vidika, pri čemer se lahko od oseb, ki so odgovorne za predlagane dejavnosti, zahteva predložitev dodatnih informacij.

Okvirni časovni raspored

Vlagatelji morajo upoštevati, da je naslednji časovni raspored zgolj informativen in se lahko spremeni v letnem razpisu za zbiranje predlogov:

- 1) **december „leta n – 1“**: objava letnega razpisa za zbiranje predlogov (vključno z informacijami o obrazcu, ki ga je treba uporabiti, in drugimi ustreznimi informacijami, ki veljajo za zadevno izbirno leto);
- 2) **april „leta n“**: rok za predložitev predlogov;
- 3) **od maja do junija „leta n“**: ocena in izbira predlogov;
- 4) **julij „leta n“**: sklep o dodelitvi in objava izbirnih rezultatov;
- 5) **od julija „leta n“ do septembra „leta n“**: podpis sporazuma o subvenciji s partnerstvom;
- 6) **od septembra „leta n“ do konca decembra „leta n + 1“**: začetek mobilnosti za študente;
- 7) **od septembra „leta n“ do konca projekta**: mogoč začetek mobilnosti za akademsko in upravno osebje;
- 8) **konec aprila „leta n + 1“**: zadnji datum za predložitev seznamov mobilnosti Agenciji.

7. AKCIJA 3: PROJEKTI ZA SPODBUJANJE PROGRAMA ERASMUS MUNDUS

7.1 UVOD

Akcija 3 zagotavlja podporo nadnacionalnim pobudam, študijam, projektom, dogodkom in drugim dejavnostim, katerih cilj je povečati privlačnost ter izboljšati dostopnost, profil, podobo in opaznost evropskega visokošolskega izobraževanja v svetu. Projekti akcije 3 bi morali prispevati k⁵⁴:

- o *promociji* sektorja evropskega visokošolskega izobraževanja, ustreznih programov sodelovanja in programov financiranja ter ozaveščanju o njih,
- o *razširjanju* rezultatov programa in primerov dobrih praks,
- o *izkoriščanju* in vključevanju teh rezultatov na ravni ustanove in posameznika.

V prvi fazi programa je ta akcija (prej akcija 4) podpirala dejavnosti, ki so bile posebno zanimive za postopek reforme, ki se izvaja v evropskem visokošolskem izobraževanju. Na letnih razpisih za zbiranje predlogov je bilo izbranih več kot 50 malih in srednje velikih projektov, ki zajemajo področja, kot so zagotavljanje kakovosti, priznavanje kreditnih točk in kvalifikacij, promocija akademskih disciplin ali geografskih območij, podpora mednarodni mobilnosti itd. Zagotovljeno je bilo tudi financiranje za razširitev tematskih omrežij programa Erasmus v ustanove v tretjih državah. Informacije o podprtih projektih so na voljo na naslovu: http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/results_compendia/selected_projects_action_4_enhance_attractiveness_2004_2008_en.php.

Poleg tega so bili prek javnih razpisov podprti drugi projekti, ki so odgovarjali na posebne potrebe v zvezi s splošnim ciljem, da postane evropsko visokošolsko izobraževanje privlačnejše, opaznejše in preglednejše po vsem svetu, npr.:

- o *Perceptions of European Higher Education in Third Countries (Dojemanje evropskega visokošolskega izobraževanja v tretjih državah)* (<http://ec.europa.eu/education/programmes/mundus/doc/acareport.pdf>),
- o *Erasmus Mundus Students and Alumni Association – EMA (Združenje študentov in diplomantov programa Erasmus Mundus)* (<http://www.em-a.eu>),
- o *Globalni promocijski projekt Erasmus Mundus (GPP)/„Študij v Evropi“*
 - spletni portal (glej http://ec.europa.eu/education/study-in-europe/index_en.html),
 - komunikacijska orodja za evropske visokošolske ustanove (http://ec.europa.eu/education/programmes/mundus/doc/toolkit_en.pdf).

⁵⁴ Glej poglavje 2 za opredelitve besed v ležeči pisavi.

Za drugo fazo programa so bili projekti akcije 3 razporejeni v pet razredov:

	<i>Kategorija projektov</i>	<i>Način izvajanja</i>
1	Projekti za povečanje privlačnosti evropskega visokošolskega izobraževanja; internacionalizacija tematskih mrež programa ERASMUS	Razpisi za zbiranje predlogov ⁵⁵
2	Povezovanje obstoječih projektov Erasmus Mundus (Akcija 1 programa EMMC in EMJD – projekti iz akcije 3/nekdanje akcije 4)	Razpisi za zbiranje ponudb
3	Dejavnosti nacionalnih struktur programa Erasmus Mundus v zvezi z obveščanjem in promocijo	Omejeni razpisi za zbiranje predlogov, naslovljeni izključno na nacionalne strukture programa Erasmus Mundus
4	Storitve za združenje študentov in diplomantov programa Erasmus Mundus (EMA)	Razpis za zbiranje ponudb, katerega rezultat je okvirna pogodba
5	Drugi projekti, kot so študije, konference predsednikov in druge promocijske dejavnosti	Razpisi za zbiranje ponudb (razen za konference predsednikov)

Naslednji razdelki Vodnika po programu se uporabljajo **SAMO** za projekte, ki spadajo v **prvo kategorijo**.

7.2 MERILA O IZPOLNJEVANJU POGOJEV

Spoštovati je treba rok za predložitev vlog in vsa formalna merila o izpolnjevanju pogojev, ki so navedena v prijavnem obrazcu.

7.2.1 UPRAVIČENI UDELEŽENCI

Upravičenci, ki izpolnjujejo pogoje/sodelujoče organizacije:

- vlagatelj/usklajevalna ustanova mora biti organizacija iz **upravičene države prosilke**⁵⁶, tj.: iz države članice EU, države EGP - Efte⁵⁷, Turčije, držav zahodnega Balkana⁵⁸ ali Švice;
- mreža visokošolskih ustanov se bo štela za eno sodelujočo organizacijo;
- med upravičenimi sodelujočimi organizacijami so:
 - visokošolske ustanove iz vseh držav sveta,
 - skupine programa Erasmus Mundus,

⁵⁵ Časovni razpored teh razpisov bo odvisen od prednostnih nalog in dejavnosti, ki jih bo Komisija opredelila v letnem delovnem programu.

⁵⁶ Projekt, ki ga usklajuje organizacija iz države, ki ni država članica EU, bo upravičen na podlagi akcije 3, če sporazum (ali memorandum o soglasju ali sklep skupnega odbora EGP) o sodelovanju te države v programu Erasmus Mundus začne veljati pred dnevom odločitve o izbiri. Če ta pogoj ni izpolnjen, se bodo organizacije iz zadevne države šttele za organizacije iz tretjih držav, ki so upravičene do sodelovanja v projektih, ne pa do njihove predložitve ali usklajevanja.

⁵⁷ Islandija, Norveška in Lihtenštajn.

⁵⁸ Države zahodnega Balkana vključujejo Albanijo, Bosno in Hercegovino, Hrvaško, Kosovo v skladu z Resolucijo VS ZN 1244/99, Nekdanjo jugoslovansko republiko Makedonijo, Črno goro in Srbijo.

- o javni ali zasebni organi iz vseh držav sveta, ki so dejavni v visokošolskem izobraževanju,
- o tematske mreže Erasmus, izbrane na podlagi programa Erasmus, ki je del programa „Vseživljenjsko učenje“ (te se bodo obravnavale kot ena sodelujoča organizacija).

Nacionalne organizacije, ki imajo vlogo nacionalnih struktur programa Erasmus Mundus, ne izpolnjujejo pogojev za sodelovanje v projektih akcije 3 za povečanje privlačnosti.

Minimalne zahteve glede sestave partnerstva:

Najmanjše partnerstvo je sestavljeno iz:

- za projekte, ki povečujejo privlačnost, upravičenih sodelujočih organizacij, ki prihajajo iz vsaj treh upravičenih držav prosilk⁵⁹ in vsaj ene tretje države;
- za internacionalizacijo tematskih mrež Erasmus mreže in 15 upravičenih sodelujočih organizacij, ki predstavljajo vsaj 10 različnih tretjih držav.

7.2.2 DEJAVNOSTI, KI IZPOLNJUJEJO POGOJE

Dejavnosti akcije 3 se lahko izvajajo povsod po svetu.

Praviloma morajo projekti akcije 3:

- imeti jasno evropsko razsežnost in širok geografski obseg;
- imeti jasno mednarodno razsežnost (tretje države);
- prispevati k razvijanju medkulturnega dialoga in medsebojnega razumevanja med kulturami;
- zagotavljati, da se ne prekrivajo z drugimi programi Skupnosti na področju visokošolskega izobraževanja; projekti, ki spadajo predvsem na področje drugih programov Skupnosti (npr. „Vseživljenjsko učenje“, Tempus, Mladi v akciji, Državljeni za Evropo itd.), ne bodo prejeli sredstev;
- imeti jasne cilje, ki ustrezajo prikazanim potrebam, jasno opredeljene rezultate in vključevati načrt za zagotovitev trajnosti projekta in njegovih rezultatov po obdobju financiranja;
- trajati od 12 do 36 mesecev in začeti svoje dejavnosti med oktobrom in decembrom v letu predložitve vloge. Samo v primerih, v katerih obstajajo ustrezno utemeljeni razlogi, ki vlagatelju niso bili znani med predložitvijo vloge in jih Agencija ni odobrila vnaprej, se najdaljše trajanje podaljša za največ dvanajst mesecev.

Naslednje vrste projektov ne izpolnjujejo pogojev:

- projekti, ki se ukvarjajo z informativnimi kampanjami za posamezne skupne programe Erasmus Mundus,
- projekti za razvoj novih skupnih programov Erasmus Mundus,
- projekti, ki promovirajo posamezne univerze/nacionalne strukture programa Erasmus Mundus.

Primeri dejavnosti in projektov, ki izpolnjujejo pogoje:

- projekti, ki se nanašajo na države ali skupine držav, ki vključujejo mednarodne tokove študentov;

⁵⁹ Vlagatelji morajo upoštevati dejstvo, da če najmanjše partnerstvo za projekt vključuje ustanovo iz države, ki ni država članica EU, in če se ta država ni uradno pridružila programu do roka za predložitev vloge, potem vloga preneha izpolnjevati pogoje. Dokler sporazum o njihovem sodelovanju ne začne veljati, je zato priporočljivo, da ustanove iz takih držav vključite kot dodatne partnerice k najmanjšemu partnerstvu za projekt.

- projekti za razvoj informacijskih in komunikacijskih orodij, namenjenih povečanju mednarodne opaznosti evropskega visokošolskega izobraževanja;
- podpora dogodkom, kampanjam ali potujočim predstavitvam za razširjanje in izkoriščanje rezultatov ter združevanje projektov in morebitnih uporabnikov iz tretjih držav s posebnim poudarkom na promociji evropskega visokošolskega izobraževanja;
- projekti, namenjeni izboljšanju dostopnosti evropskega visokošolskega izobraževanja, da se študentom iz tretjih držav olajša mobilnost v Evropo, ali izboljšanju storitev, ki so povezane s študenti iz čezmorskih držav.
- razvoj informacijskega gradiva ali inovativnih instrumentov v zvezi z naslednjimi temami:
 - dostop do evropskih visokošolskih ustanov in evropskih držav: vprašanja v zvezi s študentskimi vizumi, stopnjami za vpis na univerze ter priznavanjem diplom in kvalifikacij;
 - izboljšanje kakovosti storitev, zagotovljenih študentom iz tretjih držav, kot so akademsko svetovanje in usmerjanje ter olajševanje mobilnosti v Evropi itd., prek mednarodnih pisarn na evropskih visokošolskih ustanovah;
 - metode za vključevanje študentov z različnim kulturnim in verskim ozadjem: oblikovanje gradiva za pripravo v zvezi s kulturo, svetovalne storitve in gradivo za jezikovno pripravo.
- informativni in promocijski dogodki in/ali dogodki za razširjanje rezultatov (seminarjev, delavnic, konferenc itd.) na primer o:
 - priznavanju evropskih kvalifikacij zunaj Evrope in priznavanju kvalifikacij, pridobljenih v tretjih državah, v Evropi;
 - uporabi *Evropskega ogrodja kvalifikacij*, sistema kreditnih točk ECTS, priloge k diplomi itd.;
 - programu Erasmus Mundus in njegovih rezultatih;
 - strategijah za vzpostavljanje povezav in izkoriščanje morebitnih sinergij med visokošolskim izobraževanjem in raziskovalnim področjem ter med visokošolskim izobraževanjem in gospodarstvom/podjetji.

Poleg vseh zgoraj opisanih meril o izpolnjevanju pogojev se ***dejavnosti, izvedene na podlagi internacionalizacije tematskih mrež Erasmus:***

- morajo nanašati na razsežnost tretjih držav v mreži in lokalne potrebe partneric iz tretjih držav ter temeljiti na izmenjavi izkušenj med vključenimi ustanovami;
- morajo osredotočati na razvijanje/izboljševanje mednarodne razsežnosti znotraj akademske discipline, skupine disciplin ali multidisciplinarnega področja ali pa na izboljševanje in posodabljanje posebnih vidikov organizacije, upravljanja, vodenja ali financiranja visokošolskega izobraževanja;
- ne more začeti po končnem datumu sporazuma o dotaciji za tematsko mrežo ERASMUS, na katerega se navezuje.

Vlagatelji so pozvani, da po potrebi vključijo Združenje študentov in diplomantov programa Erasmus Mundus.

7.3 MERILA ZA IZBIRO

TEHNIČNE ZMOŽNOSTI

Poleg elementov, navedenih v poglavju 3.3, morajo organizacije za omogočanje ocene svojih tehničnih zmožnosti z vlogo predložiti:

- o seznam projektov, ki so jih vlagatelj in druge sodelujoče organizacije že začeli na ustreznem področju;
- o pri organizacijah, ki so dejavne v visokošolskem izobraževanju, vendar niso visokošolske ustanove, opis glavnih dejavnosti teh organizacij v visokošolskem izobraževanju.

FINANČNE ZMOŽNOSTI

Poleg elementov, navedenih v poglavju 3.3, morajo organizacije za omogočanje ocene svojih finančnih zmožnosti z vlogo predložiti⁶⁰:

- o poslovni izid vlagatelja/usklajevalne organizacije skupaj z bilanco stanja za zadnje zaključeno poslovno leto;
- o obrazec o finančni sposobnosti, ki ga ustrezno izpolni vlagatelj/usklajevalna organizacija (izvode takega obrazca je mogoče dobiti na naslovu: <http://eacea.ec.europa.eu/static/en/mundus/index.htm>;
- o zunanje poročilo o reviziji, ki ga izdelata pooblaščen revizor, če vloga za dotacijo presega 300 000 EUR. To poročilo mora potrjevati računovodske evidence za zadnje razpoložljivo leto in podajati oceno finančne sposobnosti vlagatelja⁶¹.

Če Agencija na podlagi predloženih dokumentov meni, da finančna sposobnost ni bila dokazana ali ni zadovoljiva, sme vlogo zavrniti, zaprositi za dodatne informacije, zahtevati poročstvo (glej poglavje 7.6 spodaj) in/ali ponuditi sporazum o dotaciji brez predhodnega financiranja.

7.4 MERILA ZA DODELITEV

Izbira predlogov za akcijo 3 bo konkurenčni postopek, ki ga bo izvajala Agencija in bo temeljil na oceni kakovosti predloga z vidika vsebine in organizacijskega vidika. Ta ocena bo temeljila na **naslednjih petih merilih za dodelitev**:

Merila	Ponder
<i>Ustreznost projekta za program Erasmus Mundus</i>	20 %
<i>Mogoč in pričakovan učinek projekta na povečanje privlačnosti evropskega visokošolskega izobraževanja po svetu</i>	20 %
<i>Dogovori za razširjanje rezultatov projekta in izkušenj ter načrti za trajnost in dolgoročno izkoriščanje rezultatov</i>	20 %
<i>Sestava partnerstva in mehanizmi sodelovanja</i>	20 %
<i>Delovni načrt in proračun</i>	20 %

Ustreznost projekta za program Erasmus Mundus (20 % končne ocene)

- razlog in ozadje projekta, vključno z analizo potreb z evropskega in neevropskega vidika,

⁶⁰ Te obveznosti ne veljajo za javne organe, srednješolske ali visokošolske ustanove in mednarodne organizacije v skladu z javnim pravom.

⁶¹ Ta obveznost ne velja za upravičence s skupno in solidarno odgovornostjo v primeru pogodb, ki vključujejo več upravičencev.

- splošni in posebni cilji projekta,
- primernost in kakovost predvidenih rezultatov/projektov,
- evropska in mednarodna razsežnost projekta ter njegova dodana vrednost v Evropi v primerjavi z obstoječimi projekti.

Mogoč in pričakovan učinek projekta za povečanje privlačnosti evropskega visokošolskega izobraževanja po svetu (20 % končne ocene)

- posebni ukrepi, predlagani v projektu za povečanje privlačnosti evropskega visokošolskega izobraževanja;
- mogoč in pričakovan učinek glavnih dejavnosti in rezultatov/proizvodov na privlačnost evropskega visokošolskega izobraževanja in na ciljne skupine (ne glede na to, ali so neposredno vključene ali imajo posredne koristi od projekta);

Sestava partnerstva in mehanizmi sodelovanja (20 % končne ocene):

- sestava partnerstva glede na raznolikost (vrsta organizacije, geografska pokritost itd.), dokazana strokovnost in dopolnjevanje, vključno s stopnjo sodelovanja vsake evropske partnerice ali partnerice iz tretje države;
- kakovost in zanesljivost mehanizmov sodelovanja, ki jih opredelijo sodelujoče organizacije (memorandum o soglasju/sporazum o partnerstvu).

Dogovori za razširjanje rezultatov projekta in izkušenj ter načrti za trajnost in dolgoročno izkoriščanje rezultatov (20 % končne ocene):

- predlagani ukrepi (npr. spletne strani, dogodki) za zagotovitev odmevnosti in svetovne promocije rezultatov in izkušenj projekta;
- kakovost trajnostnega načrta za dolgoročno izkoriščanje rezultatov, ki vključuje sodelujoče organizacije, pa tudi vse druge ustrezne organizacije/ustanove na lokalni, regionalni, nacionalni ali mednarodni ravni.

Delovni načrt in proračun (20 % končne ocene):

- primernost, izvedljivost in načrtovanje predlaganih dejavnosti za doseganje predvidenih rezultatov/proizvodov;
- pravilnost in ustreznost (stroškovna učinkovitost) predvidenega proračuna in kadrovske strukture glede na načrtovane dejavnosti in pričakovane rezultate;
- razpoložljivost in kakovost načrta spremljanja in vrednotenja;
- skupni sporazumi za zagotavljanje kakovosti, sprejeti za spremljanje razvoja projekta.

7.5 FINANČNI POGOJI

Splošna načela:

- ✓ dotacija EU ne bo pokrivala več kot 75 % upravičenih stroškov;
- ✓ vloga za dotacijo mora vsebovati podrobno oceno proračuna, v katerem morajo biti vsi zneski podani v evrih; vlagatelji iz držav, ki ne spadajo na evroobmočje, morajo uporabiti menjalni tečaj, ki je na dan objave ustreznega razpisa za zbiranje predlogov objavljen v *Uradnem listu Evropske unije*, serija C;
- ✓ ocenjeni proračun, ki je priložen vlogi, mora vsebovati bilanco prihodkov in odhodkov ter jasno prikazovati stroške, ki so upravičeni do financiranja iz proračuna Skupnosti; vlagatelj mora navesti vire in zneske za vsa druga sredstva, ki jih je prejel za ta projekt ali za katera bo zaprosil;
- ✓ odstotek lastnih sredstev, naveden med prihodki v oceni proračuna, se šteje za zagotovljeni znesek, zato bo moral biti najmanj isti odstotek vnesen tudi v razdelek s prihodki v zaključnem računu.

Upravičenost stroškov

Stroški, ki se pojavijo upravičencu, so **upravičeni**, če so:

- nastali med obdobjem upravičenosti izdatkov, navedenem v sporazumu o dotaciji;
- neposredno povezani s projektom in predvideni v odobrenem proračunu, ki je priložen sporazumu o dotaciji;
- potrebni za izvajanje projekta, ki je predmet dotacije;
- opredeljivi in jih je mogoče preveriti, še posebno pa se knjižijo v knjigovodske evidence ter so opredeljeni v skladu z veljavnimi knjigovodskimi standardi države, v kateri imajo upravičenci sedež, in običajnim stroškovnim računovodstvom upravičencev;
- v skladu z zahtevami veljavne davčne in socialne zakonodaje;
- razumni, upravičeni in skladni z zahtevami dobrega finančnega poslovanja, še posebno glede gospodarnosti in učinkovitosti;
- v skladu s pravili, določenimi v sporazumu o dotaciji in prilogah k njemu.

Upravičenčevi računovodski postopki in postopki notranje revizije morajo omogočati neposredno uskladitev stroškov in prihodkov, priznanih v okviru programa, z ustreznim računovodskim stanjem in dokazili.

Upravičeni so predvsem naslednji neposredni stroški delovanja, če ustrezajo v zgornjem odstavku določenim merilom:

- **stroški za osebje**, dodeljeno projektu, ki ustrezajo dejanskim osebnim dohodkom, povečanim za socialne prispevke in druge zakonske stroške, ki so del plačila, če ustrezajo običajni plačilni politiki upravičencev. Ti stroški morajo biti dejanski stroški, ki se pojavijo upravičencu;
- **potni stroški in dnevnice** za osebje, ki sodeluje pri projektu (za sestanke, konference, seminarje za koordinatorje, ki jih organizira Agencija, za raziskovalne namene ipd.), če ustrezajo običajni praksi upravičenca in ne presegajo razdelitvenih ključev, ki jih letno odobri Komisija;
- **stroški nakupa opreme** (nove ali rabljene), če ta strošek ne presega 10 % skupnih stroškov in se odpišejo v skladu z davčnimi in knjigovodskimi pravili, ki veljajo za upravičence in so splošno sprejeta za postavke iste vrste. Agencija lahko upošteva le delež vrednosti amortizacije, ki ustreza obdobju trajanja akcije/projekta in stopnji dejanske uporabe opreme za potrebe akcije, razen če je drugačna obravnava, ki jo izvede Agencija, utemeljena z naravo in/ali vsebino rabe kosov opreme;

- stroški **potrošnega materiala in zalog**, če so opredeljivi in dodeljeni projektu;
- stroški, ki izhajajo iz sklepanja pogodb s podizvajalci za potrebe izvedbe projekta, če so izpolnjeni pogoji, določeni v sporazumu o dotaciji;
- stroški, ki izhajajo neposredno iz **zahtev, povezanih z izvajanjem projekta** (razširjanje informacij, posebno vrednotenje akcije/projekta, revizije, prevodi, razmnoževanje itd.), vključno z, kadar je to ustrezno, morebitnimi stroški finančnih storitev (predvsem stroški finančnih poroštev).

Pavšalni znesek, ki ne sme presegati 7 % zneska upravičenih neposrednih stroškov projekta, se šteje za **upravičene posredne stroške** in pomeni **splošne stroške upravljanja** upravičencev, ki se lahko priznajo kot upravičeni v breme projekta.

- posredni stroški ne smejo vključevati stroškov, ki so vneseni pod drugo proračunsko postavko;
- posredni stroški niso upravičeni, kadar je upravičenec od Komisije ali Agencije že prejel dotacijo za poslovanje.

Naslednji stroški se štejejo za **neupravičene stroške**:

- donos kapitala,
- dolgovi in stroški dolžniške obveznosti,
- rezervacije za izgube ali morebitne prihodnje obveznosti,
- plačilo dolgovanih obresti,
- dvomljivi dolgovi,
- devizne izgube,
- DDV, razen če lahko upravičenec dokaže, da ga ne more dobiti povrnjenega,
- stroški, ki so jih prijavili upravičenci in so bili kriti na podlagi druge akcije ali projekta, ki prejema dotacijo Skupnosti,
- čezmerni ali nepotrebni izdatki,
- stroški zamenjave oseb, ki so vključene v projekt, razen če jih je Agencija izrecno predhodno odobrila,
- prispevki v naravi.

7.6 POGODBENI POGOJI

Sporazum o dotaciji

Če je predlog odobren, Agencija pripravi *sporazum o dotaciji*, ki je sestavljen v evrih ter v katerem so podrobno določeni pogoji in stopnja financiranja. Ta sporazum o dotaciji podpišeta Agencija in upravičenec, trajal pa bo od 12 do 36 mesecev.

Glede na vrsto zadevnega projekta se lahko izdata dva različna sporazuma o dotaciji:

- izbranim projektom, ki so predlagani za povečanje **privlačnosti evropskega visokošolskega izobraževanja**, bo ponujen „*sporazum o dotaciji z več upravičenci*“, ki bo sklenjen z usklajevalno organizacijo in sodelujočimi organizacijami (/sopravičenci) vsakega izbranega projekta. Na podlagi takega sporazuma soupravičenci pooblastijo usklajevalno organizacijo s pravilno overjenim dokumentom („pooblastilom“), da prevzame vso odgovornost za izvajanje sporazuma, in se zavežejo, da bodo storili vse, kar je v njihovi moči, da usklajevalni organizaciji pomagajo izpolniti

njene pogodbene obveznosti; da se bodo vsi med projektom nastali stroški šteli za upravičene, morajo biti vpisani v knjigovodske evidence upravičencev v skladu z veljavnimi knjigovodskimi standardi države, v kateri imajo upravičenci sedež, in v skladu z običajnim stroškovnim računovodstvom upravičenca;

- izbranim projektom, ki so predlagani za **internacionalizacijo tematskih mrež programa Erasmus**, bo ponujen „sporazum o dotaciji z enim upravičencem“, ki se sklene z usklajevalno organizacijo. Slednji ima do Agencije primarno in izključno pravno odgovornost za pravilno izvedbo sporazuma. Za upravičene se bodo šteli samo med projektom nastali stroški, ki so vpisani v knjigovodske evidence usklajevalne organizacije v skladu z veljavnimi knjigovodskimi standardi države, v kateri ima usklajevalna organizacija sedež.

Sporazum o dotaciji je treba nemudoma podpisati in poslati Agenciji. Agencija je zadnja stranka, ki podpiše sporazum.

Izplačilo dotacije

Prvi obrok za predhodno financiranje v višini 40 % (80 % pri enoletnih projektih) predlagane dotacije se upravičencu nakaže v 45 dneh od datuma, ko zadnja od obeh strank podpiše sporazum in ko so bila prejeta vsa potrebna poročstva. Ta obrok za predhodno financiranje je namenjen temu, da bo upravičenec imel likvidna sredstva.

Kadar je to ustrezno (pri projektih, ki trajajo več kot eno leto), se nakaže **drugi obrok za predhodno financiranje** v višini 40 %. Agencija ga bo izplačala v 90 dneh po predložitvi poročila o izvajanju projekta, če Agencija odobri njegovo vsebino. Ta drugi obrok za predhodno financiranje se lahko izplača šele, ko partnerstvo porabi vsaj 70 % prejšnjih obrokov za predhodno financiranje.

Agencija izračuna **končni znesek dotacije** in po potrebi znesek poročila, ki se izplača upravičencu na podlagi končnega poročila, ki se predloži ob koncu projekta. Če so upravičeni stroški organizacije, ki so dejansko nastali med projektom, nižji od pričakovanih, bo Agencija stopnjo financiranja prilagodila dejanskim stroškom, upravičenec pa bo moral, kadar je to ustrezno, povrniti preveč izplačani znesek, ki je že bil nakazan v obrokih za predhodno financiranje. Poleg tega bo Agencija zagotovila, da končni izračun dotacije ne ustvarja dobička za upravičence.

Garancija

Od vsake organizacije, ki ji je bila dodeljena dotacija, je mogoče zahtevati, da pred kakršnim koli izplačilom za predhodno financiranje zagotovi garancijo, da se omejijo finančna tveganja, povezana s tem plačilom (glej poglavji 3.2 in 7.3.2). Namen te garancije je, da banka ali finančna ustanova, tretja oseba ali drugi upravičenci zagotavljajo nepreklicno dodatno poročstvo za obveznosti upravičenca dotacije ali se zavezujejo, da jih bodo na prvi poziv poravnali.

To finančno poročstvo v evrih da priznana banka ali finančna ustanova, ki ima sedež v eni od držav članic Evropske unije.

Garancijo lahko nadomesti skupno poročstvo upravičencev akcije, ki so stranke istega sporazuma o dotaciji.

Garancija se sprostí, ko se vnaprejšnje financiranje postopoma poročila z vmesnimi plačili ali plačili razlike upravičencu v skladu s pogoji, določenimi v sporazumu o dotaciji.

Pogodbe s podizvajalci in oddaja javnih naročil

Kadar izvajanje akcije/projekta zahteva sklenitev pogodbe s podizvajalcem ali oddajo javnega naročila, mora upravičenec, in če je ustrezno, njegovi partnerji, od morebitnih podizvajalcev pridobiti konkurenčne ponudbe in uporabljati pravila, ki veljajo zanje. V primeru konkurenčnega postopka javnega razpisa je treba pogodbo dodeliti ponudbi, ki ponuja najboljše razmerje med kakovostjo in ceno, pri tem pa upoštevati načela

preglednosti in enakega obravnavanja morebitnih podizvajalcev ter paziti, da se izogne navzkrižju interesov. Postopki javnih razpisov morajo biti jasno dokumentirani in vso dokumentacijo je treba ohraniti za primer revizije.

7.7 IZBIRNI POSTOPEK IN OKVIRNI ČASOVNI RAZPORED

Poleg elementov, ki so predstavljeni v poglavju 3.3, morajo biti predlogi za akcijo 3 predloženi Agenciji na naslov, ki je naveden v prijavnem obrazcu. Za izbrane predloge se bo izvedla finančna analiza; v povezavi s to analizo bodo osebe, odgovorne za predlagane dejavnosti, morda morale zagotoviti dodatne podatke, ali če je to ustrezno, garancije.

Okvirni časovni raspored

Vlagatelji morajo upoštevati, da je naslednji časovni raspored zgolj informativen in se lahko na podlagi letnega razpisa za zbiranje predlogov spremeni:

- 1) ***december „leta n – 1“/januar „leta n“***: objava letnega razpisa za zbiranje predlogov (vključno s podatki o roku za predložitev vloge in obrazcem, ki ga je treba uporabiti, ter drugimi ustreznimi informacijami, ki veljajo za zadevno izbirno leto);
- 2) ***30. april***: predložitev predlogov;
- 3) ***maj–junij***: ocena in izbira predlogov;
- 4) ***julij–avgust***: vlagateljem se sporočijo rezultati izbire, izbranim projektom pa pošljejo sporazumi o dotaciji;
- 5) ***oktober–december „leta n“***: začetek dejavnosti projekta.

8 PRILOGE

8.1 SEZNAM NACIONALNIH STRUKTUR PROGRAMA ERASMUS MUNDUS

http://ec.europa.eu/education/erasmus-mundus/doc1515_en.htm

8.2 SEZNAM PREDSTAVNIŠTEV EU

http://ec.europa.eu/external_relations/delegations/web_en.htm

8.3 UPORABNI SPLETNI NASLOVI IN DOKUMENTI

Sklep Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi akcijskega programa Erasmus Mundus 2009-2013

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2008:340:0083:0098:SL:PDF>

SPLETNE STRANI O PROGRAMU ERASMUS MUNDUS NA SPLETNI STRANI GD EAC EVROPSKE KOMISIJE

http://ec.europa.eu/education/external-relation-programmes/doc72_en.htm

PROGRAMI ZUNANJEGA SODELOVANJA EVROPSKE KOMISIJE

http://ec.europa.eu/europeaid/index_sl.htm

SPLETNE STRANI O PROGRAMU ERASMUS MUNDUS NA SPLETNI STRANI IZVAJALSKE AGENCIJE

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/index_en.php

SPLETNA STRAN „ŠTUDIJ V EVROPI“

http://ec.europa.eu/education/study-in-europe/index_en.html

SPLETNA STRAN PROGRAMA ERASMUS MUNDUS ALUMNI

<http://www.em-a.e>